EXCLUSIV. „Arma secretă“ din campania lui Nicușor Dan

Newsweek ROMÂNIA

SOLDATUL VIITORULUI

Cum ar putea roboții umanoizi să transforme războiul

ANUL 8 ■ NUMĂRUL 180 ■ PREȚ: 24,90 LEI ■ 19.12.2025-22.01.2026

BIBLIOTECA ALEPH

Newsweek ROMÂNIA

Alătură-te și tu
celor peste
> 2.500.000
de cititori unici
care aleg
în fiecare lună
newsweek.ro

Cele mai relevante știri,
analize pertinente,
investigații incisive,
opinii echilibrate.

newsweekromania

Newsweek ROMÂNIA

19.12.2025 - 22.01.2026 _ ANUL 8 _ NR.180

APARE LUNAR. Următoarea ediție va fi pe piață pe 23 ianuarie 2026

SUMAR

PERISCOP

6 SUPEREROH GALEI
Newsweek Valori 2025

DOSAR

10 ALEGERILE PENTRU PRIMĂRIA CAPITALEI
Ce partide au câștigat și ce partide au pierdut

PERISCOP

14 EXCLUSIV
„Arma secretă" din campania lui Nicușor Dan

OPINII

16 MIHAI DUȚĂ
Cum s-a șosocit georgismul. Dacă aș fi Putin, le-aș cere banii înapoi

17 STELIAN NEGREA
Cea mai șocantă conferință de presă din istoria Justiției românești a început catastrofal și s-a terminat dezastruos

CRONICA NATO

18 ION PETRESCU
Operațiunea plan Germania

INTERNAȚIONAL

20 RAPORT DE RĂZBOI 2025
Timpul se accelerează

26 GEOPOLITICĂ
Cu cât se schimbă mai mult lucrurile...

30 ECONOMIE
Jocul numerelor al lui Trump

32 GEOPOLITICĂ
Calmantul chinezesc

36 MEDIU
Nu e ușor să fii „verde"

40 CARITATE
Moștenirea coroanei în mișcare

MAGAZIN

44 TEHNOLOGIE
Soldatul viitorului

54 Beijingul ripostează

58 FILM DOCUMENTAR
Iertare pentru mineri – un documentar dur, filmat timp de patru ani

60 AUTO
Evoluția pieței de mașini electrificate și electrice în 2025

CALENDAR

64 PRIMA
proiecție a unui film

» P.44

Newsweek ROMÂNIA

Află cum te poți abona » P.65

REDACȚIA

DIRECTOR GENERAL _ Sabin Orcan

Redactor-șef _ Petre Bădică
Redactor-șef adjunct _ Mihai Duță

Senior-editori:
Valentin Bolocan, Florin Budescu, Valeria Cupă, Adina Mutăr, Stelian Negrea, Gabriel Peneș, Răzvan Scăețeanu

Reporteri: Catinca Doboș, Alexandru Pop, Daniel Toșa

Contributori: Remus Cernea, Alexandru Lăzescu, Ovidiu Nahoi, Ion Petrescu

Art director _ Cecilia Bălănescu

Corectură _ Monica Ady

FOTO

INQUAM PHOTO AGENCY shutterstock profimedia

EDITOR
SC News Internațional SA

Bd. Mărăști, nr. 65-67, Sector 1, București
(Pavilion G3, Complexul Romexpo, Intrarea B)
Email:
redactia@newsweek.ro
abonamente@newsweek.ro
publicitate@newsweek.ro

DIRECTOR COMERCIAL _ Carmen Dincă

PUBLICITATE _ carmen.dinca@newsweek.ro

EVENIMENTE _ Ioana Dumitru

OFFICE MANAGER _ Andrei Sabin Orcan

TIPAR:
ipg Infopress™ Group

ISSN 2601 - 5897

Newsweek este o marcă înregistrată a Newsweek LLC (SUA)

DAMASC – SIRIA

Sărbătoare

Sirienii au sărbătorit un an de la căderea regimului Bashar Al Assad. Sute de mii de persoane au ieșit pe străzile din Damasc.

PROFIMEDIA IMAGES

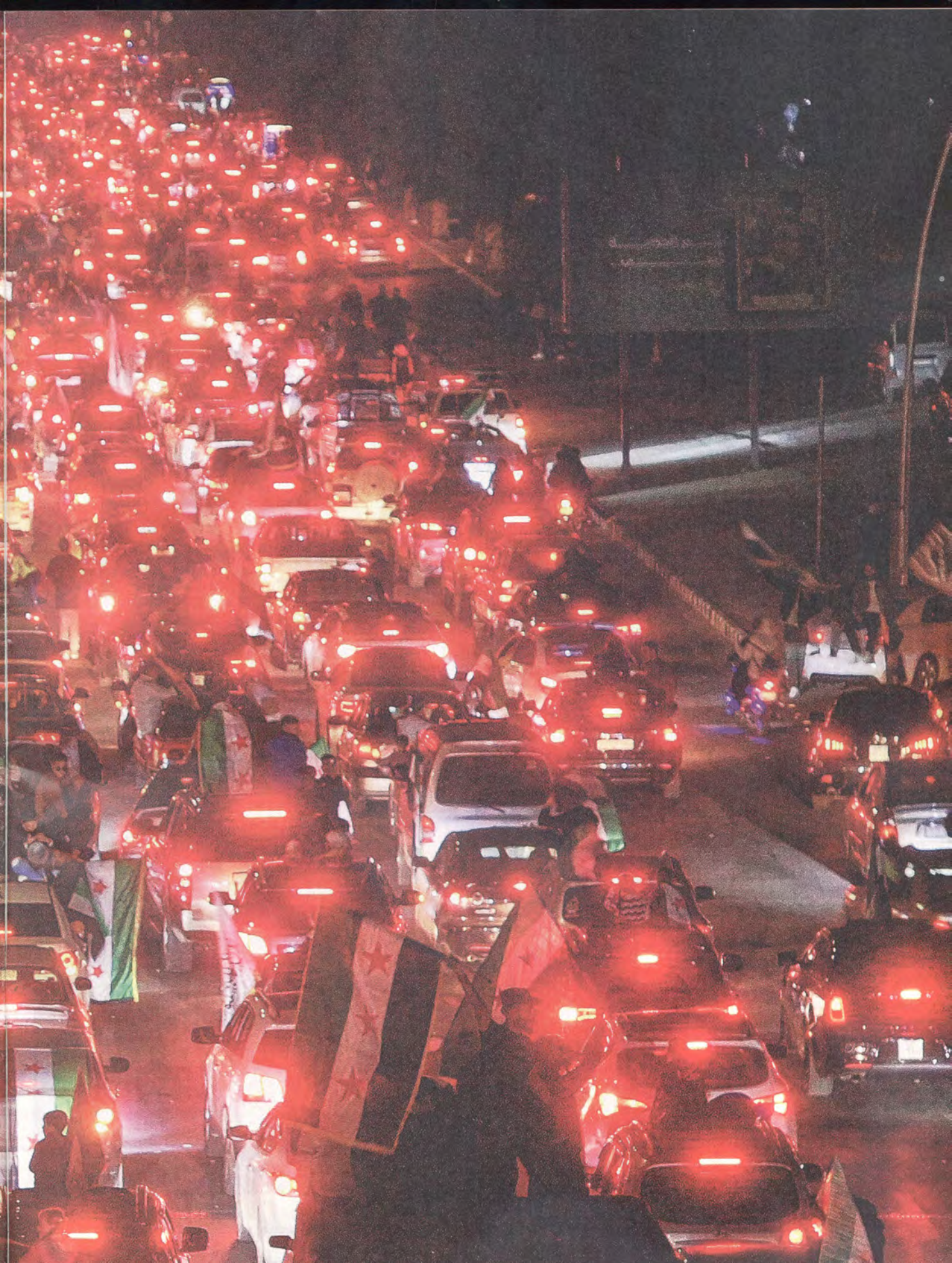

SUS

LONDRA – MAREA BRITANIE

Întâlnire

Premierul britanic Sir Keir Starmer și motanul Larry îl întâmpină pe președintele ucrainean Volodimir Zelensky, în cadrul unei întâlniri cu președintele francez Emmanuel Macron și cancelarul german Friedrich Merzin privind războiul din Ucraina.

PROFIMEDIA IMAGES

DREAPTA JOS

BUCUREȘTI

Alegeri

Noul primar al Capitalei este Ciprian Ciucu, fost primar al Sectorului 6, care a câștigat alegerile detașat, cu 36.16%.

INQUAM PHOTOS

SUS

CRETA – GRECIA

Protest

Fermierii greci au avut ciocniri cu poliția în Creta. Ei demonstrează împotriva creșterii costurilor, prețurilor mici la produsele agricole și întârzierilor în plata subvențiilor europene.

PROFIMEDIA IMAGES

CINE SUNT SUPEREROII GALEI *NEWSWEEK* VALORI 2025

A CINCEA EDIȚIE A GALEI VALORI, organizată de *Newsweek România*, a adus pe scenă povești de viață și performanțe de excepție care dezvăluie o altă Românie, cea a pasiunii, încrederii și speranței.

Gala Valori *Newsweek România* a fost deschisă de acordurile de jazz ale formației Soul Serenade, un duet. Așa a început o seară încărcată de emoție în care oameni deosebiți au reușit să aducă pe scenă trăirile unor povești de viață impresionante.

„Toate instituțiile media din România premiază vedete, politicieni, oameni de afaceri. Noi am vrut să fim puțin altfel și să premiem oameni mai puțin cunoscuți, oameni foarte talentați, care și-au propus să facă lucruri extraordinare în domenii dintre cele mai diverse. Știu din propria experiență că oamenii care se află la început de drum și și-au propus să facă performanță în viață, să exceleze, au nevoie din când în când de un semn de recunoaștere. Și asta facem noi acum, recunoaștem meritele unor oameni despre care poate nu vorbim îndeajuns, dar care și-au propus să exceleze în domeniile lor", a spus în deschidere Sabin Orcan, fondatorul *Newsweek România*.

Realizatoarea de emisiuni Eli Roman, prezentatoarea Galei *Newsweek* Valori 2025, a scos la iveală performanțele și poveștile de viață ale celor premiați.

DARIA MARIA ILIE: Baschetul e viața mea

În spatele fiecărui copil talentat se află o poveste. Daria are 12 ani și este crescută de mama sa după decesul tatălui. Iar povestea ei este una despre curaj, despre echilibru găsit în mijlocul furtunii și despre puterea incredibilă a sportului de a transforma vieți.

Crescută într-un mediu marcat de dificultăți emoționale și financiare, Daria ar fi putut oricând să renunțe. Dar nu a făcut-o.

FOTO: RĂZVAN VĂLCĂNEANTU

SABIN ORCAN, fondatorul *Newsweek România*, în deschiderea Galei, și realizatoarea de emisiuni Eli Roman, care a prezentat cu eleganță Gala *Newsweek* Valori 2025. Daria Maria Ilie, 13 ani, a primit Premiul pentru Performanță în Sport. Ion Katz, 13 ani, a primit Premiul pentru Performanță în Sport.

A ales terenul de sport ca refugiu, ca sprijin și, în final, ca un drum către devenirea ei. Prin disciplină, perseverență și o maturitate rar întâlnită la vârsta ei, Daria a reușit nu doar să depășească momente dificile, ci să strălucească acolo unde alții ar fi văzut doar obstacole.

Astăzi, Daria practică sportul de performanță la nivel înalt, este **Vicecampioană Națională la categoria U12**, un rezultat excepțional obținut alături de echipa CSM București, a concurat la **Turneul Final al Campionatului Național categoria U13**, unde și-a confirmat din nou talentul și determinarea. Pentru colegele ei, Daria este mai mult decât o sportivă: este un model de solidaritate, de respect și de forță interioară. Pentru antrenori, este dovada că ambiția și caracterul pot transforma vulnerabilitatea într-un motor al reușitei. După doar doi ani de practică, îi place să spună, „Baschetul este viața mea".

ION KATZ, o inimă de campion

Ion are doar 13 ani, dar în spatele lui se află puterea unui adult și inima unui campion. Într-o familie lovită de greutăți, cu un tată bolnav de cancer și doi bunici aflați și ei în suferință, Ion a ales să lupte. A ales să meargă înainte.

În fiecare zi, după orele de școală, în timp ce mulți copii își petrec timpul liber jucându-se, Ion merge la două cluburi sportive, antrenându-se între 17:00 și 20:30, la karate. Este felul lui de a spune lumii că visurile nu se abandonează, chiar și atunci când realitatea este grea.

Familia lui a făcut eforturi financiare uriașe pentru a-l susține, iar determinarea lui Ion a impresionat nu doar familia, ci și pe antrenorul său, care i-a recunoscut talentul, seriozitatea și disciplina.

Participarea lui la competiții este adesea dificilă din cauza resurselor limitate, dar Ion compensează prin dedicație, prin ore nesfârșite de efort și prin dorința sinceră de a se autodepăși.

A obținut numeroase premii în competițiile sportive de karate și se poate lăuda cu locul I de cele mai multe ori.

ANTONELA SAMSON, un om care schimbă destine

Antonela este genul de persoană pe care o întâlnim mai rar, a ales să rămână acolo unde este cel mai greu, pentru că știe că poate schimba destine. De peste 15 ani, este un pilon de sprijin la Școala Specială pentru Surzi, nr 1, din București, locul unde își urmează chemarea și unde crede, cu toată convingerea, că fiecare copil merită o șansă reală la dezvoltare și comunicare.

Pentru ea, meseria de profesor nu se încheie odată cu programul. Participă constant la conferințe și cursuri, aducând în clasă metode moderne de intervenție adaptate fiecărui copil. Antonela știe că succesul se măsoară cu pași mici: primele litere scrise, primul gest de independență, primele emoții controlate.

A fost nevoie de răbdare, de ore de terapie și de mult sacrificiu. Mulți au renunțat, dar Antonela a rămas și a creat un spațiu în care copiii cu dizabilități severe pot învăța, progresa și spera.

Prin dragoste, răbdare și profesionalism, Antonela transformă imposibilul în posibil și dovedește că lumea se schimbă, uneori, prin dedicarea tăcută a unui profesor care crede cu adevărat în potențialul fiecărui copil.

ANDREI NEMȚIȘOR, un informatician pasionat și multiplu premiat

Andrei, elev în clasa a VIII-a la Colegiul Național „Costache Negruzzi" din Iași, este unul dintre acei tineri care demonstrează că excelența se construiește prin inteligență, disciplină și multă pasiune. Considerat deja un nume promițător în informatică și matematică, Andrei a cucerit aurul absolut la Olimpiada Balcanică de Juniori, argintul la Olimpiada Europeană de Informatică și încă un argint la Olimpiada Balcanică de Informatică.

Rezultatele lui sunt cu atât mai impresionante cu cât provin dintr-o muncă neîntreruptă, începută încă din clasele primare, și confirmate de numeroase premii la olimpiadele naționale.

Andrei își urmează drumul cu o modestie rară și o motivație profundă. Pentru el, fiecare competiție este o șansă de a învăța și de a se depăși. Iar sprijinul oferit prin Gala *Newsweek* Valori 2025 îi poate deschide accesul către tabere și competiții internaționale neacoperite financiar, esențiale pentru dezvoltarea lui.

MIHAI BADEA, omul care aduce speranță copiilor cu dizabilități

Mihai Badea este omul care a transformat înotul de anduranță într-o formă de solidaritate profundă. Fost poloist și militar, astăzi antrenor și ambasador al binelui, el și-a dedicat ultimii ani unor provocări extreme cu un singur scop: să aducă speranță copiilor cu dizabilități.

După ce a devenit a patra persoană din lume care a traversat integral Lake Powell din Statele Unite — 130 de kilometri înotați continuu, timp de peste două zile și două nopți — Mihai a dus mai departe această misiune umanitară. În iulie 2025, pe Canalul Siderurgic din Călărași, a realizat un efort aproape inimaginabil: 72 de ore de înot neîntrerupt, transformând fiecare metru parcurs într-un mesaj de compasiune și responsabilitate.

Toate aceste curse au avut un singur obiectiv: strângerea de fonduri pentru construirea centrului „Casa dintre Brazi" din Zărnești, un loc de recuperare, tratament și vacanță pentru copiii cu dizabilități și cei proveniți din familii defavorizate.

SOUL SERENADE, un duet cu performanțe internaționale

Duo-ul format din **Adelina Chivu – voce, și Andrei Rotariu – chitară**, care i-a încântat pe toți cei prezenți, este unul dintre cele mai apreciate proiecte de blues & jazz din România.

Premiați cu locul II la European Blues Challenge din Toulouse, reprezentând pentru prima dată România în această competiție, Soul Serenade a urcat pe scene din Europa și Statele Unite și a deschis concertele unor artiști de renume precum Beth Hart, Rhiannon Giddens, laureată Grammy, și Peter Bernstein.

FOTO: RĂZVAN VÂLCĂNEANȚU

ANTONELA SAMSON a primit Premiul pentru Implicare în Educația Specială, oferit de IULIUS (stânga sus).
ANDREI NEMȚIȘOR a primit Premiul pentru Performanță Școlară (dreapta sus).
MIHAI BADEA a primit Premiul pentru Implicare Socială (stânga mijloc).
SOUL SERENADE a încălzit atmosfera la Gala *Newsweek* Valori 2025 (dreapta jos).
Redactorul șef adjunct al *Newsweek România*, care este și antrenor al echipei de rugby Sportul Studențesc, a oferit un fanion cu emblema clubului celui mai tânăr participant la Gală

Partenerii care au făcut posibil evenimentul Gala *Newsweek* Valori 2025 sunt:
IULIUS, Vitalia Servicii pentru mediu - tratarea deșeurilor, EXIM Banca Românească, TINMAR Energy, Transgaz, PPC România, XTB, Romgaz, Construcții Erbașu, Returo, Repatriot, Nissa, Boromir și 1000 de Chipuri.
Mulțumim partenerului nostru tehnic, **Echipament AUDIO-VIDEO** a cărui sonorizare impecabilă, lumini de spectacol, echipamente profesionale și ecranul LED au dat viață poveștilor acestei seri și au transformat această gală într-o experiență deosebită.

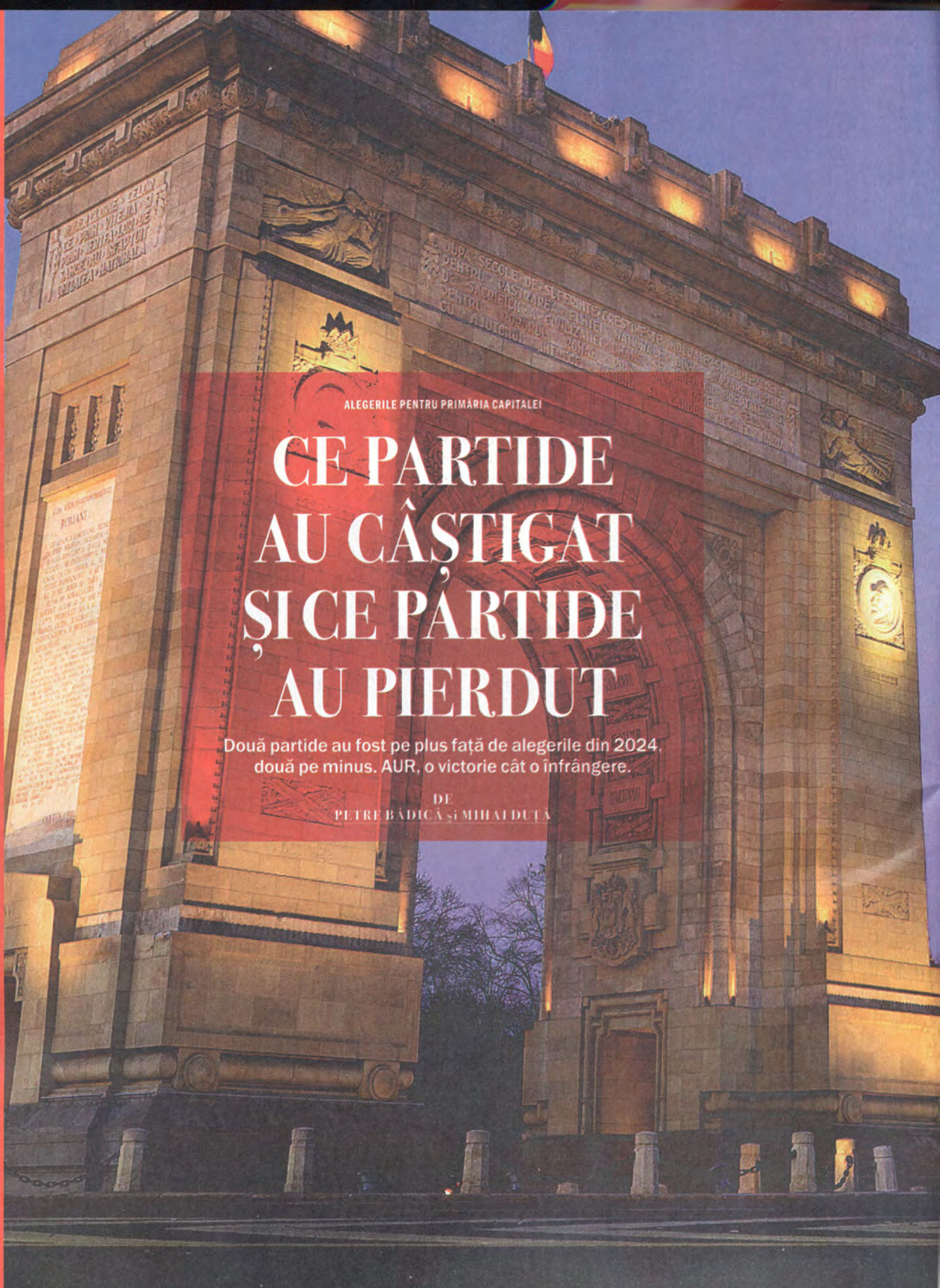

ALEGERILE PENTRU PRIMĂRIA CAPITALEI

CE PARTIDE AU CÂȘTIGAT ȘI CE PARTIDE AU PIERDUT

Două partide au fost pe plus față de alegerile din 2024, două pe minus. AUR, o victorie cât o înfrângere.

DE
PETRE BĂDICĂ și MIHAI DUȚĂ

CLASAMENTUL FINAL LA ALEGERILE pentru Primăria București a arătat așa:

- **Ciprian Ciucu** (PNL) – 36,16%
- **Anca Alexandrescu** (AUR) – 21,94%
- **Daniel Băluță** (PSD) – 20,51%
- **Cătălin Drulă** (USR) – 13,90%.
- **Ana Ciceală** (SENS) – 5,85%

Ciprian Ciucu a câștigat în 5 din cele 6 sectoare ale Capitalei

În iunie anul trecut, partidele au luat următoarele voturi la alegerile pentru Primăria/Consiliul General București:

- **USR/Dreapta Unită** – 27,61%
- **PSD** – 26,56%
- **PNL** – 12,60%
- **PUSL** – 9,38%
- **AUR** – 8,17%

Tot la alegerile pentru Primăria Capitalei din iunie 2024, candidații au avut următoarele rezultate:

- **Nicușor Dan** – Independent – 47,94%
- **Gabriela Firea** – PSD – 22,17%
- **Cristian Popescu Piedone** – PUSL – 15,14%
- **Sebatian Burduja** – PNL – 7,79%
- **Mihai Enache** – AUR- 3,01%

Ciprian Ciucu a câștigat pe persoană fizică și pentru că a avut realizări de prezentat publicului - parcuri, bulevarde refăcute, un târg anual de Crăciun care atrage lume din toate sectoarele. A evitat să facă scandal și a câștigat insuflând alegătorilor ideea că, „dacă am putut face ceva într-un sector, pot și în București". Față de candidatul PNL de anul trecut, Ciucu a luat 28% în plus, iar față de scorul PNL, 22% mai mult.

Acest rezultat va pune și PNL pe un trend ascendent la nivel național.

PSD a contraperformat în București

Anul trecut, Băluță a câștigat Primăria Sectorului 4 cu 60%, însă de această dată

nu a reușit să-i convingă și pe bucureștenii din alte sectoare.

Colegul său de partid de la Sectorul 3, Robert Negoiță, nu l-a ajutat deloc.

În Sectorul 3 a lipsit mobilizarea, ca și în Sectorul 5, condus de copilul lui Piedone, alt apropiat PSD.

Deși PSD are primari în trei sectoare, Băluță a adunat 7% dintre voturile bucureștenilor cu drept de vot. De altfel, el a fost pe primul loc doar în sectorul său.

Daniel Băluță a avut mai puțin cu aproape două procente decât Gabriela Firea în iunie 2024.

USR schimbă oamenii sau scade sub 10%

Cătălin Drulă a pierdut lamentabil, strângând sub 14%, adică 81.000 de voturi. Anul trecut, USR nu a avut candidat, însă l-a susținut pe Nicușor Dan.

La alegerile din București, USR a participat alături de PMP și Forța Dreptei în Alianța Dreapta Unită, care a obținut 27,61% în alegerile pentru Consiliul General.

Dacă anul trecut Ludovic Orban de la Forța Dreptei l-a susținut pe Nicușor Dan, acum l-a susținut pe Ciprian Ciucu, și acest lucru s-a văzut.

În aceste condiții, Cătălin Drulă și USR sunt marii perdanți ai acestor alegeri.

AUR, o victorie cât o înfrângere

Când ai 45% în sondaje, nu poți fi fericit că ai susținut un candidat care obține doar jumătate - 22%.

George Simion este fericit (deși se străduiește să nu o arate), pentru că Anca Alexandrescu nu a ieșit primar și nu îi va face concurență printre extremiști.

Alexandrescu va primi cel mult un loc de parlamentar la următoarele alegeri, nicidecum o a doua șansă la o funcție importantă.

George Simion susține că rezultatul alegerilor arată că AUR a ajuns relevant în București, deși el și partidul său nu s-au implicat deloc în campania Ancăi Alexandrescu.

Până acum, AUR nu a reușit să câștige nimic important. Dacă Simion și Călin Georgescu ar fi susținut cu adevărat un „suveranist", poate că altele ar fi fost procentele Ancăi Alexandrescu.

SENS poate deveni un partid de peste 5%

Candidata SENS, Ana Ciceală, a obținut 5,85% ceea ce arată că SENS are potențial de a deveni un partid parlamentar, mai ales că se prezintă ca o formațiune politică anti-sistem.

Ana Ciceală a avut de luptat și cu votul util al bucureștenilor care, în alt context, i-ar fi acordat mai multe șanse.

Cum s-a votat pe sectoare

Ciprian Ciucu a câștigat în 5 din cele 6 sectoare. Daniel Băluță a câștigat doar în propriul sector, dar și acolo la o diferență de câteva sute de voturi față de Ciucu.

Sector 1:

- **Ciprian Ciucu** (PNL) - 40,29%
- **Anca Alexandrescu** (Alianța electorală „Dreptate pentru București") - 15.130 voturi (19,09%)
- **Daniel Băluță** (Partidul Social Democrat) - 14.775 voturi (18,64%)
- **Cătălin Drulă** (Uniunea Salvați România) - 12.152 voturi (15,33%)
- **Ana Ciceală** (SENS) - 4.185 voturi (5,28%).

Sector 2:

- **Ciprian Ciucu** (PNL) - 33,29%
- **Anca Alexandrescu** (Alianța electorală „Dreptate pentru București") - 22.113 voturi (22,47%)
- **Daniel Băluță** (Partidul Social Democrat) - 20.851 voturi (21,19%)
- **Cătălin Drulă** (Uniunea Salvați România) - 15.085 voturi (15,33%)
- **Ana Ciceală** (SENS) - 5.906 voturi (6%).

Daniel Băluță a pierdut în sectoarele 2 și 3, acolo unde sunt primari PSD

Sector 3:

- **Ciprian Ciucu** (PNL) - 32,5%
- **Anca Alexandrescu** (Alianța electorală „Dreptate pentru București") - 26.315 voturi (21,88%)
- **Daniel Băluță** (Partidul Social Democrat) - 23.523 voturi (19,56%)
- **Cătălin Drulă** (Uniunea Salvați România) - 20.166 voturi (16,77%)
- **Ana Ciceală** (SENS) - 8.920 voturi (7,42%).

Sector 4

- **Daniel Băluță** (Partidul Social Democrat) – 26.345 voturi (27,36%)
- **Ciprian Ciucu** (PNL) – 26.016 voturi (27,025)
- **Anca Alexandrescu** (Alianța electorală „Dreptate pentru București") – 21.945 voturi (22,79%)
- **Cătălin Drulă** (Uniunea Salvați România) – 13.910 voturi (14,45%)
- **Ana Ciceală** (SENS) – 5.543 voturi (5,76%).

Sector 5:

- **Ciprian Ciucu** (PNL) - 28,96%
- **Anca Alexandrescu** (Alianța electorală „Dreptate pentru București") - 20.394 voturi (28,84%)
- **Daniel Băluță** (Partidul Social Democrat) - 16.585 voturi (23,45%)
- **Cătălin Drulă** (Uniunea Salvați România) - 8.080 voturi (11,43%)
- **Ana Ciceală** (SENS) - 3.727 voturi (5,27%).

Sector 6:

- **Ciprian Ciucu** (PNL) - 50,65%
- **Anca Alexandrescu** (Alianța electorală „Dreptate pentru București") - 22.508 voturi (18,6%)
- **Daniel Băluță** (Partidul Social Democrat) - 17.922 voturi (14,81%)
- **Cătălin Drulă** (Uniunea Salvați România) - 11.917 voturi
- **Ana Ciceală** (SENS) - 5.916 voturi (4,89%).

EXCLUSIV

INVESTIGAȚII

„ARMA SECRETĂ“ DIN CAMPANIA LUI NICUȘOR DAN

Omul care l-a ajutat decisiv să câștige bătălia online

DE
ALEXANDRU POP

AU TRECUT 100 DE ZILE DE LA ALEGERILE prezidențiale. Nicușor Dan a câștigat în stilul său caracteristic - fără stridență, fără spectacole, dar cu un pragmatism calculat. Devoalăm azi cine sunt oamenii care l-au ajutat pe Nicușor Dan să câștige bătălia electorală din online. La puțin timp după începerea campaniei electorale, mesajele lui Nicușor Dan au devenit tot mai vizibile în online. Mai puțini au înțeles cum s-a ajuns acolo. Pe parcursul campaniei, când prezența lui Nicușor Dan creștea în online, în mediile politice, printre consultanții de specialitate și prin grupurile agențiilor mari de publicitate, a început să circule o bănuială și se discuta același lucru:

„Nicușor Dan are o armă secretă pe online". Este un consultant de la Paris? Din SUA sau de la Londra?

Zvonul a crescut. În grupurile de comunicare ale altor echipe de campanie, în conversații private între oameni de strategie și chiar în redacții de presă, această întrebare revenea constant: „Cine e în spatele prezenței lui online?".

Campania nu era una clasică, dar părea omniprezentă. Nici agresivă, dar vizibilă. Nici ostentativă, dar convingătoare.

Atunci am devenit curioși să aflăm mai multe. Am început o muncă de documentare, convinși că în spatele acestui mecanism digital se află un personaj interesant. Un nume necunoscut publicului larg, dar cunoscut în anumite cercuri din zona comunicării online.

Și am identificat o primă persoană interesantă: Iordache Alexandru, un tânăr din Râmnicu Vâlcea, specializat în SEO și strategii digitale. Un nume necunoscut publicului larg, dar cunoscut în anumite cercuri din zona comunicării online. Avem confirmarea că a făcut parte din cercul restrâns de oameni care au lucrat, în mod discret, la una dintre cele mai bine dozate strategii online ale unui candidat politic.

Prin conexiunile noastre am reușit să-l convingem să ne ofere un interviu în exclusivitate și să răspundă la câteva întrebări:

***Newsweek România*: Te rog să ne spui cine ești?**

Alexandru Iordache: Sunt Alexandru Iordache și sunt pasionat de când mă știu de IT, tehnologie, algoritmi și marketing. Mă consider autodidact și în timp cred că am înțeles profund modul în care funcționează platformele de social media și, mai nou, intersecția lor cu inteligența artificială. Sunt, totuși, și specialist SEO certificat și am experiență solidă în crearea site-urilor web, campanii de marketing digital, securitate cibernetică dedicată precum și în alte aspecte legate de domeniu.

Cum ai ajuns să lucrezi pentru viitorul președinte?

Într-o zi, vorbeam cu un prieten despre ce se întâmplă în online și despre imensa manipulare din 2024 în mediul online, din zona politică. Despre strategii și actori statali, despre influenceri, tactici digitale de persuasiune și ce ar trebui făcut pentru contracarare.

I-am spus că mi-ar plăcea să lucrez pentru candidatul Nicușor Dan, un campion în matematică pe care îl apreciam pentru modestie și onestitate. Am mai avut ocazia în trecut să comunic cu el la o conferință și atunci a părut foarte interesat de ce i-am povestit despre algoritmii platformelor. Mi-a plăcut felul lui de a fi și faptul că era un candidat independent, deoarece eu nu fac politică. Sunt doar un profesionist care oferă servicii acolo unde este solicitat, fără să țin cont de culoarea politică. Astfel, am fost pus în contact cu echipa, le-am spus ce aș putea să fac și am fost preluat în echipă rapid. Apoi am făcut ceea ce trebuia făcut, în felul meu. Nu-mi place să vorbesc în public și azi e o excepție.

Am observat asta, nu ești profesor, nu ții cursuri sau webinarii. A fost destul de greu să dăm de tine, deși auzisem că există cineva din Vâlcea foarte priceput. Poți să ne spui câteva din secretele acțiunilor tale?

În activitatea mea profesională, am dobândit capacitatea de a analiza și a înțelege fenomenele complexe din mediul online. Pot identifica ușor strategiile de promovare, campaniile de marketing și metodele utilizate pentru atingerea obiectivelor.

Pe lângă asta, am o abilitate aparte de a detecta și combate încercările de înșelătorie online, cum ar fi activitățile de scamming, datorită cunoștințelor avansate despre algoritmi și tehnologii utilizate în mediul digital. Înțeleg foarte bine mecanismele din spatele acestora și pot oferi suport în combaterea lor. Cam asta am făcut, am observat și am acționat.

Am observat că în ultima parte a campaniei pentru turul al II-lea, Nicușor Dan a devenit lider în prezența online și a surclasat net adversarul. Cum ai reușit?

A fost munca unei echipe extraordinare, voluntari din toată lumea care au acționat descentralizat, profesioniști din zona tehnologi-

că, inteligență artificială, oameni buni, simpli și cu multă, multă încredere. Au fost multe tehnicalități, dar esențial a fost că am avut un candidat onest și original și o echipă de strategie remarcabilă. Eu nu am făcut decât să-mi folosesc cunoștințele și aptitudinile dobândite care au fost ridicate la putere de o echipă extraordinară. Le mulțumesc tuturor, văzuți și nevăzuți, care mi-au oferit șansa să pot contribui la acest mare succes.

Poți să ne spui la ce proiecte lucrezi în momentul de față?
Sunt preocupat de reconectarea Diasporei românești cu locurile natale și, având în vedere că cei plecați se informează în cea mai mare parte din mediul online, evident că sunt supuși încercărilor de manipulare. Folosesc acest prilej să transmit tuturor oamenilor buni: mare atenție, cine ne sunt prietenii și cine sunt adversarii. Acum lucrez la proiecte pentru companii și persoane fizice, atât în zona de marketing digital, dar și comunicare strategică, SEO, inteligență artificială și specific în securitate informatică.

Este un profesionist care preferă discreția, dar a cărui viziune și ale cărui contribuții se regăsesc în succese vizibile.

Ai competențe și pe partea de cybersecurity? Ești conectat cu zona hackerilor?
Am o experiență bună în securitate cibernetică. Eu nu am avut niciodată legături cu zona gri sau cu hackeri, din contră, mă ocup activ de protecție, securitate online și tot ce înseamnă white hat. Ofer consiliere și servicii specifice clienților mei, persoane, organizații și companii, dar nu aș vrea să vorbesc despre asta.

Cineva ne-a spus deja că ai ajutat și campania PAS din Republica Moldova. Cum a fost?
Ce pot să vă spun este că am participat la rezultatul istoric obținut de PAS la alegerile parlamentare, în zona de strategie, comunicare și gestionarea ecosistemului online. Apreciez mult curajul și inteligența Maiei Sandu de a comunica cu cetățenii și de a fi alături de ei. Asta a făcut diferența, alături de munca și inteligența unor oameni remarcabili precum și a echipei care a susținut PAS.

În spatele fiecărei campanii reușite există și oameni care nu apar în față. Iar Alexandru Iordache a fost unul dintre aceștia.

Cum s-a șoșocit georgismul. Dacă aș fi Putin, le-aș cere banii înapoi

DE
MIHAI DUȚĂ

ALEGERILE DIN BUCUREȘTI AU ARĂTAT CĂ vajnicii patrioți naționali sunt, de fapt, o adunătură de șoșoci care până acum abia s-au abținut să nu-și dea în petec.

Primul mare supărat, Stăpânul Inelelor s-a autoizolat în Mordor și veghează prin ochiul lui Sauron. Brusc, debitul tâmpeniilor spuse cu vocea lui Sergiu Nicolaescu din Osânda a scăzut mai tare decât debitul de la barajul Paltinu.

Acum stă și se concentrează la vila de lângă București. La trei *auummm* mai bagă un nechezat, ca să nu uite de unde a plecat. Cristela face dușuri reci cu apă din aia bună de la Vidraru din care mai face și câte-un ceai de rostopască. Când se concentrează mai tare, se vede și vila din Austria de după cefele gealaților care-i păzesc ca nu cumva vreun prost să le julească aura.

Câte-un gând rău le spulberă feeria: Ce-o fi spus Potra la Parchet?

Imediat bleștе Cristela ochii și-l ia la palme din alea energetice ca să-și revină. Gata, e ca nou! Are ambalajul desfăcut și zgârieturi pe suprafețele lucioase ale creierului, dar pare ca nou, e la ofertă.

Genul ăsta de prostie sobră a vrăjit deja multe capete, pe lângă orcii de serviciu care știu bine ce au de făcut.

Și când a zis Stăpânul Inelelor că nu susține pe nimeni pentru că alegerile nu-s legitime de când l-au anulat pe el, neuronii ăia puțini ai adulatorilor s-au scurtcircuitat și ei. Blocaj total. De unde se vota masiv, acum marș la loc. Dădea suveranistu' să iasă din casă să voteze și se pocnea de perete. O dată, de două ori, de nouă, că nu înțelegea comanda. Pământul era și mai plat decât credeau. Avea o singură dimensiune.

Din tenebrele și rărunchii internetului a început să se burzuluiască și Jabba the Hutt care s-a năpustit precum apa de la WC și aluviunile de la Paltinu.

În mediul ăsta de nedumeriți în conștiință, nici rușii n-au mai avut vreo soluție. Când simte românu' miros de putere, devine urs de șosea. Se apropie tiptil și-ți ia mâncarea cu tot cu mână.

Așa cum a făcut și Regele Galeriilor cu Anca Alexandrescu. Bucurie mai mare pentru el nu avea cum să fie în seara alegerilor. Gata, nu s-a născut o stea, tot el rămâne șeful păcănelelor la AUR. I-a venit bine acum la mână să-l curenteze și pe Stăpânul Inelelor pentru c-a trădat cauza. A izbândit, cu alte cuvinte.

I-a croșetat până i-a pierdut pe drum. Niciun scop nobil, patriotic, suveranist, doar unul personal: să nu scape chifteaua.

Deși i-ar fi dat o rangă-n aură, s-a dat pe lângă domnul Cristelei, politic vorbind, ca să nu avem alte discuții, la alegerile prezidențiale. Pe care le-a pierdut. Apoi a susținut-o pe Anca la alegerile pentru Primăria Capitalei, că iar n-avea încotro. Pe care le-a pierdut.

Vajnicii patrioți naționali sunt, de fapt, o adunătură de șoșoci care până acum abia s-au abținut să nu-și dea în petec.

Ce să vezi? Ăștia din București nu prea beau apă de Vidraru și nici nu-și dau palme singuri. Multora li s-a făcut lehamite, mulți s-au prins de manevră.

MIHAI DUȚĂ,
este redactor-șef adjunct al *Newsweek România*

Și chiar dacă a pierdut peste tot, Jupânul Galeriilor a câștigat. Rămâne de neclintit la el în curte, chiar dacă suveranismul zace făcut bucăți la camera de gardă.

De asta n-au ieșit masiv la vot nici proprii susținători și le va fi și mai greu să iasă peste trei ani.

Mișcarea suveranistă din România nu are personaje de calitate, ci doar mahalagii, oportuniști și săriți de pe fix. Sunt promovate doar jignirile, lătratul și amenințările. Nimic constructiv, nicio mână întinsă de către cei care-s toată ziua cu pacea-n gură.

Până la urmă, n-ai ce să faci cu românul, frate, nu e deloc serios. Dacă la alții o minune ține trei zile, la noi, după prima zi cineva încearcă s-o fure, iar în a treia se iau toți la bătaie.

Eu dacă eram Putin, le ceream banii înapoi, plus dobândă.

Păi atâtea investiții în rețele sociale, în Telegram, în TikTok, în Onlyfans, în toți netoții, și-acum ăștia își bat joc? Abia au mirosit un ciolan și-acum se mușcă pe din dos?

N-am mai auzit demult un „Turul doi înapoi", niciun protest masiv, nimic.

Ăștia, în loc să pună mâna pe putere, au reușit să întărească partidele clasice care păreau pe ducă. Și asta n-ajută pe nimeni. Suveranismul românesc s-a dus de tot în Pajiștea Calului, cum se spune în popor.

Cea mai șocantă conferință de presă din istoria Justiției românești a început catastrofal și s-a terminat dezastruos

Niciodată o categorie socio-profesională nu s-a împușcat atât de repede în picior după ce și-a tăiat singură craca de sub picioare în încercarea de a se disculpa de acuzații de corupție. Într-o singură conferință de presă, spre care s-au aruncat cu o aroganță nemaivăzută.

DE
STELIAN NEGREA

CONFERINȚA DE PRESĂ A ȘEFEI CURȚII de Apel București, Liana Arsenie, a început catastrofal și s-a terminat dezastruos. A avut efecte negative de zece ori mai mari decât nefericitul interviu al șefei CSM în care vorbea de pensii uriașe în țara unde sărăcia încă le este multora prietenă.

A început cu două-trei minute de o sinceritate și de o claritate morală pe care nu credeam că o mai pot vedea la vreun magistrat căruia Inspecția Judiciară, alias măciuca lui Savonea, i-a cărat lovitură după lovitură. Doamna Raluca Moroșanu, de 26 de ani judecător pe penal. Adică unul dintre cei mai încercați, cei mai asaltați și poate și cei mai bine pregătiți magistrați.

Care a turnat în două minute cea mai completă radiografie a sistemului judiciar actual, a cărui șefă supremă este cea a cărui nume nu trebuie menționat. Un sistem corupt, care îi calcă în picioare pe cei care îl contestă și îi pun oglinda în față.

O judecătoare cu privire grea și încercată. Cu un corp plăpând doar la exterior. Ca o stâncă, le-a ținut piept tuturor celor 20-30 de magistrați și angajați ai instanței care veniseră în lesă invizibilă să o susțină pe șefa lor de pixul căreia depinde cariera lor. Ce sume de bani primesc de Crăciun. Adică ceea ce știm cu toții. Că sunt supuși unei dictaturi.

Dincolo de atacurile bolșevice și stahanoviste ale aceleiași șefe a Curții de Apel la adresa unei alte contestatare împotriva căreia au adus o înregistrare audio dintr-o ședință de judecată, s-a mai petrecut ceva incredibil. Una din „asistentele" lui Arsenie este prinsă de microfoanele camerelor de luat vederi că a fost sunată de însuși Lia Savonea. După care iese, vorbește la telefon cu Însăși Jupâna Justiției și se întoarce cu ordine de la aceasta pentru cea care se chinuia să țină frontul în lupta cu jurnaliștii. Îi transmite acesteia ce a spus Jupâna, iar aceasta inserează în discursul ei frânturi din ordin.

Oricare dintre noi care am fost în sala de judecată și care vedem cum este condusă Justiția, ne întrebăm un singur lucru: de ce Savonea nu ar dicta și o sentință judecătorească la telefon? Pentru că legile Justiției au transformat această putere în stat într-o afacere piramidală care o are în vârf pe Savonea. Ea controlează șefii celor nouă curți de apel din țară, pe cei ai tribunalelor și judecătoriilor.

Asta aud de ani de zile de la sursele mele. Asta au spus magistrații din documentarul Recorder. Asta au întărit cei peste 200 de magistrați care au semnat o scrisoare deschisă în care se solidarizează cu judecătorii care au ales să vorbească public despre cum s-a transformat Justiția într-o măciucă în mâna unei singure persoane.

Ce e de făcut? Soluția mea este simplă, dar și foarte dificilă. O mână de procurori puși pe treabă să ia urma șpăgilor, a sacoșelor de bani, apartamentelor din România sau de afară, a stick-urilor cu monede virtuale și a altor asseturi în care acest Grup Infracțional Organizat și-a investit sudoarea.

Poate să fie greu, să se țipe și să se urle, dar Justiția odată transformată în afacere privată a unei găști nu mai e un bun public. Poate cel mai prețuit bun public. E doar o măciucă cu care arzi pe cine vrei, când vrei și cum vrei. Așa cum se întâmplă acum.

STELIAN NEGREA, este editor al *Newsweek România*

După aceea, e și mai simplu. Toate faptele sesizate în documentarul Recorder, dar și altele care au ajuns vrac pe masa președintelui, care a surprins extrem de neplăcut în primele lui declarații la declanșarea scandalului, să fie investigate de procurorii din Parchetul General.

Nici măcar nu e nevoie să apelezi la instanțele de judecată controlate de Savonea, ci doar să întocmești dosare de abuz în serviciu pe bandă rulantă pe baza unui text de lege și a unor declarații ale celor în cauză.

Și toată șandramaua pică mai repede decât cât a ținut cea mai nepotrivită conferință de presă din istoria Justiției românești. A fost unică, a fost irepetabilă și ne-a comunicat tot ce trebuia să știm despre starea jalnică a Justiției românești la acest moment.

Stați fără grijă, că avem cu cine să facem justiție. Jumătate din cei din spatele lui Arsenie de la conferința de presă pot fi întorși pe calea cea bună de o șefă precum Raluca Moroșanu.

Și vă garantez că în fiecare instanță din această țară a mai rămas cel puțin una ca domnia sa. Știu eu câteva. Au o putere de muncă extraordinară și o ambiție de a face lucrurile corect, după lege și nu după bunul plac al cuiva, încât n-ai cum să dai greș cu domniile lor. Impun respect, au decență și știu carte.

OPERAȚIUNEA PLAN GERMANIA

DE
COL. (R) ION PETRESCU

COL. (R) ION PETRESCU
este contributor al
Newsweek România

***THE NATIONAL INTEREST* ESTE O PUBLICAȚIE** online premiată, axată pe probleme de apărare, securitate națională, afaceri militare, politică externă și politică americană. Este o revistă bilunară de relații internaționale, editată de Jacob Heilbrunn și publicată de Center for the National Interest, un grup de experți înființat de fostul președinte american Richard Nixon în 1994. Tocmai *The National Interest* a devoalat documentul numit „OPLAN DEU", care conturează modul în care Germania ar putea deveni centrul planificării militare a NATO împotriva Rusiei.

GATA DE RIPOSTĂ: 800.000 DE MILITARI AI NATO

OPLAN DEU, sau Planul Operațional Germania este un plan de război de 1.200 de pagini elaborat de NATO care prevede mișcarea a „până la 800.000 de militari ai NATO în Europa, în cazul unui atac rusesc", potrivit *Newsweek*. Un plan considerat total detașat de realitățile politice, economice și militare din Germania și din Europa, în general, de astăzi.

OPLAN DEU reflectă ipoteza prin care Germania va fi din nou transformată într-o țară de primă linie, în orice potențială conflagrație cu Rusia înarmată cu arme nucleare.

Dar și statul german are arme nucleare - ce-i drept americane - pe teritoriul său, care ar putea servi defensivei Germaniei de azi.

Până în 2023, Germania a menținut o relație comercială strânsă cu Rusia - în special în sectorul energetic. Într-adevăr, a fost un miracol economic german după Războiul Rece - și, prin extensie, a marcat prosperitatea economică a Uniunii Europene - unul construit pe aprovizionarea cu energie rusească ieftină.

OPLAN DEU este cel mai agresiv și ambițios plan de război dezvoltat de NATO și, în special, de Germania, de la Războiul Rece încoace.

Terți comentatori critică acest plan, deoarece indică o abatere de la mentalitatea de pace și o abordare reînnoită a apărării „la nivelul întregii societăți" germane.

Planul prevede nu doar desfășurarea unui număr uimitor de aproape 800.000 de soldați NATO în Germania, ci și imperativul ca firmele private civile europene de apărare să fuzioneze cu agențiile guvernamentale.

Asta sugerează forțarea afacerilor germane să devină profitoare de război, deși spiritele conservatoare ar fi preferat să continue creșterea economiei Germaniei, insistând pe comerțul cu Rusia.

Un procent uriaș de 59% dintre germanii chestionați au recunoscut că se opun războiului cu Rusia și că nu ar lupta în apărarea Germaniei - chiar dacă Germania însăși ar fi atacată de ruși. Șocant? Desigur. Dar reflectă o stare de spirit aparte.

După ce a început războiul din Ucraina și după distrugerea conductei de gaze naturale Nord Stream 2, care lega Germania de Rusia, economia germană a fost în cădere liberă.

Între timp, sistemul politic german pare că s-a destabilizat complet și s-a îndepărtat de ordinea politică neoliberală de după Războiul Rece. Deci ce face Germania - și restul NATO, de altfel? De ce, în ciuda acestor fapte, părem astăzi mai aproape de un război european decât am fost în ultimii ani? Sunt întrebări retorice, care reflectă temeri aparte în inima comunității europene democrate.

Planul de război amintit se numește „Operațiunea Plan Germania", dar nu este o afacere germană. Cele mai recente evaluări ale Bundeswehr-ului german confirmă că sunt aproximativ 182.000 de militari activi sub arme, existând planuri de a crește acest număr la 250.000 în următorul deceniu.

În mod paradoxal, acești 182.000 de combatanți reali din Bundeswehr nu vor fi incluși în rândurile celor 800.000 de soldați NATO care ar putea fi ipotetic trimiși să lupte împotriva rușilor în estul Europei.

Sunt și câteva repere de un optimism amendabil. Astfel, forța de tancuri germană este bazată pe tancurile principale de luptă (MBT) Leopard 2A ale Germaniei, considerate a fi printre cele mai avansate din punct de vedere tehnic și căutate din NATO.

Dar propaganda este una, iar realitatea din teren este diferită. Concret, forța de tancuri a Germaniei de astăzi reprezintă numai aproximativ 8% – circa 340 de tancuri – , din totalul forței de tancuri a Germaniei de Vest în 1992 – peste 4.000 de tancuri la acea vreme.

Comparativ, numărul de obuziere germane a scăzut de la peste 3.000 în 1992 la doar 120 în 2021. Asta este o statistică alarmantă, deloc ignorabilă.

Mai există și reperul forțelor aeriene germane. Astfel, la capitolul avioane de vânătoare, forța Germaniei de astăzi a scăzut cu 50% față de numărul de avioane de război pe care le avea Germania de Vest în 1992!...

Sigur, NATO a început să-și mărească comenzile de arme și platforme în 2023, la un an după ce rușii au invadat Ucraina, dar „o lungă întârziere" a diminuat creșterea comenzilor de arme și platforme ale Germaniei.

Reînarmarea despre care liderii europeni continuă să vorbească public în ultimul an pare a mai fi încă doar o iluzie, Europa neavând momentan forța defensivă necesară, deși are un potențial demografic superior celui al Federației Ruse.

NATO ÎȘI VA PROTEJA MILIARDUL DE OAMENI

Totuși, miniștrii de Externe ai NATO au aprobat eforturile depuse pentru a cheltui 5% din PIB-ul național pentru apărare și au reafirmat sprijinul continuu pentru Ucraina.

Într-o declarație transmisă după reuniunea de la Bruxelles, secretarul general al NATO, Mark Rutte, a susținut că aliații se confruntă cu „pericole reale și de durată", deoarece Rusia își intensifică atacurile cu rachete și drone asupra Ucrainei și se angajează într-un „comportament din ce în ce mai imprudent", în viitor probabil fatal, față de Alianță, inclusiv încălcări ale spațiului aerian, atacuri cibernetice și desfășurarea de nave de informații în apropierea infrastructurii aliate. În ceea ce privește cheltuielile pentru apărare, miniștrii au discutat despre implementarea angajamentului asumat la Summitul de la Haga de a atinge 5% din PIB pentru apărare pe o „cale credibilă", potrivit lui Rutte. El a spus că acest lucru ar trebui să finanțeze „capacități de bază esențiale pentru apărarea noastră colectivă, inclusiv sisteme avansate de apărare aeriană" și a subliniat că sumele care merg spre Ucraina contribuie la atingerea obiectivului, deoarece acestea „influențează direct propria noastră securitate".

Rutte a subliniat că aceste cheltuieli nu se rezumă doar la atingerea unei cifre, atenționând că miniștrii au evidențiat modul în care bugetele mai mari „se traduc deja în îmbunătățiri tangibile, cum ar fi consolidarea forțelor pe flancul estic și modernizarea echipamentelor". El a corelat acest lucru cu eforturi mai ample de abordare a amenințărilor hibride, inclusiv sabotajul și operațiunile cibernetice care vizează destabilizarea societăților aliate.

Ucraina a rămas în centrul discuțiilor. Rutte a declarat că toți aliații doresc ca luptele să înceteze și „salută cu căldură eforturile continue ale președintelui Trump de a aduce o pace justă și durabilă", subliniind în același timp că sprijinul pentru Kiev nu poate slăbi în timp ce negocierile sunt în desfășurare. „Securitatea Ucrainei este strâns legată de a noastră", a spus el. „Sprijinul nostru trebuie să continue neîncetat pentru a ajuta Ucraina să se apere astăzi și să descurajeze mâine. De dragul lor și de al nostru".

În timpul reuniunii Consiliului NATO- Ucraina, ministrul ucrainean de Externe, Andrii Sybiha, a informat aliații despre situația de pe teren și despre „cerințele urgente ale Ucrainei", în timp ce Înaltul Reprezentant al UE, Kaja Kallas, a subliniat coordonarea dintre UE și NATO în sprijinirea rezilienței Ucrainei. Rutte a subliniat rolul Listei de cerințe prioritare pentru Ucraina (PURL), vehiculul Alianței pentru coordonarea și finanțarea ajutorului militar. El a spus că NATO furnizează acum „capacități esențiale, letale și neletale ale SUA, inclusiv apărare aeriană extrem de necesară, pentru a ajuta Ucraina să mențină linia frontului și să-și protejeze poporul".

Potrivit Secretarului General al NATO, peste două treimi dintre aliați s-au angajat acum în PURL, alături de Australia și Noua Zeelandă, cu peste 4 miliarde de dolari deja promiși pentru un obiectiv anual de 5 miliarde de dolari. El a îndemnat capitalele să „își accelereze angajamentele, nu doar pentru această iarnă, ci și să planifice din timp pentru 2026". Rutte a susținut că Moscova interpretează greșit hotărârea Aliaților. „Putin crede că ne poate depăși, dar nu mergem nicăieri. Astăzi este încă un semn clar că greșește", a spus el, adăugând că miniștrii au discutat și măsuri împotriva așa-numitei flote din umbră a Rusiei și alte măsuri „pentru a pune dileme strategice pentru Kremlin".

Privitor la Summitul de la Ankara, Rutte a declarat că prioritățile Alianței sunt „investițiile în securitatea noastră, consolidarea industriei noastre și menținerea sprijinului nostru pentru Ucraina, astfel încât aceasta să aibă mijloacele de a îndura această iarnă grea și nu numai".

El a încheiat prin a reafirma postura defensivă a NATO: „NATO este o Alianță defensivă. Vom rămâne o Alianță defensivă. Dar să nu vă înșelați, suntem pregătiți și dispuși să facem tot ce este necesar pentru a ne proteja miliardul de oameni și a ne securiza teritoriul". Rusia are doar 146.119.928 de locuitori (2025) dintre care 77,71% etnici ruși; alte 6 naționalități ale Federației Ruse au o populație de peste 1 milion, și anume tătarii, ucrainenii, bașkirii, ciuvașii, cecenii și armenii. Tipic pentru un imperiu deloc ferit de o posibilă viitoare disoluție.

MAPAMOND

RAPORT DE RĂZBOI 2025. TIMPUL SE ACCELEREAZĂ

Donald Trump nu a pus capăt războiului din Ucraina în câteva zile. Confruntat cu critici ample în mișcarea MAGA, din cauza dosarului Epstein, Donald Trump revine cu o strategie de securitate națională izolaționistă și deplasată puternic spre extrema dreaptă. De la criticile vicepreședintelui JD Vance la adresa europenilor, rostite la München, la noua strategie de apărare, a fost un an în care europenii s-au străduit să pună frână exceselor pro-moscovite de la Washington.

DE
OVIDIU NAHOI

ÎNCETAREA ÎN CÂTEVA ZILE A RĂZBOIULUI ruso-ucrainean, promisă de Donald Trump, s-a transformat într-o agonie care ne-a urmărit pe tot parcursul anului. Și, probabil, va continua în 2026. Cel puțin un lucru am înțeles: Rusia nu caută o cale spre pace. Iar Washingtonul s-a arătat în repetate rânduri mai apropiat de Moscova decât de Kiev și de partenerii europeni.

Anul a început tensionat în relația dintre America și Europa. Și așa a continuat.

MAGA a susținut deschis extrema dreaptă în alegerile legislative germane. Iar vicepreședintele JD Vance a certat Europa, la Conferința de Securitate de la Munchen. El i-a acuzat pe europeni de cenzură și comportament antidemocratic, cu referire la procedurile legale împotriva discursului instigator la ură online și la izolarea partidelor de extremă dreapta.

A urmat scena cinematografică din Biroul Oval, în care Volodimir Zelenski a fost ostracizat de Donald Trump și JD Vance, sub ochii înmărmuriți ai întregii lumi democratice. Trump i-a întins lui Putin covorul roșu în Alaska, pregătit pentru numeroase concesii. Iar amenințările liderului de la Casa Albă privind impunerea de sancțiuni petroliere Rusiei au fost urmate de tot atâtea amânări și tergiversări.

Sancțiunile la adresa Lukoil au fost anunțate, în cele din urmă, în octombrie și noiembrie, dar au fost în mare parte suspendate, câteva săptămâni mai târziu. Suspendare tehnică, pentru a da timp aliaților europeni să se adapteze? Sau mișcare politică, menită a permite Rusiei să respire?

În acest timp, presa internațională a dezvăluit un plan de pace croit de delegațiile rusă și americană, potrivit căruia Ucraina ar trebui să cedeze Moscovei zone din estul țării, pe care forțele ruse nu le controlează în prezent. Aceasta, în schimbul unei potențiale garanții de securitate, într-un format neprecizat. Armata ucraineană ar urma să-și reducă dimensiunile. De asemenea, americanii ar urma să pună mâna pe cele circa 300 de miliarde de dolari din trezoreria rusească, blocați în Europa.

Eforturi europene de îndiguire

Europa a reacționat de fiecare dată în încercarea de a reduce proporțiile dezastrului. A făcut-o împăcându-i pe Zelenski și Trump. A făcut-o după summitul din Alaska, atunci când liderii europeni au mers în Biroul Oval pentru a-l potoli pe Donald Trump în pornirile lui pro-moscovite. S-au implicat în renegocierea planului de pace ruso-american.

Întregul an s-a aflat sub semnul instabilității lui Donald Trump, care și-a schimbat de mai multe ori abordarea față de Rusia, între cedare și amenințare.

În decembrie, publicarea Strategiei de securitate a Statelor Unite poate reprezenta, pentru mulți, sfârșitul tuturor ambiguităților. Casa Albă nu mai vede în Rusia o amenințare, în schimb, se rupe de Europa.

Ca niciodată, documentul are o abordare profund ideologică și naționalistă, de extremă dreapta, în linia reprezentată în principal de vicepreședintele JD Vance.

În accepțiunea americană, Europa se confruntă cu „anihilarea civilizației". Prin urmare, Trump dorește să salveze Bătrânul Continent, sprijinind partidele de extremă dreapta și regimurile iliberale precum cel din Ungaria.

Casa Albă atenționează că securitatea Europei depinde acum de schimbarea decisivă a politicii continentului spre dreapta. Cu alte cuvinte, nu vă apărăm dacă nu urmați mo-

FOTO: SHUTTERSTOCK

delul nostru politic. Strategia americană adoptă și teoria rasială a „marii înlocuiri", care pretinde existența unui plan global pentru dispariția rasei albe.

„Pe termen lung, este mai mult decât plauzibil ca, în cel mult câteva decenii, anumiți membri NATO să devină majoritar non-europeni", se arată în document.

SUA sugerează că Europa trebuie să își suporte propriile costuri de apărare începând cu 2027, ceea ce dă imaginea unei rupturi transatlantice.

La fel și în abordarea față de Ucraina: Europa are scopul de a apăra libertatea și democrația. Documentul american vorbește despre „stabilitate strategică" cu Rusia.

Europenii constată acum că, într-un document oficial, administrația Trump se rupe de Europa. Ba, mai mult, la fel ca Vladimir Putin, lucrează la distrugerea Uniunii Europene.

Oficial, primele reacții de la Bruxelles s-au menținut în limitele prudenței, subliniind doar că America rămâne cel mai important aliat al Europei. Dar aceasta nu poate masca șocul.

Un șoc amplificat de presiunea tot mai mare pe care negociatorii americani o pun pe umerii Ucrainei. Ultimele știri care răzbat din spatele negocierilor sugerează că Washingtonul este acum foarte preocupat de modul în care Kievul ar putea fi convins să cedeze întreaga regiune Donbas, adică zone pe care armata rusă nu a reușit să le ia sub control, după aproape patru ani de război cu pierderi imense.

Mai mult, Putin a plusat, cerând, într-un interviu pentru *India Today*, ca Ucraina să cedeze nu doar Donbasul, ci întreaga regiune Novorossiya (Noua Rusie), care ar include Odesa și nordul Mării Negre, până la gurile Dunării. Washingtonul nu a reacționat. Potrivit unor rapoarte de presă, negocierile se poartă între miliardarul american Steve Witkoff, un dezvoltator imobiliar fără nicio influență diplomatică, și Kirill Dmitriev, șeful Fondului de Investiții Directe al Rusiei. La acestea ar mai asista și Jared Kushner, ginerele președintelui american.

În aceste negocieri ar fi vorba mai mult despre bani și afaceri decât despre drept internațional, frontiere, protejarea demo-

FOTO: PROFIMEDIA IMAGES

MOMENTE La conferința de securitate la München, vicepreședintele JD Vance a certat Europa, acuzând-o de cenzură și comportament antidemocratic (stânga sus). Președintele ucrainean, Volodimir Zelenski, ostracizat în Biroul Oval, una dintre imaginile emblematice ale anului 2025 (dreapta sus). Trump i-a întins lui Putin covorul roșu în Alaska, arătându-se pregătit pentru numeroase concesii. „Spiritul Alaska" a continuat, în negocierile bilaterale, cu toate eforturile europenilor de a evita răul cel mai mare.

crației și a națiunilor aflate în pericol. Pur și simplu, la Kremlin și la Mar-a Lago se văd posibilități infinite de cooperare.

Vor urma investiții majore ruso-americane și un program de reconstrucție pentru Ucraina condus de SUA.

Companiile americane și ruse ar urma să exploateze în comun vastele zăcăminte minerale din Arctica și chiar să trimită o misiune comună pe marte, prin intermediul SpaceX, compania lui Elon Musk.

Și cine stă în calea acestor planuri minunate? Zelenski, care nu vrea să semneze un plan de pace care ar echivala cu o capitulare. Și Europa, care îl susține.

De aici, declarațiile tot mai nervoase de la Moscova. Și palma dată Europei în strategia americană de securitate.

Dar, în fața acestor planuri, întrebarea este care va fi abordarea rusească. Va accepta această pace garantată prin afaceri? Este o variantă. Sau, foarte bine, ar putea vedea în propunerea americană oportunitatea unei pauze tactice de natură a adormi Washingtonul, înaintea continuării unui război de supunere totală a Ucrainei, pe care consideră că o poate învinge militar.

Vedere din Moscova: momentul acțiunii se apropie

Pentru Moscova, documentul american reprezintă semnalul că strategia de „îndiguire" a Rusiei nu mai este atât de fermă. Și că, de aici înainte, orice este posibil. Momentul unei acțiuni îndrăznețe ar putea fi mai apropiat decât credem.

Pe front, Rusia avansează greu și cu pierderi enorme. Dar încearcă să suplinească prin negocieri favorabile cu partea americană și ralierea unor puteri emergente. De asemenea, natura războiului pare să se schimbe.

În februarie 2026, se vor împlini 4 ani de la declanșarea războiului. În ianuarie, se va fi depășit deja durata Marelui Război pentru Apărarea Patriei, confruntarea mitică încheiată apoteotic cu căderea Berlinului și predarea Germaniei naziste.

Acum, nimic nu amintește de acea epopee.

În aproape patru ani, Rusia a cucerit puțin peste 19% din teritoriul Ucrainei, într-o confruntare despre care credea că va dura câteva zile. Forțele ruse înaintează într-un ritm de aproximativ 0,05% pe lună, raportat la teritoriul ucrainean.

Ofensiva de vară, în care Rusia își punea mari speranțe pentru spargerea frontului ucrainean, a eșuat. Dmitri Kozak, om de încredere al lui Putin încă din anii 1990 și care s-a opus invaziei Rusiei, a demisionat din funcția de șef adjunct al Administrației Prezidențiale. Chiar și printre „Z-bloggerii", influencerii online entuziaști ai războiului, starea de spirit s-a întunecat din cauza eșecurilor militare.

Și aceasta, pe măsură ce situația financiară a Moscovei se degradează. Economia civilă se prăbușește, ratele dobânzilor cresc la niveluri dintre cele mai ridicate din lume, penuria de forță de muncă se resimte. Industria de război este singurul sector care funcționează din plin, dar se pune tot mai acut problema finanțării.

Războiul se transformă într-o cursă de rezistență. Cine va ceda primul? Ucraina, sub presiunea lipsei de resursă umană pe front? Sau Rusia, sub povara financiară?

Potrivit unei analize realizate de Institutul Internațional pentru Studii Strategice din Londra (IISS), Rusia, în criză te timp, alege să verifice rezistența și solidaritatea aliaților europeni.

Aceasta s-a materializat în valul de incursiuni ale dronelor și avioanelor de vânătoare rusești în spațiul aerian european, intensificarea atacurilor hibride și a acțiunilor de sabotaj.

AUGUST 2025. Liderii europeni veniți de urgență la Casa Albă reușesc să stăvilească avântul pro-rus al lui Donald Trump. Un efort care a marcat întregul an 2025.
Summit Rusia-India, 5 decembrie. Putin întărește relațiile cu New Delhi, pe fondul sancțiunilor americane (dreapta sus). Provocarea dronelor: pagube produse în Polonia. Rusia, în criză de timp, alege să verifice rezistența și solidaritatea aliaților europeni. (dreapta jos)

Mișcările Rusiei ar viza creșterea cheltuielilor Europei cu securitatea, în detrimentul sprijinului pentru Kiev. De asemenea, frângerea voinței societăților europene în a ajuta Ucraina.

Rusia și-a întărit, în acest timp, relațiile cu puteri emergente, îndeosebi cu India și China.

Portivit analizei IISS, China s-a înclinat decisiv spre Rusia. În 2024, NATO desemna China drept „facilitator decisiv" al războiului Rusiei din cauza vânzării de bunuri militare și cu dublă utilizare și a complicității sale la eludarea masivă a sancțiunilor.

În septembrie 2025, Beijingul a fost în sfârșit de acord să construiască conducta de gaze Power of Siberia 2, dorită de Moscova. Când va fi finalizată, aceasta va dubla exporturile de gaze prin conducte ale Rusiei către China.

În decembrie, Putin a vizitat India, pentru prima dată de la declanșarea invaziei. Mizele au fost multe, de la petrol la cooperare militară. India – principalul cumpărător de petrol rusesc - a fost afectată de sancțiunile secundare dictate de Donald Trump, iar măsura n-a făcut decât să o arunce în brațele Moscovei, după un război al tarifelor comerciale cu SUA.

Dar și Europa face pași înainte.

La summitul NATO din iunie 2025, statele membre au convenit să cheltuiască 5% din PIB pentru apărare până în 2035. Întrucât PIB-ul total al Europei este de zece ori mai mare decât cel al Rusiei, aceasta reprezintă o creștere colosală a capacității militare.

De asemenea, UE a decis să-și edifice o industrie de apărare în adevăratul sens al cuvântului. Pentru aceasta, UE a adoptat programul SAFE, un instrument financiar temporar, cu un buget total de 150 de miliarde de euro, care își propune să sprijine apărarea colectivă europeană prin stimularea cooperării industriale și reducerea fragmentării pieței de echipamente de apărare.

UE intensifică, de asemenea, presiunea asupra economiei Rusiei și a adoptat patru noi pachete de sancțiuni – cel mai rapid ritm din 2022 – și este aproape de a conveni al 19-lea pachet de la declanșarea invaziei.

Cel mai important, statele membre caută acum soluții pentru a oferi Ucrainei un împrumut de reparații în valoare de 140 de miliarde de euro, utilizând active înghețate ale Băncii Centrale a Rusiei.

Dacă se va conveni acest lucru, Ucraina se va menține pe linia de plutire și își va permite să lupte în următorii doi-trei ani, atenuând în același timp povara sprijinului pentru contribuabilii europeni.

Din est la vest, de la nord la Mediterana, europenii au accelerat pregătirile populației pentru răspunsul la crize și au început să-și reviziuască legile privind serviciul militar.

În momentul în care războiul fulger imaginat de Vladimir Putin s-a transformat într-unul de poziții, partea rusă a mizat pe răbdare și factorul timp.

Armata Ucrainei este mai puțin numeroasă. Resursele ei sunt limitate. Rusia poate mobili-

FOTO: PROFIMEDIA IMAGES

za mai mulți oameni pentru acoperirea pierderilor de pe front, în comparație cu Ucraina. De aceea, și-a putut permite să adopte tactici primitive dar distructive, în care viața propriilor soldați nu valorează nimic.

În plus, rușii se gândesc că Ucraina este o democrație, care poate fi mai ușor destabilizată decât o societate condusă pe principii autoritare.

Pentru prima dată, anul 2025 aduce schimbarea factorului timp – iar acesta nu mai joacă în favoarea Rusiei.

Dar poate fi foarte bine un motiv de neliniște. Incursiunile cu avioane de vânătoare și drone pot prevesti acțiuni de destabilizare la scară și mai mare.

Anul 2025 a fost cel în care lideri politici europeni și responsabili militari și din serviciile de informații au atras atenția pe un ton tot mai apăsat că Rusia este gata să testeze forța și unitatea aliaților, într-un orizont de timp scurt, între 2028 și 2030. Dacă nu chiar mai repede.

GEOPOLITICĂ

CU CÂT LUCRURILE SE SCHIMBĂ MAI MULT...

Protestele tinerilor din întreaga lume au ocupat prima pagină a ziarelor, dar pot ele forța reforme semnificative?

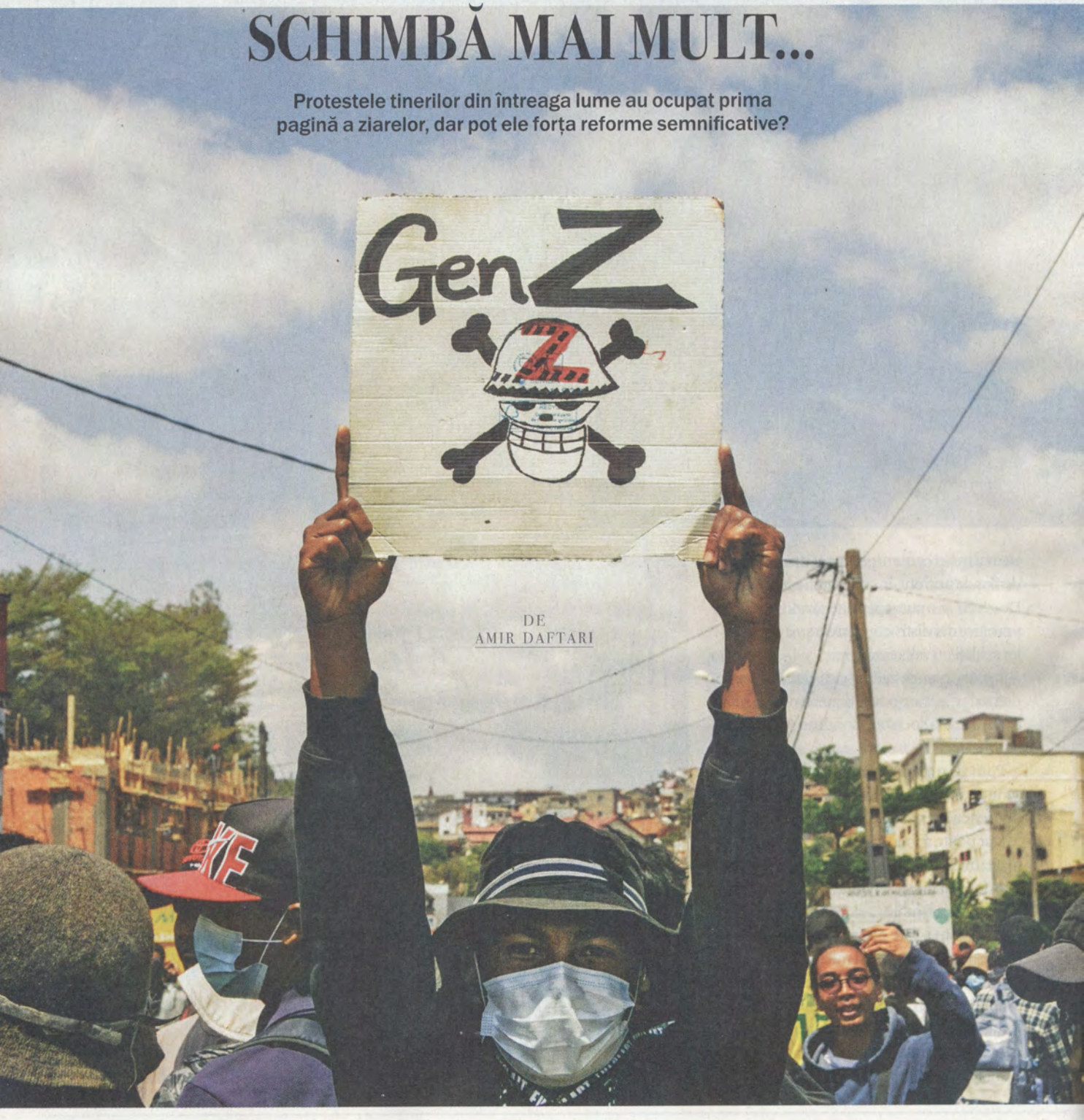

DE
AMIR DAFTARI

STRIGĂT DE LUPTĂ Marşurile conduse de Generaţia Z în Antananarivo au început în septembrie, din cauza penuriei de apă şi energie electrică, înainte de a cere demisia preşedintelui Madagascarului, Andry Rajoelina

FOTO: RIJASOLO/AFP/GETTY; LUIS TATO/AFP/GETTY

INCERTITUDINEA PLANEAZĂ ASUPRA noilor valuri de revolte ale tinerilor care zguduie capitalele din Madagascar până în Maroc. Demonstrațiile spontane – furioase și fără frontiere, care sunt alimentate de meme-uri în Social Media – s-au intensificat pentru a răsturna liderii și a forța concesii, însă următorul capitol al mișcărilor rămâne să fie scris. Pe toate continentele, protestatarii din generația Z se confruntă acum cu o întrebare la care revoluțiile mai vechi au avut dificultăți în a răspunde: după revoltă, ce urmează?

În Madagascar, o „autoritate de tranziție" condusă de armată l-a înlocuit pe președintele Andry Rajoelina, care a fugit din capitală la începutul lunii octombrie, în mijlocul demonstrațiilor de masă împotriva întreruperilor de curent, șomajului și corupției. În Nepal, demisia prim-ministrului Khadga Prasad Sharma Oli a urmat tulburărilor mortale provocate de interdicția impusă de guvernul său asupra rețelelor sociale. În Maroc și Indonezia, furia continuă să fiarbă, provocată de inegalitate, prioritățile guvernelor în ceea ce privește cheltuielile și privilegiile elitelor. Asta, cu toate că protestele nu mai ocupă prima pagină a ziarelor.

Fiecare dintre aceste mișcări reflectă nemulțumirile locale, dar au în comun ceva mai important: refuzul generației actuale de a accepta politica așa cum este ea în prezent. Acestea nu sunt revolte născute din ideologie, ci din epuizare – din cauza corupției, ipocriziei și a decalajului tot mai mare dintre cetățeni și cei puternici. „Am crescut online", a spus un tânăr protestatar din Madagascar, care a vorbit sub condiția anonimatului din cauza temerilor de represalii. „Acum, străzile sunt noua noastră linie temporală".

„Am crescut văzând lumea prin ecrane. Acum vrem să o schimbăm cu propriile noastre mâini"

CERERI ÎN CURS Protestatari cu pancarte pe care scrie „Generația Z unită", la o demonstrație din octombrie în Kathmandu, cerând responsabilitate pentru gestionarea revoltei din luna precedentă

Definiți de conexiune

Spre deosebire de valurile de proteste anterioare, revoltele acestei generații sunt fără lideri, hiperconectate și fluente în limbajul vizual al internetului. Cultura pop servește atât ca strigăt de luptă, cât și ca dialect comun.

Pe bannerele de protest și graffiti, simbolurile strălucitoare ale fandomului online – precum piratul cu pălărie de paie din seria manga *One Piece* – înlocuiesc steagurile tradiționale sau logo-urile partidelor. Astfel de embleme funcționează ca simboluri ale sfidării, ironia și umorul lor unind o generație care a crescut exprimându-și indignarea prin meme-uri pe Internet. Același amestec de creativitate și furie conferă acestor mișcări caracterul lor transfrontalier: un protest în Kathmandu poate avea ecou în Antananarivo sau Rabat în câteva ore. Demonstranții se coordonează prin mesaje criptate și canale private, folosind instrumente care estompează granița dintre socializare și organizare. Platformele care odată găzduiau chat-uri de jocuri servesc acum drept centre pentru logistică, transmisiuni live și ajutor reciproc.

Cu toate astea, aceeași descentralizare care conferă putere mișcărilor Generației Z îi conferă și fragilitate. Fără o conducere centrală, menținerea impulsului sau negocierea cererilor devine o provocare. Alex Plitsas, de la think tank-ul Atlantic Council, a declarat pentru *Newsweek* că supraviețuirea lor pe termen lung depinde de capacitatea de a rămâne uniți, în ciuda lipsei strategiilor pe termen lung.

Ecouri ale Primăverii Arabe

Pentru mulți, paralelele cu Primăvara Arabă sunt evidente. Cu mai bine de un deceniu în urmă, o serie similară de revolte conduse de tineri s-a răspândit în Africa de Nord și Orientul Mijlociu, cerând democrație, locuri de muncă și demnitate. Această val a răsturnat dictatori, dar a lăsat în urmă un vid politic care a fost rapid umplut de forțe mai puternice – militari, clerici și elite bine înrădăcinate.

„Valul actual de proteste ale generației Z din întreaga lume prezintă similitudini izbitoare cu Primăvara Arabă", a spus Plitsas. „Ambele mișcări sunt impulsionate de tineri care utilizează rețelele sociale pentru a se mobiliza împotriva corupției și inegalității, răspândindu-se rapid peste granițe și provocând revolte guvernamentale în țări precum Nepal și Madagascar".

Cu toate acestea, după cum a observat el, contextul actual este diferit: „În timp ce Primăvara Arabă s-a concentrat pe demontarea regimurilor autocratice pentru a institui refor-

FOTO: SAFAL PRAKASH SHRESTHA/NURPHOTO/GETTY

me democratice într-un cadru preponderent regional, această mișcare contemporană este mai difuză din punct de vedere geografic, acordând prioritate ajustărilor socioeconomice într-un peisaj post-COVID-19 și încorporând simboluri culturale distinctive pentru a spori coeziunea".

Afshin Molavi, cercetător principal la Institutul de Politică Externă al Universității Johns Hopkins, a formulat acest lucru în termeni mai simpli: „De la Asia, la Africa și America, protestatarii din generația Z nu cer idealuri măreț sau utopice. Ei cer ceva mult mai simplu. Vor demnitate economică, șanse egale la un loc de muncă decent și guverne mai responsabile. Sunt frustrați de elitele conducătoare care par distante, deconectate de realitate și indiferente față de viitorul lor".

„Aceste frustrări", a adăugat el, „sunt amplificate de rețelele sociale, unde pot vedea inegalitatea, corupția și privilegiile chiar pe ecranele lor și își pot transmite furia cu câteva apăsări de butoane".

În așteptarea unei schimbări durabile

În Madagascar, protestele care au început în septembrie din cauza întreruperilor de curent și a creșterii prețurilor s-au transformat într-una dintre cele mai mari revolte din ultimele decenii. Însă grupurile civice avertizează că cererile mișcării – responsabilitate, servicii mai bune și reforme democratice – riscă să se piardă în remanierea politică.

În Nepal, demonstrațiile împotriva interdicției totale a rețelelor sociale impuse de guvern au degenerat în confruntări violente în septembrie, soldate cu cel puțin 19 morți și sute de răniți. Demisia lui Oli a adus o ușurare temporară, dar nicio schimbare durabilă.

Mitingurile studențești din Indonezia împotriva privilegiilor generoase ale parlamentarilor și corupției oficiale s-au calmat în mare măsură, dar campusurile rămân focare de dezbateri politice. Protestatarii consideră această acalmie ca fiind strategică – o pauză înainte de următoarea confruntare.

În Maroc, un colectiv fără lider, cunoscut sub numele de GenZ 212 – numit după codul de apel al țării – a galvanizat furia tinerilor față de șomaj, inegalitate și ceea ce ei consideră a fi priorități greșite. Protestele, în mare parte pașnice, au fost declanșate în septembrie de indignarea față de miliardele cheltuite pentru pregătirile Cupei Mondiale din 2030, în timp ce bugetele pentru educație și sănătate sunt insuficiente. Marșurile continuă în ciuda avertismentelor autorităților, un semn că nemulțumirea este mai profundă decât orice politică individuală.

Puterea acestei rețele globale este atât fără precedent, cât și instabilă. Mesajele, videoclipurile și arta protestului traversează continentele în câteva secunde, inspirând solidaritate, dar și invitând la haos. Fără o structură, impulsul poate dispărea sau poate fi redirecționat. Mișcările care se bazează pe energia virală pot dispărea la fel de repede cum au apărut.

Totuși, fluența globală a acestei generații este cea mai mare inovație a sa. Alianța Milk Tea – o coaliție informală online care leagă activiști din Thailanda, Hong Kong, Taiwan și Myanmar – a fost prototipul. Generația Z a extins-o într-o formă mai largă și mai flexibilă: o rețea de solidaritate care transcende limba și geografia, cu amestecul său de indignare politică și cultură pop. Dar aceeași deschidere comportă riscuri. În Madagascar, deși armata promite acum un guvern de tranziție, rămân întrebări cu privire la restituirea puterea, ceea ce duce la temeri că preluarea puterii de militari ar putea deveni permanentă.

În Nepal, fațiunile de tineret acuză rivalii de cooptare de către elitele politice, iar mulți se tem că partidele consacrate ale țării vor reafirma pur și simplu controlul odată ce indignarea se va potoli. În Indonezia, influencerii de pe rețelele sociale, care odată erau aliniați cu protestatarii, au fost curtați de partide care speră să le canalizeze influența în capital electoral.

Transformarea revoltei în reformă

Aceste pericole le oglindesc pe cele care au urmat Primăverii Arabe, când energia populară a fost adesea captată de cei puternici. „Deși Primăvara Arabă a degenerat adesea în conflicte prelungite sau în renașterea autoritarismului, inițiativele Generației Z pot demonstra o mai mare reziliență și interconectivitate în timp, cu condiția evitării fragmentării prin absența unor strategii solide orientate spre viitor", a spus Plitsas.

Molavi a oferit o reflecție mai amplă: „În opinia mea, cel mai puternic partid politic din prezent este «partidul Nu». Acesta este un partid cu mulți adepți în întreaga lume. Este un partid anti-establishment, frustrat de elita conducătoare și dispus să urmeze populiștii de stânga sau de dreapta care le promit eliberarea – sau pur și simplu o lovitură pentru cealaltă parte". Rămâne incert dacă această energie neliniștită poate transforma revolta în reformă. De necontestat este că aceste proteste nu sunt erupții izolate, ci un cor global de deziluzie – o generație crescută online, nerăbdătoare față de instituții și hotărâtă să fie ascultată. Deocamdată, rebeliunea lor continuă atât în stradă, cât și pe ecrane, o mișcare care încă își caută viitorul. Așa cum spune protestatarul anonim: „Am crescut văzând lumea prin ecrane. Acum vrem să o schimbăm cu propriile noastre mâini".

Amir Daftari este reporter la *Newsweek*. Îi puteți trimite un e-mail la a.daftari@newsweek.com

ECONOMIE

JOCUL NUMERELOR LUI TRUMP

Pe măsură ce costul vieții crește, popularitatea președintelui scade, reflectând reacția negativă față de Joe Biden.

DE
JESUS MESA

ÎN TIMP CE PREȘEDINTELE DONALD Trump încearcă să recâștige controlul asupra discursului politic privind inflația și accesibilitatea, sondajele arată că alegătorii îl privesc din ce în ce mai mult așa cum îl priveau odată pe predecesorul său, Joe Biden: ca pe persoana responsabilă pentru o economie care pare mai scumpă și mai greu de gestionat ca niciodată.

În zilele care au urmat victoriilor zdrobitoare ale democraților în alegerile din afara anului electoral, Trump a încercat să-i asigure pe alegători că are inflația sub control. El a citat o promoție Walmart ca dovadă că mesele de Ziua Recunoștinței sunt acum „cu 25% mai ieftine" decât în timpul administrației Biden din 2024. „Costurile mele sunt mai mici decât ale democraților în toate domeniile, în special în ceea ce privește petrolul și gazul!", a scris Trump pe Truth Social.

Dar acest mesaj pare să nu aibă succes. Indicele de încredere al consumatorilor publicat de Universitatea din Michigan a scăzut la 50,3 în noiembrie, cu aproape 30% mai puțin decât acum un an și cu doar puțin sub minimul istoric înregistrat în timpul crizei financiare din 2008. Potrivit sondajului realizat de *The Economist/YouGov* la momentul publicării, 60,4% dintre independenți spun acum că economia „se înrăutățește", unul dintre cele mai ridicate niveluri din vara anului 2022.

Schimbarea de sentiment alimentează o scădere bruscă a ratingurilor de aprobare ale lui Trump. Un sondaj realizat luna trecută de *Washington Post/ABC News/Ipsos* a arătat că majoritatea americanilor spun că acum cheltuiesc mai mult pe alimente și utilități decât în urmă cu un an, iar mulți dau vina pe președinte. Analistul Nate Silver, scriind în „Silver Bulletin" pe Substack, a descris traiectoria lui Trump ca fiind o „cădere liberă", menționând pe 12 noiembrie că ratingul său net de aprobare a oscilat în jurul valorii de minus 13 de la începutul lunii. În ciuda încheierii blocajului guvernamental, „popularitatea scăzută a lui Donald Trump ar putea fi de durată", a avertizat el.

Nu mai este vorba despre inflație

Todd Belt, directorul Programului de Management Politic de la Universitatea George Washington, a declarat pentru *Newsweek* că frustrarea alegătorilor față de Trump s-a mutat de la inflație în sine la prețurile ridicate persistente și instabilitatea economică.

„Nu mai este vorba doar de rata inflației", a spus Belt. „Prețurile rămân ridicate, iar oamenii nu văd că veniturile lor țin pasul. De asemenea, mulți oameni au avut programul de lucru redus sau și-au pierdut locurile de muncă din cauza anulării contractelor și cheltuielilor guvernamentale".

Belt a adăugat că schimbările de politică ale administrației – în special în ceea ce privește tarifele și cheltuielile federale – au adâncit anxietatea publicului.

„Nu poți să «transmiți un mesaj» care să contrazică ceea ce simt oamenii în portofelele lor", a spus el. „Președinții pot ridica moralul prin stabilirea unui curs decisiv și evitarea șocurilor cauzate de schimbările de politică. Până în prezent, Trump nu s-a descurcat prea bine în aceste privințe".

Casa Albă a încercat să-și ajusteze mesajul. În declarațiile sale după alegeri, Trump a recunoscut că „accesibilitatea" – o temă care l-a ajutat pe socialistul democratic Zohran Mamdani să câștige în mod decisiv în New York City – câștiga teren. „Ei au acest cuvânt nou numit «accesibilitate», iar [republicanii] nu vorbesc suficient despre el", a spus Trump într-un interviu acordat Fox News. Dar, doar câteva zile mai târziu, el și-a schimbat poziția, spunând reporterilor că nu mai „vrea să audă despre accesibilitate".

Această inconsecvență a stârnit îngrijorarea legislatorilor republicani care privesc spre 2026. Unii, precum senatorul Ted Cruz și reprezentanta Marjorie Taylor Greene, l-au îndemnat pe Trump să se concentreze mai mult pe problemele financiare. „Ea și-a pierdut direcția", a spus Trump în răspuns la recentele critici ale lui Greene la adresa MAGA pe o serie de probleme, acuzând-o că face jocul celeilalte părți. Scăderea în sondaje influențează deja comportamentul de la Capitol Hill. După ce Trump a cerut încetarea obstrucționării în Senat la un mic dejun cu republicanii săptă-

FOTO: NEWSWEEK/KEVIN DIETSCH/GETTY; SAUL LOEB/AFP/GETTY

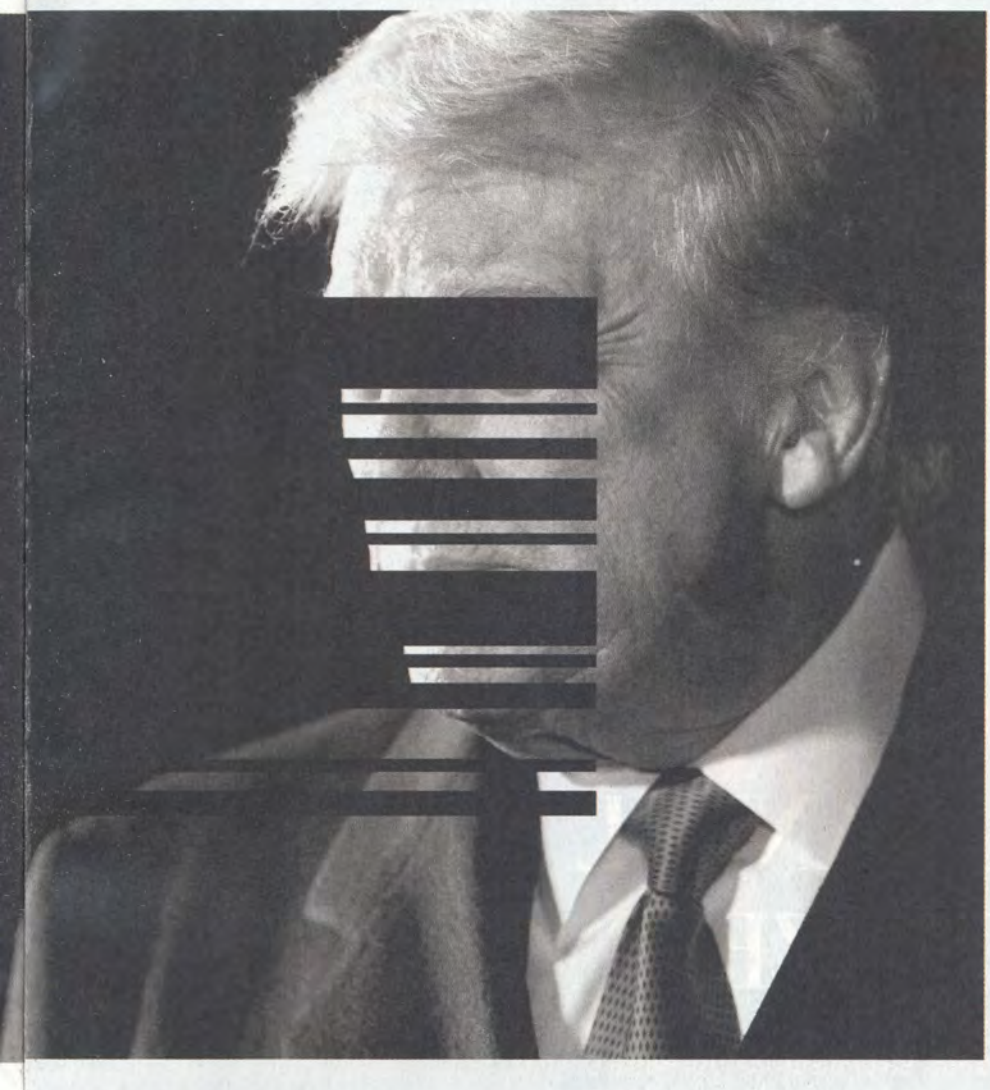

PREȚUL DE PLĂTIT Trump se află într-o poziție similară cu cea a lui Biden de anul trecut, alegătorii părând să-l învinovățească pentru lipsa accesibilității

mâna trecută, senatorul Mike Rounds din Dakota de Sud a râs de idee. Republicanul Don Bacon din Nebraska a avertizat că, fără sprijinul electoratului la alegerile de la jumătatea mandatului, Trump ar putea deveni o povară.

Cifrele lui Trump sunt acum precum cele ale lui Biden

Pe 9 noiembrie, Trump a fost huiduit zgomotos de mulțime în timp ce asista la un meci din sezonul regulat al NFL în Maryland. Cu câteva zile înainte, un nou sondaj a relevat o scădere bruscă a ratingului de aprobare economică al președintelui, pe măsură ce mesajele sale privind inflația și accesibilitatea continuau să se clatine.

Aprobarea sa în domeniul economic, minus 33 net în mai multe sondaje agregate la momentul publicării, reflectă cele mai scăzute niveluri atinse de Biden după o inflație ridicată prelungită. Cifrele sugerează că frustrarea alegătorilor nu ține atât de mult de partidul care deține puterea, cât de costul vieții de zi cu zi – o problemă care a favorizat în mod tradițional republicanii, dar care acum pare să lucreze împotriva lui Trump. În timp ce baza sa electorală rămâne loială, alegătorii independenți și cu o tendință scăzută de vot, care au fost decisivi pentru Trump în urmă cu un an, dau semne că se îndepărtează. Lawrence J. White, profesor de economie la NYU Stern, a spus că dinamica actuală reflectă ultimii ani ai mandatului lui Biden: un decalaj între ceea ce arată datele economice și ceea ce simt alegătorii. „Trump se află acum în poziția de a apăra prețurile ridicate, încercând în același timp să convingă oamenii că lucrurile se îmbunătățesc", a spus White. „Este o poziție dificilă din punct de vedere politic".

„El apără prețurile ridicate în timp ce încearcă să convingă oamenii că lucrurile se îmbunătățesc... o poziție dificilă din punct de vedere politic".

O persoană familiarizată cu strategia internă a Casei Albe a declarat pentru Associated Press că în curând vor fi „mai multe lucruri de arătat", dar a refuzat să specifice ce anume. Trump a făcut aluzie la noi acorduri privind prețurile medicamentelor, în timp ce alți consilieri au spus că mesajul se va schimba, dar nu și politica de bază.

O parte importantă a planului care se află în lucru implică evidențierea reducerilor de impozit pe venit ale lui Trump în timpul sezonului fiscal de primăvară, în speranța că rambursările mai mari vor îmbunătăți sentimentul public. O altă parte, potrivit AP, se concentrează pe reducerea costurilor și creșterea salariilor, astfel încât alegătorii să poată vedea și simți progresul economic. Dincolo de asta, detaliile sunt rare. Totuși, nu este clar dacă un singur anunț sau o singură strategie pot inversa tendința. În ciuda insistenței administrației că tarifele nu au contribuit la inflație, un studiu realizat de economistul de la Harvard Alberto Cavallo și colegii săi de la Northwestern și Universidad de San Andrés a constatat că rata inflației din SUA ar fi fost mai aproape de 2,2% fără tarifele lui Trump – cu aproape un punct procentual sub rata actuală.

În timp ce administrația susține că a moștenit un dezastru economic și inflaționist de la Biden, economiștii indică faptul că Trump a adăugat o nouă presiune asupra prețurilor cu agenda sa tarifară. „Aceasta este economia lui acum", a spus White.

Jesus Mesa este reporter politic la *Newsweek*. Îi puteți trimite un e-mail la j.mosquera@newsweek.com

GEOPOLITICĂ

CALMANTUL CHINEZESC

Statutul crescând al Chinei ca putere nucleară ar trebui să țină sub control Rusia și amenințările sale de a folosi arme de distrugere în masă, spun experții pentru *Newsweek*.

DE
BRENDAN COLE

„RUSIA TESTEAZĂ, CHINA TESTEAZĂ, DAR NU VORBESC despre asta", a fost afirmația îndrăzneață a președintelui Donald Trump pentru CBS News despre armele nucleare ale adversarilor SUA. China a respins această afirmație, dar arsenalul său nuclear în creștere și atitudinea față de acesta ar putea frâna flirtul Rusiei cu războiul nuclear.

„China este foarte reticentă în a se angaja într-un joc de risc nuclear, iar acest lucru are cu siguranță un efect calmant asupra Rusiei", a declarat istoricul ucrainean Serhii Plokhy, a cărui ultimă carte, *The Nuclear Age*, prezintă cursa armelor nucleare.

Beijingul este oficial neutru în ceea ce privește războiul președintelui Vladimir Putin în Ucraina, dar pozitiv în rolul său de principal partener economic al Moscovei. De când Rusia și-a invadat vecinul pe 24 februarie 2022, comerțul dintre cele două țări a atins niveluri record. În timp ce promovează parteneriatul lor „fără limite", liderul Chinei, Xi Jinping, are o singură limită când vine vorba de încălcarea „tabuului nuclear" privind armele, avertizându-l pe Putin împotriva utilizării acestora, potrivit unor rapoarte susținute ulterior de fostul secretar de stat Anthony Blinken.

„Mă aștept ca China să continue să-și construiască arsenalul și apoi să-i împiedice pe alții să folosească arme nucleare", a spus Plokhy, „pentru că acest lucru nu este în interesul Chinei".

Liu Pengyu, purtător de cuvânt al Ambasadei Chinei în SUA, a declarat pentru *Newsweek*: „În calitate de membru permanent al Consiliului de Securitate al ONU și stat responsabil în domeniul armelor nucleare, China a urmat întotdeauna calea dezvoltării pașnice, a aplicat o politică de nefolosire în primul rând a armelor nucleare, a susținut o strategie nucleară de autoapărare și și-a menținut în mod constant forțele nucleare la nivelul minim necesar pentru securitatea națională, respectând în același timp angajamentul său de a suspenda testele nucleare.

China va colabora cu toate părțile pentru a proteja împreună autoritatea Tratatului de interzicere totală a testelor nucleare și pentru a susține regimul internațional de dezarmare nucleară și neproliferare. *Newsweek* a contactat Ministerul Afacerilor Externe al Rusiei pentru a obține un comentariu.

Kremlinul amenință cu arma

Analiștii au afirmat adesea că armele nucleare de câmp, cunoscute sub numele de arme tactice, nu ofereau un avantaj strategic semnificativ pentru Putin în Ucraina. Dar, în 2022, amenințările nucleare ale Moscovei erau încă atât de alarmante pentru Washington, încât directorul CIA de atunci, Bill Burns, a declarat ulterior că exista un „risc real" ca „liniile roșii" ale Kremlinului să fie depășite. „Statele Unite și Occidentul au căzut victime bluff-ului Rusiei", a spus Plokhy. El consideră că administrația fostului președinte Joe Biden a supraestimat amenințările nucleare ale lui Putin, amplificate de oficialii și propagandiștii săi.

Plokhy a remarcat că, sub administrația Trump, nimeni nu mai vorbește despre linii roșii, care era tema administrației Biden, despre care criticii spuneau că a dat Kievului suficiente arme pentru a nu pierde în fața Rusiei, dar nu suficiente pentru a câștiga. „Rușii au fost puși la locul lor prin reamintirea faptului că nu sunt singura putere nucleară și prin consensul mondial care încă există împotriva încălcării tabuului privind utilizarea armelor nucleare, care a apărut în 1945", a spus Plokhy.

Retragerea Rusiei din Herson și Harkov în urmă cu trei ani a stârnit temeri maxime că Putin ar lua în considerare utilizarea armelor nucleare pentru a recâștiga inițiativa și a coincis cu propria consolidare nucleară a Chinei.

„China a fost îngrijorată de faptul că Rusia își asumă mai multe riscuri decât Beijingul consideră acceptabil", a declarat pentru *Newsweek* Tong Zhao, cercetător principal în cadrul Programului de politică nucleară și Carnegie China. „Disponibilitatea lui Putin de a risca un conflict nuclear contrazice interesele Chinei, iar acest lucru era valabil în 2022 și cred că va rămâne valabil și în viitor", a spus el. „China nu are încredere în modul în care Rusia ia decizii în situații de criză. De multe ori, Rusia pare să fie prea aventuroasă sau să-și asume riscuri prea mari în deciziile strategice".

„China are o viziune foarte categorică asupra propriei capacități de a evita utilizarea efectivă a armelor nucleare", a adăugat el. Acest lucru se datorează faptului că China subliniază importanța semnalelor nucleare pentru a obține beneficii coercitive, dar are încredere în propria capacitate de a evita depășirea pragului nuclear", a spus el. „Nu sunt sigur că are același nivel de încredere în amenințările nucleare ale Rusiei".

Timothy Heath, cercetător senior în domeniul apărării internaționale la RAND Corporation din SUA, a spus că China se opune amenințărilor nucleare ale lui Putin, deoarece nu consideră că utilizarea acestor arme de către Rusia este justificată. Moscova a prezentat întotdeauna conflictul din Ucraina ca un război prin intermediari cu NATO, care a înarmat Kievul, dar alianța nu atacă în mod oficial Rusia. De asemenea, Ucraina a renunțat la armele sale nucleare în conformitate cu Memorandumul de la Budapesta din 1994, în schimbul unor garanții de securitate internațională, pe care Putin le-a ignorat când a anexat Crimeea în 2014 și a lansat o invazie pe scară largă în 2022.

FOTO: STR/KCNA VIA KNS/AFP/GETTY

„Din punctul de vedere al Chinei, utilizarea armelor nucleare este justificată atunci când o țară este lovită sau este pe punctul de a fi lovită de arme nucleare – Rusia nu se confruntă cu o astfel de amenințare", a declarat Heath pentru *Newsweek*.

Ministerul Apărării Naționale al Chinei și-a reiterat politica nucleară după parada militară de Ziua Victoriei din 3 septembrie. Aceasta include menținerea unei descurajări nucleare limitate, principiul de a nu fi primul care utilizează arme nucleare și de a nu utiliza sau amenința cu utilizarea armelor nucleare împotriva țărilor și regiunilor fără arme nucleare.

Consolidarea nucleară a Chinei are ca scop descurajarea altor țări, precum SUA, de la utilizarea armelor nucleare împotriva Chinei, „astfel încât, din punctul de vedere al Beijingului, nu există nicio contradicție între consolidarea nucleară a Chinei și opoziția sa față de amenințările Rusiei de a utiliza arme nucleare", a declarat Heath. Deși nu crede că triada nucleară a Chinei diminuează amenințarea din partea Rusiei, el se așteaptă ca ambele țări să mențină stocuri solide de arme nucleare pentru a descuraja SUA. „Armele nucleare rămân mijlocul suprem de descurajare, iar Moscova și Beijingul înțeleg bine acest lucru", a adăugat el.

Planul cincinal al Chinei

Trump a afirmat într-o postare din 30 octombrie pe Truth Social că China „se află pe un distant loc trei" în ceea ce privește armele nucleare, în spatele SUA și Rusiei,

FOTO: CHENG XIN/GETTY; KEVIN FRAYER/GETTY; ANDREW HARNIK/GETTY

„China nu are încredere în modul în care Rusia ia decizii în situații de criză. Adesea, Rusia pare să fie prea aventuroasă sau să-și asume riscuri prea mari în deciziile strategice"

dar a prezis că „va ajunge la egalitate în cinci ani". Aceasta este probabil o referire la planul cincinal propus și aprobat în acea lună de Comitetul Central al Partidului Comunist aflat la putere, care s-a angajat să-și extindă arsenalul nuclear pentru a reduce decalajul față de SUA și Rusia.

Arsenalul Beijingului se ridică la 600 de ogive nucleare, potrivit Institutului Internațional de Cercetare pentru Pace din Stockholm, care a remarcat o creștere de aproximativ 100 de ogive noi pe an începând din 2023. Stocul Statelor Unite este de 5.177, iar cel al Rusiei de aproximativ 5.500. Deși China ar putea avea peste 1.000 de arme nucleare până în 2030, potrivit estimărilor Departamentului Apărării al Statelor Unite, acest lucru este departe de a atinge paritatea cu rivalii săi, așa cum a sugerat Trump.

„De aceea China a respins sugestia președintelui Trump de la începutul acestui an, potrivit căreia China ar trebui să se alăture discuțiilor dintre SUA și Rusia privind dezarmarea nucleară", a declarat pentru *Newsweek* Zhiqun Zhu, profesor de științe politice și relații internaționale la Universitatea Bucknell din Lewisburg. „China nu se consideră la același nivel cu puterile nucleare precum SUA și Rusia".

Motivul Chinei pentru dezvoltarea capacității sale nucleare este, de asemenea, diferit de cel al Moscovei, potrivit lui Ryan Brobst, director adjunct al Centrului pentru Putere Militară și Politică al Fundației pentru Apărarea Democrațiilor, un think tank cu sediul în Washington, D.C. „Rusia încearcă să răstoarne structura mondială, în timp ce China încearcă să o coopteze", a declarat el pentru *Newsweek*. „China a fost, în general, o putere nucleară mai prudentă decât Rusia, iar acest lucru reflectă modul în care cele două puteri abordează rolul lor în lume.

China ar considera utilizarea armelor nucleare ca fiind extrem de destabilizatoare, a adăugat el. „China încearcă cu siguranță să semnaleze că arsenalul său nuclear crește

AFIȘARE Locuitorii din Chongqing urmăresc transmisiunea în direct a paradei de Ziua Victoriei din China (stânga sus), care a dezvăluit cele mai noi capacități nucleare ale țării (sus). Stânga: Trump și Putin se întâlnesc pe 15 august în Anchorage, Alaska

și se maturizează, dar asta este diferit de a dori ca o altă țară să utilizeze efectiv arme nucleare".

Extinderea arsenalului

China este semnatară a Tratatului de neproliferare nucleară, dar este singura dintre cele cinci puteri nucleare recunoscute care își extinde activ arsenalul. Centrul de studii strategice și internaționale a remarcat că, după cinci ani de secret, parada de Ziua Victoriei din China a dezvăluit întreaga sa triadă nucleară și cinci capacități nucleare care pot ajunge toate pe teritoriul continental al Statelor Unite.

Acest arsenal nuclear în expansiune, care se pare că este găzduit de trei noi câmpuri de silozuri pentru rachete balistice intercontinentale, include rachete terestre și sisteme cu dublă capacitate, precum DF-26. „Beijingul are propriile interese strategice de promovat, inclusiv în strâmtoarea Taiwan, și cu siguranță nu dorește să fie târât într-un alt conflict nuclear, inițiat de o altă țară, pentru care China ar trebui să aloce resurse pentru a-l gestiona", a declarat Zhao.

„Disponibilitatea lui Putin de a risca un conflict nuclear contrazice interesele Chinei, iar acest lucru era valabil în 2022 și cred că va rămâne valabil și în viitor", a adăugat el. Situația este complicată de afirmațiile neconfirmate ale lui Putin cu privire la racheta Burevestnik, testată în octombrie, pe care el a descris-o ca fiind „de neegalat în lume". Putin a lăudat și drona subacvatică cu propulsie nucleară Poseidon, care poate transporta o ogivă nucleară, într-un moment în care Trump discuta despre un summit la Budapesta cu liderul rus, ulterior anulat, pentru a pune capăt războiului.

În postarea sa de pe Truth Social, Trump a anunțat că „din cauza programelor de testare ale altor țări, am instruit Departamentul de Război să înceapă testarea armelor noastre nucleare în condiții de egalitate".

Rusia a efectuat ultimul test în 1990, SUA în 1992 și China în 1996, Coreea de Nord fiind singura țară care a aprins fitilul nuclear în acest secol, cel mai recent în 2017, consolidându-și statutul de paria.

Trump nu a clarificat dacă testele vor fi explozii la scară largă, încălcând un moratoriu de zeci de ani și indicând o reluare a suspiciunilor din timpul Războiului Rece, care au adus anterior adversarii în pragul celui de-Al Treilea Război Mondial.

Liu, de la Ambasada Chinei, a declarat că China speră ca SUA „să își respecte cu seriozitate obligațiile asumate în cadrul Tratatului de interzicere totală a testelor nucleare" și „să ia măsuri concrete pentru a proteja regimul internațional de dezarmare nucleară și neproliferare".

Zhu, de la Universitatea Bucknell, a declarat că Beijingul continuă să se opună utilizării sau amenințării cu utilizarea armelor nucleare și susține dezarmarea nucleară. „Cu toate acestea, decizia lui Trump de a relua testele nucleare poate complica situația, atât Rusia, cât și China fiind susceptibile să-și reia și ele testele nucleare", a spus el.

Parteneriatul China-Rusia poate fi prezentat ca „fără limite", dar poate avea o limită de timp. Cu doar un deceniu în urmă, Rusia elabora scenarii de război nuclear împotriva Chinei, potrivit documentelor divulgate către *Financial Times* în 2024.

„Consider că China, în ceea ce privește neutilizarea armelor nucleare, este o forță pozitivă, cel puțin pentru următorii 10-15 ani", a spus istoricul ucrainean Plokhy.

Brendan Cole este reporter senior la *Newsweek*. Trimiteți-i un e-mail la b.cole@newsweek.com

MEDIU

NU ESTE UȘOR SĂ FII ECOLOGIST

Au existat apeluri pentru o resetare a strategiilor privind schimbările climatice. Dar cum ar arăta asta?

DE
JEFF YOUNG

TOTUL A ÎNCEPUT ÎN APRILIE, IMEDIAT DUPĂ ZIUA Pământului, când fostul prim-ministru britanic Tony Blair și grupul său de reflecție, *Tony Blair Institute*, au cerut o „resetare radicală" a modului în care lumea abordează schimbările climatice. Blair a susținut că actualele strategii de reducere la zero a emisiilor nete erau „sortite eșecului".

A urmat Bill Gates, unul dintre cei mai bogați oameni din lume și o forță majoră în domeniul tehnologiilor curate prin intermediul grupului său de investiții Breakthrough Energy. Gates a publicat o notă chiar înainte de negocierile climatice COP30, în care solicita „o viziune diferită" și îndemna liderii să „ajusteze strategiile" de combatere a schimbărilor climatice.

„Schimbările climatice nu reprezintă cea mai mare amenințare la adresa vieții și a mijloacelor de trai ale oamenilor din țările sărace și nu vor fi nici în viitor", a scris Gates, provocând furia multora dintre cei implicați în mișcarea pentru climă. Michael Mann, climatolog și autor la Universitatea din Pennsylvania, a declarat pentru *Newsweek* că nota lui Gates era „îngrozitoare".

Președintele Donald Trump, care a numit schimbările climatice „cea mai mare înșelătorie" din lume, a profitat de nota lui Gates. „Eu (NOI!) tocmai am câștigat războiul împotriva înșelătoriei schimbărilor climatice", a postat Trump pe rețelele sociale, afirmând că Gates „a recunoscut în sfârșit că s-a înșelat complet în această chestiune". (Gates a negat această afirmație, calificând comentariile lui Trump drept o „interpretare greșită urișă" a memoriului său.)

Pe parcurs, mai multe bănci și companii importante s-au îndepărtat în liniște de angajamentele climatice anterioare și au renunțat la grupurile net-zero, reevaluându-și abordarea în contextul ostilității lui Trump față de acțiunile climatice și al entuziasmului diminuat pentru acestea în alte părți ale lumii.

Apelul la o „resetare" climatică este la ordinea zilei. Dar ce înseamnă asta și cum ar arăta o resetare climatică? Am cerut părerea unor analiști de seamă din domeniul afacerilor, economiei, energiei și politicii.

Concentrarea la costurile climatice

„Sunt de acord cu Gates, dar el merge pe un drum greșit", a declarat senatorul Sheldon Whitehouse din Rhode Island într-o conferință de presă la COP30 din noiembrie, în Belém, Brazilia. „Avem nevoie de o abordare diferită, mai agresivă, care să evidențieze corupția și răul provocat de industria combustibililor fosili".

Whitehouse este liderul democraților din Comisia Senatului pentru Mediu și Lucrări Publice și una dintre cele mai consecvente voci din Congres în ceea ce privește acțiunile climatice. El a afirmat că modul în care Gates prezintă problema oferă o acoperire celor care se opun tranziției către energia curată. „M-am săturat să-mi aud colegii republicani ieșind din întâlnirile cu Bill Gates și spunându-mi: «Vezi, nu trebuie să facem nimic până la urmă – Bill Gates spune că inovația va rezolva această problemă»", a declarat Whitehouse. „El s-a înșelat în privința asta și se înșeală de ani de zile".

Whitehouse a declarat că inovația în domeniul climei și al energiei va fi împiedicată atâta timp cât nu se va stabili un preț pentru poluarea cu carbon.

„Economia este orientată în așa fel încât să descurajeze inovația, acordând industriei combustibililor fosili subvenții politice masive", a spus el.

Resetarea pe care o dorește Whitehouse se referă la mesajul transmis. El dorește să facă o legătură mai clară între

FOTO: NEWSWEEK/GETTY

SCHIMBĂRI ÎN ALIMENTAREA CU COMBUSTIBIL Instalațiile solare și eoliene din Shandong reflectă expansiunea energiei curate în China, deoarece scăderea drastică a costurilor face ca energia regenerabilă să fie cea mai ieftină sursă de energie pe multe piețe.

schimbările climatice și impactul economic, cum ar fi creșterea ratelor de asigurare a locuințelor în zonele cu risc crescut de furtuni, inundații și incendii.

„Toate aceste preocupări legate de accesibilitate sunt legate de industria combustibililor fosili și de activitatea acesteia", a spus el.

Senatorul democrat Peter Welch din Vermont prezice o „revoltă a consumatorilor" pe măsură ce contribuabilii vor vedea creșterea facturilor la electricitate și consideră că aceasta va fi legată de politicile energetice ale lui Trump. Energia regenerabilă și stocarea energiei în baterii au reprezentat împreună cea mai mare parte a noii producții de energie electrică conectată la rețea în ultimul an. Dar, pe măsură ce centrele de date AI cresc cererea de energie, a spus Welch, încercările administrației Trump de a împiedica dezvoltarea energiei curate fac mai dificilă furnizarea unei cantități mai mari de energie electrică.

„Acest lucru va determina o creștere imediată a tarifelor cu amănuntul", a declarat Welch pentru *Newsweek* în cadrul Climate Week NYC din luna septembrie. Deși schimbările climatice în sine nu au motivat alegătorii, a spus el, preocupările legate de costuri ar putea face acest lucru. „Clima este un mesaj câștigător atunci când este legată de accesibilitate și locuri de muncă", a adăugat el.

Trecerea de la preocupări morale la preocupări materiale

Andrew Prag este director general pentru politici la *We Mean Business Coalition*, o organizație non-profit care colaborează cu companii mari în domeniul acțiunilor climatice. Prag a spus că multe companii își schimbă strategiile climatice pe măsură ce efectele încălzirii globale devin mai puțin teoretice.

„A devenit mai mult o chestiune de riscuri și oportunități decât una de moralizare cu privire la schimbările climatice", a declarat Prag pentru *Newsweek* la COP30. „A avut loc o schimbare de narațiune în lumea afacerilor, parțial din cauza schimbărilor economice".

Când a fost semnat Acordul de la Paris, în urmă cu aproximativ zece ani, energia regenerabilă era o opțiune costisitoare. Dar, pe măsură ce costurile pentru tehnologiile curate continuă să scadă, energia solară este acum cea mai ieftină modalitate de a genera electricitate pe multe piețe, potrivit Agenției Internaționale pentru Energie.

FOTO: STR/AFP/GETTY

„Multe dintre tehnologiile și implementarea tehnologiilor curate sunt atractive din punct de vedere economic și există argumente comerciale solide în favoarea lor“

În mod similar, în 2015, vehiculele electrice reprezentau mai puțin de 1% din vânzările de autoturisme. Astăzi, la nivel global, aproximativ una din cinci mașini noi de pasageri este electrică, iar în China, cea mai mare piață auto din lume, vehiculele electrice reprezintă jumătate din vânzările de mașini noi, potrivit organizației non-profit Systems Change Lab. „Ne aflăm acum într-o situație foarte diferită, în care multe dintre tehnologii și implementarea tehnologiilor curate sunt atractive din punct de vedere economic și există argumente comerciale solide în favoarea lor“, a spus Prag.

Alte companii, însă, întâmpină dificultăți în îndeplinirea angajamentelor climatice asumate anterior. Xia Li, profesor asistent de strategie și antreprenoriat la London Business School, a afirmat că acest lucru se datorează incertitudinii politice din SUA și angajamentelor slabe asumate de unele companii.

„Multe dintre ele nu s-au angajat niciodată pe deplin“, a declarat Li prin e-mail. Companiile ar fi putut anunța obiective ambițioase, dar „pe măsură ce incertitudinile externe și constrângerile operaționale au devenit mai clare, acestea se recalibrează“. Li a scris extensiv despre sustenabilitatea corporativă și a afirmat că schimbarea de afaceri în curs de desfășurare în ceea ce privește clima este complexă. „Mai degrabă decât o simplă retragere, aceasta pare a fi o reorganizare într-un mediu în schimbare“, a spus Li. Unele companii amână acțiunile, dar altele, cu angajamente mai puternice, se gândesc mai profund la impactul asupra climei.

„Impactul fizic al schimbărilor climatice – valuri de căldură, inundații, incendii, stres hidric – reprezintă acum riscuri comerciale semnificative“, a spus ea. „Acestea influențează programele de operare, lanțurile de aprovizionare, costurile de asigurare și accesul la finanțare“.

Strategia climatică a companiilor se concentrează acum mai puțin pe anunțuri de mare amploare și mai mult pe operațiunile de la nivel local. Investitorii schimbă, de asemenea, modul în care evaluează performanța de mediu a unei companii.

Ratingurile tradiționale oferă o „listă de verificare pentru investitori“ a performanțelor de mediu, sociale și de guvernanță ale unei companii, a spus Li. „Dar această abordare nu va surprinde neapărat impactul real al unei companii asupra mediului. Apar noi metode pentru a evalua mai bine performanța companiilor“, a spus ea, „cum ar fi măsurarea potențialului de reducere a emisiilor noilor inovații din tehnologia climatică“.

„Salut trecerea de la bifarea căsuțelor, la impact“, a spus Li, „pentru că pune rezultatele sociale pe picior de egalitate cu performanța financiară a firmelor“.

Ashvin Dayal, vicepreședinte senior și lider al programului Power al Fundației Rockefeller, și-a petrecut o mare parte din carieră utilizând energia curată pentru a extinde accesul la electricitate în economiile în curs de dezvoltare. Dayal a spus că discuția despre o resetare climatică nu va schimba faptele fundamentale despre știința climei sau economia energiei curate, dar oferă o șansă de a schimba modul în care aceste fapte sunt comunicate. „Nu aș numi-o resetare, ci mai degrabă un memento [pentru] a ne concentra cu adevărat pe ceea ce contează aici“, a declarat Dayal pentru *Newsweek*. „Criza climatică va fi abordată doar dacă vom continua să punem oamenii în centrul atenției“.

„Când țările în curs de dezvoltare utilizează mai multă energie regenerabilă, nu o fac doar pentru a reduce emisiile de CO_2“, a spus el. „O fac pentru a furniza energie curată milioanelor de oameni care nu au acces la electricitate“.

„Este energie curată pentru oameni“, a spus Dayal. „Este vorba despre îmbunătățirea vieții și a mijloacelor de trai ale oamenilor de pe întreg globul“.

Jeff Young este redactorul secțiunii de mediu și sustenabilitate de la *Newsweek*. Contactați-l prin e-mail, j.young@newsweek.com.

SCHIMBARE DURABILĂ
King's Trust este drag inimilor lui Amal Clooney (aici împreună cu soțul ei, George), premiatei Alice și lui Idris Elba, deoarece marchează repere importante.

CARITATE

MOȘTENIREA COROANEI ÎN MIȘCARE

În fața camerelor de filmat, regele Charles sărbătorește o jumătate de secol de muncă în care a redefinit semnificația îndatoririlor regale.

DE
JACK ROYSTON

LA UN DECENIU DUPĂ CE A DUS LA NIVEL global proiectul său pentru tineret, care i-a definit cariera, regele Charles al III-lea își îndreaptă atenția către moștenirea pe care o va lăsa.

Regele a trăit câțiva ani dramatici, marcați de moartea mamei sale, regina Elisabeta a II-a, de speranța și reînnoirea încoronării sale în 2023, urmate de diagnosticul de cancer în 2024. Iar anul 2025 a fost afectat de scandalul din jurul fratelui său, acum redus la Andrew Mountbatten Windsor.

Acum, însă, regele este pe cale să intre într-o nouă fază, concentrându-se pe una dintre cele mai mari realizări ale sale: munca sa în domeniul oportunităților pentru tineri. Totul începe pe 27 noiembrie, când The King's Trust International marchează a 10-a aniversare. Iar, anul viitor, organizația-mamă, The King's Trust, sărbătorește 50 de ani, fiind una dintre prioritățile principale ale lui Charles. Pentru a marca ocazia, o echipă de filmare Netflix îl va urma în cadrul unei serii de vizite de mare anvergură.

Pentru Charles, însă, acestea sunt mai mult decât simple acțiuni caritabile – ele reprezintă momentul în care a redefinit monarhia, mutând accentul de la tăierea panglicilor, la acțiuni sociale, încă din anii 1970, când era prinț de Wales. A fost un risc enorm și a trebuit să treacă peste opoziția personalului palatului reginei Elisabeta a II-a. Dar a reușit, iar organizațiile caritabile pe care le-a creat au devenit un model de referință în întreaga lume. „Conducerea a considerat că era un lucru riscant pentru el", a declarat un consilier pentru *Newsweek*, „deoarece rolul unui membru al familiei regale era să călătorească în diferite locuri, să zâmbească, să salute, să taie panglici și să devină ambasador în locuri îndepărtate. Și acesta era rolul lor, nu să se implice activ în acțiuni sociale, prin propriile organizații, cu propriul nume pe ușă".

„La acea vreme, erau persoane în palat care considerau că nu era o idee bună să se implice într-un astfel de proiect social, deoarece putea să nu funcționeze – sau, dacă nu funcționa, care erau riscurile financiare asociate? Dar el era hotărât să o facă oricum, iar din acea mică sămânță a crescut o organizație de o amploare și un impact imens la nivel global și național. Organizația este folosită ca model de bune practici pentru oportunitățile tinerilor din întreaga lume. Este o sursă de mândrie imensă pentru el".

Și a schimbat cursul istoriei regale. „Cu siguranță a stabilit un model conform căruia el urma să fie un Prinț de Wales activ și implicat social", a adăugat asistentul. Și se pare că a fost un fel de model pentru noul Prinț de Wales [fiul său William] în ceea ce privește acțiunea sa socială pe care o desfășoară cu [proiectul pentru persoanele fără adăpost] Homewards".

Scopul în viață

Charles a creat fundația folosind indemnizația de plecare din Marina Regală, care se ridica la 7.400 de lire sterline în 1976. A folosit acești bani pentru a acorda subvenții tinerilor cu idei strălucite și spirit antreprenorial, dar care nu aveau acreditările necesare pentru a se califica pentru împrumuturi de la bănci.

La acea vreme, el era angajat în propria căutare a unui scop în viață, politicienii și consilierii palatului meditând asupra faptului dacă ar trebui să aibă o funcție oficială, cum ar fi cea de guvernator general al Australiei. Și și-a găsit scopul ajutând tinerii care se confruntau – fiecare în felul său – cu aceeași întrebare fundamentală: ce să facă cu viața lor.

Inițiativa s-a dovedit a fi un succes enorm, lansând câteva cariere strălucite în Marea Britanie, printre care cea a lui Idris Elba, actorul născut la Londra care a interpretat rolul lui Stringer Bell în serialul *The Wire* și, mai recent, a jucat alături de John Cena în filmul *Heads of State*.

Cu trecerea timpului, fundația s-a extins pentru a include programe care ajută tinerii care nu sunt încadrați în educație, ocuparea forței de muncă sau formare profesională (NEET) să găsească locuri de muncă și să se întoarcă la studii pentru a dobândi competențe. Charles a lansat ceea ce era atunci The Prince's Trust International în urmă cu zece ani, după ce a descoperit că formula sa devenise invidiată de șefii de stat din întreaga lume.

„Cred că acest lucru se datorează faptului că el s-a întâlnit cu alți șefi de stat sau lideri guvernamentali, iar aceștia îi spuneau constant: «Doamne, fundația ta, King's Trust, este un lucru uimitor, mi-aș dori să avem și noi ceva similar în țara noastră»", a declarat un asistent al palatului pentru *Newsweek*.

Printre cei ajutați s-a numărat și Arti, care a câștigat premiul Amal Clooney Women's

FOTO: NEWSWEEK/GETTY

Empowerment Award al fundației în 2024.

„Arti a avut o căsătorie aranjată care a fost, într-adevăr, una abuzivă", a declarat Will Straw, directorul executiv al The King's Trust International. „A avut o fiică la doar 13 ani, iar când avea aproximativ 17 sau 18 ani a auzit despre programul nostru Project Lehar Women's Economic Empowerment, pe care îl derulăm împreună cu Fundația Aga Khan din India".

Până atunci, căsătoria ei se terminase și se întorsese acasă să locuiască cu părinții ei, având o fiică de crescut, dar oportunitățile economice erau puține în Uttar Pradesh, India, unde locuiau.

Cu ajutorul fundației, Arti a devenit șofer de ricșă, ignorând comentariile sexiste ale celorlalți din această profesie dominată de bărbați. Ea s-a alăturat unui program „de recrutare a șoferilor femei pentru a sprijini pasagerele care se duc și vin de la schimburile de la fabricile locale, adesea târziu în noapte, și pentru a asigura transportul femeilor care au fost victime ale hărțuirii sexuale și chiar mai rău", a spus Straw.

Arti și-a creat propria afacere de succes și a primit premiul, prezentat de magnatul machiajului Charlotte Tilbury. Când a călătorit la Londra pentru a se întâlni cu regele, au creat o replică a ricșei sale electrice roz pentru a o transporta la Palatul Buckingham.

La momentul câștigării premiului, ea a declarat: „Toate sesiunile din cadrul programului m-au ajutat să-mi dezvolt abilitățile, în special cele care au un impact asupra vieții mele, cum ar fi capacitatea de rezolvare a problemelor, abilitățile de comunicare, gestionarea stresului și a emoțiilor și înțelegerea antreprenoriatului. Prin cunoștințele pe care le-am dobândit în acea perioadă, am devenit capabilă să iau decizii importante pentru viața mea".

Awushetu, în vârstă de 28 de ani, a fost exmatriculată din școală în Ghana după ce a rămas însărcinată. A trebuit să-și lase fiica în grija mamei sale pentru a căuta de lucru în oraș și a ajuns fără adăpost, până când un program al King's Trust International i-a oferit abilitățile necesare pentru a obține un loc de muncă la recepția unei pensiuni.

„Vreau să fiu dovada vie că este posibil să depășești circumstanțele și să obții succesul", a declarat ea.

„De fiecare dată când mă întâlnesc cu vechii prieteni cu care obișnuiam să dorm pe verandă, le povestesc despre oportunități precum programul *Get Into*, care le poate transforma viața, așa cum mi-a transformat-o pe a mea".

Obiectiv clar

Organizația caritabilă a început sub numele de The Prince's Trust International, dar o etapă importantă a avut loc în octombrie anul trecut, când ambele organizații caritabile au luat o decizie riscantă. Puteau să piardă recunoașterea numelui construită de-a lungul anilor. Noile nume reflectă însă faptul că Charles a devenit rege.

Luke Parker Bowles, nepotul reginei Camilla, a declarat pentru *Newsweek* că a susținut această mișcare când a participat la prima gală King's Trust Global din New York, în luna mai. „Majestatea Sa a făcut o mișcare inteligentă prin rebranduirea Prince's Trust și concentrarea mai mare a acestuia", a spus el. „Era un mandat destul de larg și cred că acum se concentrează cu adevărat asupra copiilor, se concentrează cu adevărat asupra educației, iar eu cred că acestea sunt cruciale".

Necesitatea de a acționa în numele tinerilor deziluzionați este clară pentru Straw, CEO-ul King's Trust International, care citează revolta Generației Z din Madagascar, care a dus la o lovitură de stat militară care a răsturnat guvernul în octombrie.

„Am auzit oameni vorbind despre o bombă cu ceas", a declarat el pentru *Newsweek*, „o bombă cu ceas demografică. Și cred că

„Din acea mică sămânță a crescut o organizație de dimensiuni enorme... Este o sursă de mândrie imensă pentru el"

trebuie doar să ne uităm la ce s-a întâmplat recent în Madagascar, unde a avut loc o schimbare de guvern alimentată de Generația Z, pentru a vedea cât de puternică poate fi furia tinerilor dacă nu li se oferă oportunități și cum acest lucru poate duce la schimbarea guvernelor.

„Este de datoria noastră, a tuturor, să ne jucăm rolul în pregătirea tinerilor și să ne asigurăm că există oportunități pentru ei, fie că este vorba de a-i ajuta să obțină posturi la nivel de începători sau să-și înființeze propria afacere".

O mare parte din activitatea The King's Trust International s-a concentrat pe cele 56 de state membre ale Commonwealth-ului, o asociație voluntară formată în mare parte din țări din fostul imperiu britanic. Acest lucru nu este surprinzător, având în vedere că Charles este șeful Commonwealth-ului, care este adesea descris ca una dintre cele mai mari realizări ale reginei Elisabeta a II-a.

Activitatea se desfășoară însă și în alte părți, chiar și în SUA, cu programe în New York, Chicago, Detroit și Orlando, iar Los Angelesul este în curs de pregătire.

Secretarul privat al lui Charles, Sir Clive Alderton, cel mai înalt consilier al său, a declarat pentru *Newsweek* că SUA reprezintă un

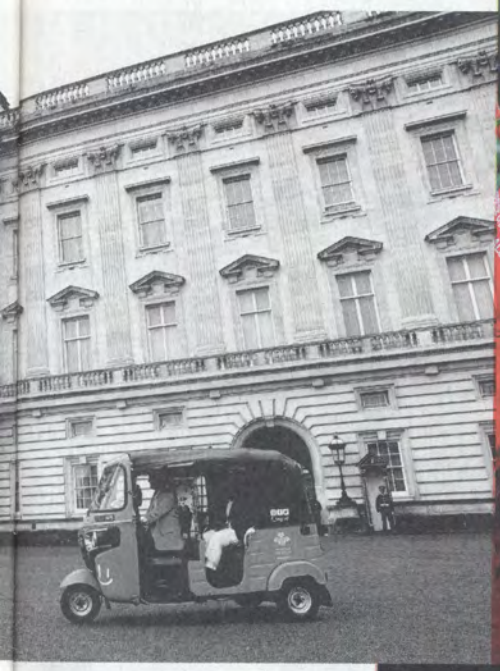

ÎMPUTERNICIREA TINERILOR Fundația King's Trust a regelui Charles (dreapta) inspiră oportunități în întreaga lume – de la ricșa electrică roz al lui Arti (sus) din India, până la antreprenorii care își prezintă ideile la finala Enterprise Challenge din Tanzania (dreapta sus).

public crucial. „Regele a inițiat programele King's Trust în numeroase țări din întreaga lume cu care are o legătură specială, fie că este rege al acelei țări, cum ar fi Australia, Canada, Noua Zeelandă, toate aceste regate diferite, fie că este vorba de țări pentru care nutrește o afecțiune specială sau cu care are o legătură specială", a declarat Alderton. „Aici intervin Statele Unite. El a fost de multe ori în Statele Unite în trecut, așa că, atunci când a apărut ideea ca King's Trust să înceapă aici, a fost încântat".

Având în vedere accentul pus pe antreprenoriat, este ușor de înțeles atractivitatea pe care King's Trust o are în Statele Unite.

„Dacă înțeleg corect visul american", a spus Straw, „este ideea că, prin efort, prin propria imaginație, poți să-ți croiești o carieră viabilă și interesantă, fără a fi inhibat de alții, prin forța propriului efort, ca să zic așa. Și cred că este exact așa și știm, desigur, că tinerii din întreaga lume se confruntă cu provocări foarte, foarte importante".

O parte din puterea activității fundației constă în faptul că stimularea antreprenoriatului poate crea o linie de salvare chiar și atunci când nu există locuri de muncă disponibile. Într-adevăr, afacerile create de tinerii ajutați de fundație pot crea la rândul lor noi locuri de muncă pentru alții.

„Ceea ce credem că pot face programele noastre", a spus Straw, „este să le oferim tinerilor o mână de ajutor – așa cum spune regele, o mână de ajutor, nu o pomană – ajutându-i să dobândească abilități, să obțină oportunități, astfel încât să poată merge mai departe și să dea ce e mai bun din ei înșiși, să-și realizeze propriul potențial".

Consilierii palatului spun că Fundația Regală este în concordanță cu „filosofia armoniei" a lui Charles, care include accentul pe mediu ca fiind cea mai importantă activitate a regelui.

„Nu puteau fi probleme mai urgente sau mai previzibile", a spus consilierul. „Găsirea de modalități de a sprijini formarea, angajarea și oportunitățile pentru tinerii defavorizați este o problemă extrem de relevantă astăzi, desigur, poate mai mult ca niciodată. Și, în egală măsură, desigur, ecologia".

„În ceea ce privește calitatea de vizionar sau, de fapt, momentul în care se întâmplă să urci pe tron: omul potrivit, momentul potrivit, locul potrivit".

Jack Royston este corespondentul șef al revistei *Newsweek* pentru familia regală și gazda podcastului The Royal Report. Urmăriți-l pe X, @Jack_Royston

Soldatul

PLANURI FUTURISTE Creatorii Phantom MK1 vor ca acesta să învețe să facă orice pot face oamenii și, în cele din urmă, să preia sarcinile periculoase îndeplinite în prezent de soldați

viitorului

Echipa din spatele acestui android se așteaptă ca roboții umanoizi să fie folosiți ca arme în scopuri militare. O demonstrație la sediul central al *Newsweek* a arătat că până acolo mai e drum lung.

DE
JOSHUA RHETT MILLER

FOTOGRAFII
DE
WINNIE AU

ACEȚI CUNOȘTINȚĂ CU PHANTOM MK1: un robot umanoid impunător, conceput pentru a transforma câmpurile de luptă, Luna și chiar planeta Marte - și care s-ar putea să vă ocupe deja locurile de muncă din apropiere.

Androidul din oțel și plastic, înalt de 1,75 m și cântărind 80 kg, care poate merge cu o viteză de aproape 6 km/h, este fabricat de *Foundation*, o companie start-up bine finanțată cu sediul în San Francisco, cu ambiții măreţe pentru 2026 și mai departe. Acestea includ discuții în curs cu Departamentul de Război pentru ca roboții să completeze sau să preia sarcinile periculoase îndeplinite de soldați, au declarat oficialii companiei pentru *Newsweek* în timpul unei demonstrații private în New York City.

„În esență, principiul general este că vrem ca androizii să poată face orice fac oamenii – acesta este primul pas", a declarat la începutul lunii noiembrie Sankaet Pathak, CEO și cofondator al *Foundation*. „Scopul final ar fi trimiterea acestor roboți în spațiu, pe Lună și pe Marte, pentru a construi infrastructură, a apăra acea infrastructură, a întreține acea infrastructură; locuri în care oamenii nu pot ajunge cu adevărat".

Setul vast de abilități de care Phantom are nevoie pentru a îndeplini aceste obiective din altă lume poate fi învățat prin diverse aplicații legate de apărare, inclusiv întreținerea și realimentarea aeronavelor sau spargerea barierelor în zonele de luptă, a spus Pathak.

„Dacă te ocupi efectiv de cazuri de utilizare în domeniul apărării, construiești infrastructură, o întreții, o protejezi", a spus el. „Deci credem că este un lucru foarte important pe care trebuie să îl putem face dacă ceea ce vrem cu adevărat este să extindem sfera și să trimitem umanitatea pe o altă planetă".

Un oficial al Departamentului de Război a declarat pentru *Newsweek*: „Într-un mediu de amenințări în continuă evoluție, un mediu dinamic, Departamentul de Război adoptă sisteme autonome. De la drone, la robotică, tehnologia autonomă inovatoare va fi dezvoltată și implementată pentru a consolida capacitățile luptătorilor. Sistemele autonome reprezintă viitorul câmpului de luptă și, indiferent dacă aceste sisteme sunt utilizate pentru a livra provizii medicale sau pentru a crește eficiența operațională, Departamentul explorează activ aceste noi frontiere".

Pathak, în vârstă de 35 de ani, este fostul CEO al firmei de tehnologie financiară Synapse, care a dat faliment anul trecut în urma unei dispute cu partenerii. Falimentul a dus la pierderea de către 100.000 de oameni a accesului la sute de milioane de depozite. El a lansat *Foundation* anul trecut, împreună cu co-fondatorul Tribe Capital, Arjun Sethi, în vârstă de 42 de ani, și Mike LeBlanc, un fost pușcaș marin în vârstă de 39 de ani, aliniat dorinței companiei de a transforma Phantom într-o armă. „Eram foarte hotărâți să construim ceva care să poată ajunge în spațiu și care să facă astfel de lucruri", a explicat Pathak. „Așadar, cazurile de utilizare ale Departamentului Apărării ne-au părut absolut logice. Nu știam cât de repede vom lucra la cazuri de utilizare ca armă, în comparație cu logistica și alte lucruri de acest gen".

Sentimentul de urgență pentru posibila transformare a roboților umanoizi în arme „crește cu siguranță", potrivit lui Pathak. „Se pare că țări precum China,

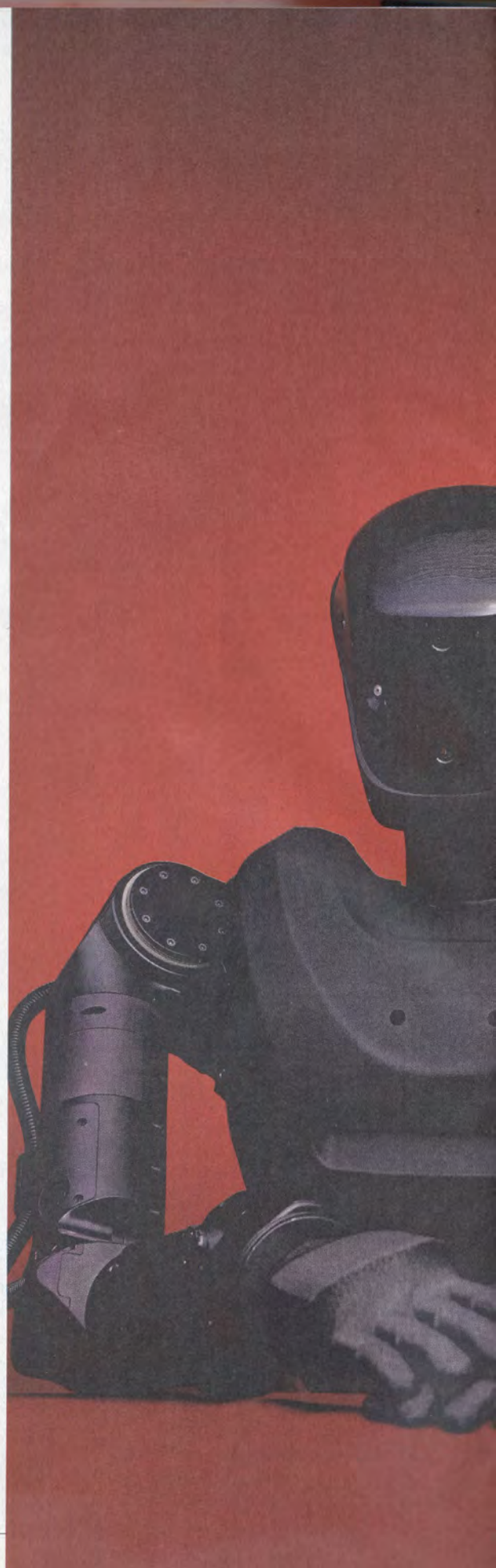

EVOLUȚIA ROBOTICII Foundation a achiziționat un startup care a creat un tors umanoid numit „Alex" și a adăugat partea inferioară, deschizând calea pentru debutul public al Phantom MK1

Rusia, dar și altele, urmăresc acest obiectiv, iar SUA nu vrea să rămână în urmă, nu-i așa?", a continuat el. „Dar obiectivul aici este [să] punem acești roboți în situații, în locuri care sunt fie prea periculoase pentru oameni, fie pur și simplu prea plictisitoare și laborioase".

Pathak a spus că nu se așteaptă ca viitoarele versiuni ale Phantom să fie echipate cu arme, dar a recunoscut această posibilitate în contextul obiectivului pe termen lung al *Foundation* de a produce un robot care să imite și să depășească performanțele oamenilor în practic orice sarcină. „Unul dintre principiile noastre importante de proiectare este că robotul trebuie să fie capabil să interacționeze cu lumea la fel ca oamenii, ceea ce include utilizarea instrumentelor pe care oamenii le folosesc pentru a putea finaliza sarcinile pe care trebuie să le îndeplinească", a spus Pathak. „Uneori, asta poate însemna că va folosi un burghiu, alteori poate însemna că va folosi o armă".

LeBlanc, care a condus anterior producătorul de roboți autonomi de securitate Cobalt Robotics, a fost detașat de trei ori în Orientul Mijlociu ca pușcaș marin. El își imaginează Phantom ca un aparat multifuncțional de ultimă generație, cu opt camere în cap și o capacitate de încărcare continuă de aproape 22 de kilograme, care poate ajunge până la 40. Robotul costă aproximativ 150.000 de dolari pentru a fi fabricat în volume mici, un preț care s-ar putea înjumătăți dacă producția ar fi extinsă la mii de unități.

„Pentru mine, acesta pare a fi cel mai puternic instrument multifuncțional din lume", a spus LeBlanc. „Fiecare pușcaș marin are un fel de Leatherman, un fel de cuțit elvețian, ceva de genul acesta. Exact asta este acest robot. Deci, fie că trebuie să spargi o ușă și să pui niște C-4 [exploziv] pe acea ușă, astfel încât să nu mai fie nevoie să trimitem un pușcaș marin să o facă, fie că trebuie să trimitem mai întâi pe cineva într-o clădire și să asigurăm acoperire în afara ferestrei, nu mai este nevoie să fie un tânăr de 19 ani; acum poate fi un robot".

„Robotul ar trebui să fie capabil să interacționeze cu lumea la fel ca oamenii, ceea ce include utilizarea uneltelor pe care le folosesc oamenii... uneori, asta poate însemna că va folosi o armă".

Compania cu aproximativ 50 de angajați activează într-un domeniu aglomerat al roboticii, cu giganți precum OpenAI, Tesla și 1X. Acum explorează cazuri de utilizare a Phantom cu Armata SUA, Forțele Aeriene, Corpul de Marină și Departamentul de Securitate Internă, care ar putea folosi robotul pentru a patrula la frontierele SUA, potrivit lui LeBlanc. Acesta a caracterizat aceste negocieri ca fiind în curs de desfășurare și în evoluție. „Toată lumea din Departamentul Apărării înțelege că oamenii au multe procese de aprobare, nu-i așa?", a spus el. „Testarea trebuie să continue. Dar toți vor să le facă într-un mod rapid, așa că lucrăm cu toate ramurile și este într-adevăr un efort zilnic și săptămânal pentru noi".

„Adevărata muncă începe acum"

Fundația a obținut contracte guvernamentale în valoare de aproximativ 10 milioane de dolari,

DEMONSTRAȚIE Pathak (în stânga) și LeBlanc, cu Phantom, în timpul vizitei lor la sediul global al *Newsweek*, unde robotul a ocupat un post la recepție, dar a întâmpinat și probleme tehnice

care sunt în prezent înregistrate la Boardwalk Robotics, o companie start-up din Florida care a creat „Alex" – un torace superior umanoid destinat să lucreze în producție, întreținere și logistică, dar nu neapărat în luptă.

Fundația a achiziționat Boardwalk Robotics în decembrie, pentru o sumă nedivulgată, și a adăugat prompt un trunchi inferior, pregătind terenul pentru ca Phantom MK1 să își facă debutul public ca DJ într-un club de noapte din San Francisco la sfârșitul lunii ianuarie.

Compania a livrat apoi primul său model de producție unui client în mai, la doar 13 luni de la „idee la implementare – mai repede decât orice altă companie de umanoizi", s-a lăudat Pathak pe X.

„Dar adevărata muncă începe acum", a adăugat el în postare. „Următoarele câteva luni vor fi epuizante, deoarece vom lucra pentru ca flota noastră implementată să efectueze ture complete. Cea mai mare parte a atenției echipei noastre se va concentra pe acest aspect, așa că ne așteptăm la un progres mai lent în alte domenii. Nicio companie producătoare de umanoizi nu a realizat încă ture complete, ceea ce face ca acest lucru să fie un obiectiv important. Sunt entuziasmat de progresul înregistrat și de eforturile care ne așteaptă".

Foundation este în proces de a încheia o rundă de strângere de fonduri care a depășit 100 de milioane de dolari, la o pre-evaluare de 1 miliard de dolari în următoarele săptămâni și cu o cerere ulterioară evaluată la 3,5 miliarde de dolari, au declarat pentru *Newsweek* surse apropiate de această chestiune.

Pe măsură ce războiul devine din ce în ce mai dependent de dronele cu rază lungă de acțiune, la aproape patru ani după invadarea Ucrainei de către Rusia, secretarul Apărării Pete Hegseth a anunțat în iulie că armata SUA va spori producția și utilizarea sistemelor de aeronave fără pilot pentru a-și menține superioritatea pe câmpul de luptă modern.

„Dronele sunt cea mai mare inovație pe câmpul de luptă din ultima generație, fiind responsabile pentru majoritatea victimelor din acest an în Ucraina", a scris Hegseth într-un memorandum din 10 iulie. „Adversarii noștri produc în total milioane de drone ieftine în fiecare an. În timp ce producția globală de drone militare a crescut vertiginos în ultimii trei ani, administrația anterioară a impus birocrație".

Surse din cadrul DHS au recunoscut că au avut loc discuții informale cu reprezentanții *Foundation*, în contextul în care compania se pregătește să-și intensifice producția și să construiască până la 10.000 de drone Phantom anul viitor. Dar nu vă așteptați să le vedeți patrulând punctele de frontieră. „DHS nu are în prezent niciun anunț oficial privind achiziționarea de roboți umanoizi pentru a fi folosiți la frontieră", a declarat secretarul adjunct Tricia McLaughlin pentru *Newsweek*.

„Sub administrația Trump, frontiera noastră sudică este cea mai sigură frontieră din istoria Americii. Arestările sunt la un nivel minim istoric și, pentru a treia lună consecutivă, Poliția de Frontieră nu a eliberat niciun străin ilegal în țară, datorită curajoșilor bărbați și femei din Poliția de Frontieră. Datorită legii One Big Beautiful Bill, ne concentrăm pe angajarea a 3.000 de noi agenți ai Poliției de Frontieră".

Călătoria lui Phantom prin țară

Viabilitatea umanoizilor precum Phantom, care să completeze sau să înlocuiască soldații în scenarii din viața reală, rămâne incertă. De fapt, o demonstrație recentă pentru *Newsweek* nu s-a desfășurat așa cum era prevăzut.

Echipa companiei a pus Phantom într-un sicriu de plastic supradimensionat și l-a transportat pe o distanță de peste 4.600 de kilometri, de la San Francisco, la sediul global al *Newsweek* din Lower Manhattan, unde a trebuit să fie reconstruit. Tehnicienii, inclusiv unul care a sosit în grabă din Germania, au lucrat febril timp de două zile pentru a repune în funcțiune robotul recent reutilat, după mai multe încercări eșuate. Phantom a stat mai târziu fără ajutor pentru câteva momente, dar s-a prăbușit în timp ce stătea lângă Pathak, LeBlanc și un reporter surprins. Pathak a spus că problema a fost legată de o placă de computer modernizată, instalată chiar înainte de sosirea în New York.

Robotul a reușit să interacționeze cu mai mulți angajați în timp ce se afla la recepție, surprinzând pe unii care se așteptau să vadă un om. Vizualizarea robotului echipat cu componente letale după căderea sa neașteptată a devenit dificil de înțeles, dar angajamentul companiei de a perfecționa Phantom rămâne ferm, în timp ce rivalii Americii avansează cu mașini militarizate.

„De la bun început, am știut cu certitudine că trebuie să găsim o modalitate de a antrena acești roboți să folosească arme", a declarat Pathak pentru *Newsweek*. „Nu

ÎNCEPEȚI VIZIONAREA

Scanați codul QR pentru a viziona vizita lui Phantom la sediul global al *Newsweek*

„De la bun început, am
știut cu certitudine
că trebuie să găsim
o modalitate de a
antrena acești roboți
să folosească arme“.

ECHILIBRU Phantom a reușit să stea în picioare fără ajutor pentru câteva momente în timpul vizitei sale la *Newsweek*, dar s-a prăbușit brusc

știam ce formă va lua; nu știam în ce interval de timp va fi executat. Dar, la un nivel foarte fundamental, este o abilitate necesară pe care trebuie să o învețe. În prezent, China, Rusia și o serie de adversari ai SUA au început deja să înarmeze roboții, ceea ce a accelerat cu siguranță calendarul în mintea noastră. Având în vedere că alții o fac, cred că ar fi un altruism patologic să nu o faci și tu. Dacă oamenii cred că ești slab, vor acționa ca atare".

Automatizarea preia controlul asupra fabricilor din China, care ocupă locul al treilea la nivel mondial în ceea ce privește densitatea roboților industriali, depășită doar de Coreea de Sud și Singapore, potrivit Federației Internaționale de Robotică. Armata Populară de Eliberare a prezentat, de asemenea, anul trecut, un câine robot echipat cu o armă, fabricat de compania chineză Unitree Robotics. În 2022, Rusia a prezentat un câine Unitree Robotics modificat, echipat,cu un lansator de grenade propulsat de rachete, la un târg de arme din Moscova. Ambele națiuni lucrează febril la dezvoltarea de arme autonome bazate pe inteligență artificială, au declarat anterior pentru *Newsweek* analiștii din domeniul apărării.

Aproximativ zece roboți Phantom construiți anul acesta sunt deja utilizați de mai mulți clienți, printre care un producător de automobile din Atlanta și doi producători de bunuri de consum, a declarat Pathak, adăugând că *Foundation* intenționează să prezinte anul viitor un model de a doua generație, mai puternic și mai simplu de fabricat. „Între [Departamentul de Război] și clienții actuali, avem mâinile ocupate", a scris el într-un e-mail după vizita la *Foundation*. „Dacă am avea 100.000 de roboți funcționali astăzi, am putea să-i plasăm la clienții pe care îi avem în prezent".

La summitul Future Investment Initiative din Arabia Saudită, din octombrie, CEO-ul Tesla, Elon Musk, a declarat că se așteaptă ca roboții umanoizi să depășească populația umană până în 2040. Adică să ajungă la peste 10 miliarde de roboți în funcțiune. Pathak prezice că mii de roboți umanoizi vor fi implementați în SUA de către *Foundation* și alte companii în următoarele 12-18 luni pentru „sarcini foarte specifice", ajungând în cele din urmă la sute de mii în cinci ani.

„Scopul aici este [de] a pune acești roboți în situații, în locuri care sunt fie prea periculoase pentru oameni, fie pur și simplu prea plictisitoare și laborioase"

Milioane de mașini precum Phantom, care îndeplinesc o gamă mai largă de sarcini, inclusiv aplicații legate de apărare, ar putea apărea în termen de zece ani, a spus el, un calendar caracterizat ca fiind excesiv de optimist de către alți experți în robotică. Mengyu Wang, directorul Laboratorului de AI și Robotică de la Harvard, a spus că viitorul apropiat pentru roboții umanoizi precum Phantom pare „foarte promițător", cu utilizări variate în producție, transport, supraveghere, lucrări domestice sau chiar îngrijirea persoanelor vârstnice, dar o schimbare radicală nu va avea loc înainte de un deceniu sau mai mult. „Multe companii construiesc roboți în întreaga lume – de la Europa, la Asia și, bineînțeles, la Statele Unite", a declarat Wang pentru *Newsweek*. „Dar dacă sunteți cu adevărat familiarizați cu acești roboți, ei nu sunt la fel de inteligenți precum cei pe care i-ați văzut când ați vorbit cu ChatGPT. Mai este mult până să ajungă la acest nivel".

Modelele lingvistice de mari dimensiuni care alimentează chatbot-urile AI dispun de cantități uriașe de date pe care majoritatea roboților pur și simplu nu le dețin în prezent. Antrenamentul exhaustiv prin simulare ajută la accelerarea acestui proces înainte de a avea loc învățarea prin imitație critică, a spus el. „În esență, este vorba de un om care încearcă să învețe robotul să facă ceva, cu ajutorul unor camere sofisticate sau senzori integrați în corp pentru a urmări mișcările corpului", a spus Wang. „Și îi arăți, de exemplu, cum să gătești un fel de mâncare".

„Urmează apoi aplicarea în lumea reală, în afara mediilor controlate, iar orice robot este la fel de practic ca datele selectate utilizate în cele din urmă pentru optimizarea funcției", a spus Wang. Această lipsă de inteligență face ca majoritatea dispozitivelor să fie „departe de a fi utile" în viața de zi cu zi, cu multe capcane neașteptate, deși roboții ar putea fi în curând utilizați cu succes pe scară largă pentru a îndeplini sarcini precum pomparea gazului sau efectuarea controalelor de securitate, a spus el.

„Vă puteți imagina: doriți să simulați lumea fizică, iar acest lucru nu este atât de ușor", a spus Wang. „Trebuie să înțelegeți corect fizica; trebuie să înțelegeți corect mecanica. De aceea, companii mari precum Nvidia cheltuiesc mulți bani pentru a dezvolta simulatoare. Aceasta este, în esență, infrastructura pentru roboți".

Majoritatea companiilor care produc roboți „nu au aceste date pregătite", a continuat Wang, iar diversitatea modelelor și a interfețelor de control face colaborarea între concurenți puțin probabilă, dacă nu chiar imposibilă. „Durata de viață a bateriilor roboților este o altă preocupare

FOTO: WINNIE AU [2]

POPULAȚIE ÎN CREȘTERE Elon Musk (stânga), CEO-ul Tesla, a declarat luna trecută că se așteaptă ca roboții umanoizi să depășească numărul oamenilor până în 2040, ajungând la 10 miliarde de roboți în funcțiune

majoră", a spus el. „Bateriile lor durează cam două sau trei ore, apoi trebuie reîncărcate", a spus Wang. „În medii foarte controlate, probabil că este în regulă – de exemplu, la benzinării. Poți pur și simplu să trimiți roboții înapoi la stațiile de încărcare. Dar dacă o faci în natură sau pe drum, unde îți încarci roboții?". Wang se așteaptă ca „viitorul promițător" al roboților umanoizi să se realizeze pe deplin în termen de zece ani, cu roboți care ar putea încărca mașini de spălat vase sau ar putea plia haine în milioane de gospodării. „Suntem încă departe de momentul ChatGPT, dar toate companiile se grăbesc în acest domeniu, încercând să facă progrese", a spus Wang. „Încă eu cred că probabil mai este un deceniu până atunci".

Temerile legate de un viitor android

Ken Goldberg, care supraveghează cercetarea în domeniul roboticii la UC Berkeley și care a co-fondat o companie care se concentrează pe tehnologii de lanț de aprovizionare de mare volum, a recunoscut „multe progrese", dar a cerut așteptări realiste pentru roboții umanoizi, atât pe câmpul de luptă, cât și în afara acestuia. „Mă tem că așteptările sunt ridicate în mod nerealist în acest moment", a declarat Goldberg pentru *Newsweek*. „Sunt multe lucruri la care trebuie să fii atent. În ce măsură sunt acești roboți telecomandați? Dacă există o persoană în spatele cortinei, este foarte înșelător".

Roboții provoacă reacții viscerale majorității oamenilor, iar feedback-ul nu este întotdeauna pozitiv, mai ales în rândul populației americane, care a crescut cu o doză mare de science fiction, a spus el. „Mulți dintre cei cu care vorbesc spun: «Sunt foarte îngrijorat că nu voi mai avea un loc de muncă în câțiva ani, deoarece vor apărea acești roboți și îmi vor jobul»", a spus Goldberg. „Aceasta este o teamă veche. Multe frici sunt legate chiar și de imigranți – oameni îngrijorați că imigranții le vor fura locurile de muncă. Pentru mine, seamănă foarte mult cu valul de teamă față de imigrație care se proiectează asupra acestor noi tehnologii. Și realitatea este că, dacă lucrezi în domeniul tehnologiilor, știi că oamenii sunt atât de complecși și sofisticați, încât nu văd un pericol prea mare în înlocuirea lor".

„Suntem încă departe de momentul ChatGPT... Cred că mai este probabil un deceniu până atunci“

Reprezentantul democrat din Massachusetts, Jim McGovern, copreședinte al Congressional Robotics Caucus, a declarat pentru *Newsweek*: „Roboții umanoizi și automatizarea AI nu ar trebui să fie folosite ca scuză pentru a abandona lucrătorii și a adânci și mai mult inegalitatea pe care o vedem în societatea noastră. Dacă firmele aleg să automatizeze, ar trebui să li se ceară să protejeze locurile de muncă, salariile și demnitatea lucrătorilor și să împartă bogăția masivă pe care o generează cu oamenii din fabrici, nu doar cu directorii executivi și acționarii corporativi“.

Ambi Robotics, companie pe care Goldberg a ajutat-o să se lanseze în 2018, oferă servicii de sortare și stivuire robotizate bazate pe inteligență artificială pentru mari companii de transport precum Amazon, UPS și FedEx. Compania a sortat până în prezent 100 de milioane de colete, dar sistemul său AmbiStack nu are ca scop înlocuirea lucrătorilor din depozite, a spus el. „Nu arată ca niște umanoizi și nu pretindem că vor prelua controlul“, a spus expertul în robotică. „Sunt mașini și folosesc inteligența artificială“.

Dar startup-urile precum *Foundation*, în căutarea următoarei idei de un trilion de dolari pentru Departamentul de Război sau alte agenții federale, ar trebui să echilibreze senzaționalismul cu capacitatea lor de a livra în contextul unei „oportunități uriașe de apărare pentru roboți“, a spus Goldberg. „Planul *Foundation* de a transforma roboții umanoizi în arme se înscrie în arhetipul clasic al science-fiction-ului, care poate fi util pentru strângerea de fonduri și publicitate, dar pare foarte riscant, având în vedere fiabilitatea actuală a acestor roboți“, a spus el.

„Dar, în viitor, aș prefera să văd un robot teleoperat intrând într-o zonă de pericol extrem de ostilă decât un soldat uman tânăr“.

Etică și securitate

„Orice probleme etice asociate cu roboții umanoizi militarizați se vor suprapune probabil cu cele asociate cu dronele existente și sistemele de arme autonome“, explică lui Michael Vermeer, cercetător fizician senior la think tank-ul RAND din California. „Nu prevăd apariția unor noi probleme etice doar din cauza factorului de formă umanoidă, iar Departamentul de Război are de mulți ani o politică activă privind autonomia sistemelor de arme“, a declarat Vermeer pentru *Newsweek*, într-un e-mail.

„Problemele de securitate sunt o chestiune diferită. Roboții umanoizi ar fi strâns integrați în forțele terestre, iar securitatea cibernetică și apărarea împotriva războiului electronic ar trebui gestionate cu atenție pentru a se asigura că roboții umanoizi nu pot fi dezactivați sau, mai rău, folosiți împotriva forțelor americane“.

Roboții ar putea fi folosiți și ca instrumente pentru „localizarea, supravegherea și atacarea“ forțelor americane dacă ar exista vulnerabilități în securitatea cibernetică, a adăugat Vermeer.

Între timp, Pathak recunoaște „volumul monumental de muncă“ care îi așteaptă pe inginerii de la *Foundation* înainte ca Phantom să poată revoluționa viața de zi cu zi a civililor și soldaților deopotrivă. „Dacă definiția ta pentru implementare pe scară largă este de milioane de roboți care îndeplinesc o mare varietate de sarcini, acest lucru ar putea dura zece ani“, a scris Pathak pentru *Newsweek*. „Dar există deja atât de multă creștere în fața noastră și a altor companii, încât nu consider că acest lucru este o problemă“.

TEHNOLOGIE

BEIJINGUL RIPOSTEAZĂ

Puse pe lista neagră de Washington, companiile chineze de tehnologie au găsit modalități de a ocoli restricțiile impuse de SUA și acum renunță la cipurile americane în favoarea celor proprii.

DE
MATTHEW TOSTEVIN

AMBIȚIA AI Tehnicienii lucrează la echipamente de procesare a cipurilor într-o fabrică din Suqian, estul Chinei, în cursa pentru a deveni lider în domeniul inteligenței artificiale.

FOTO: STR/AFP/GETTY

DEZVOLTATORUL CHINEZ DE AI IFLYTEK ar fi fost fericit să utilizeze cipurile americane Nvidia pentru a antrena un model lingvistic de mari dimensiuni care să rivalizeze cu ChatGPT, dar afirmă că acum se descurcă foarte bine și fără ele.

Efortul de a găsi alternative a început când iFLYTEK a fost pus pe lista neagră de către Departamentul de Comerț al SUA în 2019, în timpul primului mandat al președintelui Donald Trump – și înainte de impunerea restricțiilor mai ample asupra exportului celor mai avansate cipuri AI către China, impuse acum trei ani – pe fondul temerilor pentru securitatea națională a SUA legate de progresele tehnologice ale celui mai mare rival strategic al Americii.

„Am depășit această dificultate", a declarat Chen Cheng de la iFLYTEK pentru *Newsweek* și pentru alți reporteri străini în cadrul unei vizite organizate de Ministerul Afacerilor Externe chinez la Hefei, în provincia Anhui din estul țării, și la alte întreprinderi din centrul industrial din delta fluviului Yangtze.

Modul în care companiile chineze și-au dezvoltat propria industrie avansată de producție de cipuri și alternative interne la cipurile AI ale Nvidia subliniază provocarea cu care se confruntă încercările SUA de a limita progresele comerciale și tehnologice ale Chinei în cursa pentru inteligența artificială de nivel mondial, precum și în toate domeniile, de la vehicule electrice și baterii, până la generarea de energie solară și drone. Toate acestea au implicații inevitabile pentru echilibrul strategic, precum și pentru concurența comercială globală între Statele Unite și China.

„Există multe domenii în care s-ar putea spune că politica de limitare a dat de fapt Chinei o nouă șansă de a demonstra că poate continua să se îndrepte către toate lucrurile la care aspiră, dar fără a se baza pe importuri și tehnologie străină", a declarat George Magnus, cercetător asociat la Centrul pentru China al Universității Oxford. „Poate că americanii se simt mai bine spunând: «Ei bine, nu le vindem cele mai bune produse, cele mai bune echipamente». Dar nu cred că asta înseamnă neapărat că chinezii nu pot concura", a declarat el pentru *Newsweek*.

Schimbări rapide

Cele patru zile petrecute traversând delta fluviului Yangtze cu trenul de mare viteză pentru a vizita întreprinderile chineze au dat o idee despre ritmul schimbărilor din regiune, care este unul dintre centrele dezvoltării tehnologice chineze. Numai provinciile din deltă au o economie comparabilă cu cea a Germaniei – a treia ca mărime din lume – și aproximativ 240 de milioane de locuitori, mai mult de două treimi din populația SUA.

Casa Albă nu a răspuns la solicitarea de a comenta eficacitatea măsurilor sale de limitare a exporturilor de tehnologie, pe lângă tarifele impuse de Trump, care au făcut comerțul imprevizibil pentru întreprinderi.

Sancțiunile Departamentului Comerțului împotriva iFLYTEK au intrat în vigoare în 2019, din cauza rolului său presupus în oprimarea musulmanilor din regiunea Xinjiang, din extremitatea vestică a Chinei, prin utilizarea tehnologiei de supraveghere. China respinge acuzațiile SUA.

„Politica de izolare a dat de fapt Chinei o nouă șansă de a demonstra că poate continua să ajungă la toate lucrurile la care aspiră"

Acum, iFLYTEK prezintă modelul său lingvistic de mari dimensiuni Spark drept o alternativă la ChatGPT sau la DeepSeek, dezvoltat în Hangzhou, în provincia vecină Zhejiang. Spark răspunde cu ușurință la întrebări și generează prezentări grafice impresionante – cel puțin pe subiecte considerate acceptabile de autoritățile chineze. Spark este prezentat vizitatorilor alături de o mașină automată de notare a lucrărilor scrise, care economisește timp profesorilor, și de ecrane bidirecționale care permit traducerea automată în timp real. Toate sunt deja în producție și utilizate în toată China.

Chen, directorul general al iFLYTEK pentru software-ul de traducere AI, a declarat că firma a cooperat cu companii chineze precum Huawei în dezvoltarea cipurilor.

„Cipul Huawei este acum cel mai bun din China, iar noi suntem cei care îl facem funcțional pentru modele lingvistice de mari dimensiuni", a spus ea. „Ne ia... mai mult de câteva luni să facem asta să funcționeze".

Huawei nu a răspuns la solicitarea de comentarii din partea *Newsweek*.

Chiar și după ce regulile de export pentru unele cipuri Nvidia au fost relaxate de Washington, China este cea care le restricționează acum, deoarece are alternative proprii. CEO-ul Nvidia, Jensen Huang, a fost citat recent de mass-media spunând că, efectiv, China este cu doar „nanosecunde" în urma Statelor Unite în ceea ce privește cipurile și că restricțiile de export ar trebui ridicate.

Navigarea printre restricțiile SUA

Majoritatea companiilor chineze care au luat cuvântul în timpul turneului guvernamental au fost reticente în a intra în detalii cu privire la impactul restricțiilor SUA, dar cele care au făcut-o au spus că găsesc modalități de a le ocoli.

„Nu este dificil pentru China", a declarat pentru *Newsweek* Yuru Yang de la Donghai Laboratory, care dezvoltă echipamente de supraveghere maritimă, inclusiv cu aplicații militare.

Allen Ni de la Tencent, a cărui aplicație de mesagerie, social media și plăți, WeChat, are peste un miliard de utilizatori, a declarat: „Cu tehnologia noastră proprie și cu alte tehnologii, ne vom asigura că acest lucru nu va afecta dezvoltarea noastră în domeniul inteligenței artificiale".

Dezvoltarea AI este acum un obiectiv important în Delta Yangtze, leagănul civilizației chineze vechi de peste 4.000 de ani, considerată un exemplu de prim rang al progreselor tehnologice ale țării.

La un banchet cu delicatese selecte din bucătăria Anhui, renumită pentru aromele unice ale ingredientelor locale sălbatice, Qin Junfeng, directorul general al Oficiului pentru Afaceri Externe din Anhui, a prezentat rapid cele mai recente statistici impresionante privind dezvoltarea digitală în fața a câteva zeci de oaspeți aflați în jurul mesei uriașe. S-au închinat pahare, deși în mod notabil cu suc de portocale, având în vedere măsurile luate de președintele Xi Jinping împotriva consumului excesiv de alcool la astfel de evenimente, care odinioară erau însoțite de cantități generoase de baijiu.

Atenția acordată de Partidul Comunist, aflat la putere, afacerilor digitale în creștere a fost subliniată de Wang Dongming, vicepreședinte al Comitetului Permanent al Congresului Național al Poporului din China, la deschiderea Expoziției Globale de Comerț Digital din Hangzhou: cu îndemnul că aceasta susține viziunea lui Xi privind „securitatea globală, civilizația globală și guvernanța globală", cu China „de partea corectă a istoriei".

La expoziție, producătorii de roboți umanoizi s-au aliniat alături de companiile de vehicule electrice, companiile de inteligență artificială, cele mai noi aplicații de jocuri și un asistent automat pentru toalete, printre alte dispozitive.

„Este... ușor să fii uimit de toate aceste realizări incredibile... pe care le-a demonstrat industria manufacturieră chineză... Este, de asemenea, important să le privim în perspectivă".

Sprijinul statului

Însă impulsul Chinei în domeniul tehnologiei de vârf atrage atenția și asupra unei politici industriale de stat care, potrivit criticilor, este utilizată pentru a oferi unor firme un avantaj nedrept, atât la nivel local, cât și internațional, și care se poate dovedi risipitoare. Un raport al Fondului Monetar Internațional din august a estimat costul fiscal echivalent al politicii industriale prin subvenții în numerar, beneficii fiscale, credite subvenționate și terenuri subvenționate pentru sectoarele favorizate – inclusiv companii private și de stat – la aproximativ 4% din produsul intern brut, mult mai mult decât în alte țări.

Raportul a constatat că firmele de tehnologie se numărau printre cele mai favorizate.

„Multe companii care sunt înființate ca private pot fi, de fapt, mult mai puțin private decât par", a spus Magnus, cercetătorul de la Universitatea Oxford. „Ele beneficiază enorm de cel mai mare transfer de bogăție către industrie pe care l-a văzut lumea vreodată, în opinia mea".

Companiile chineze culeg, de asemenea, roadele investițiilor puternice în infrastructură. Oficialii din provincia costieră Jiangsu au prezentat cu mândrie podul Changtai Yangtze River, care fusese inaugurat cu doar câteva săptămâni înainte și care are cea mai lungă deschidere dintre toate podurile suspendate din lume, de aproape 1.220 de metri.

În aval, în cartierul central de afaceri Shanghai Hongqiao, reprezentantul Frank Kong a subliniat obiectivul părții umane a ecuației. China dorește nu numai să atragă inginerii chinezi care se întorc în țară și să îi păstreze pe cei pe care îi are, ci și să importe talente din alte țări – într-un moment în care Statele Unite au majorat taxa pentru viza H-1B, utilizată de companiile de tehnologie, la 100.000 de dolari. La 1 octombrie, China a lansat propria „viză K" tocmai pentru a atrage cei mai buni lucrători din domeniul științei și tehnologiei din străinătate.

„Tehnologia înseamnă, în ultimă instanță, oameni și echipe. Statele Unite ar trebui să

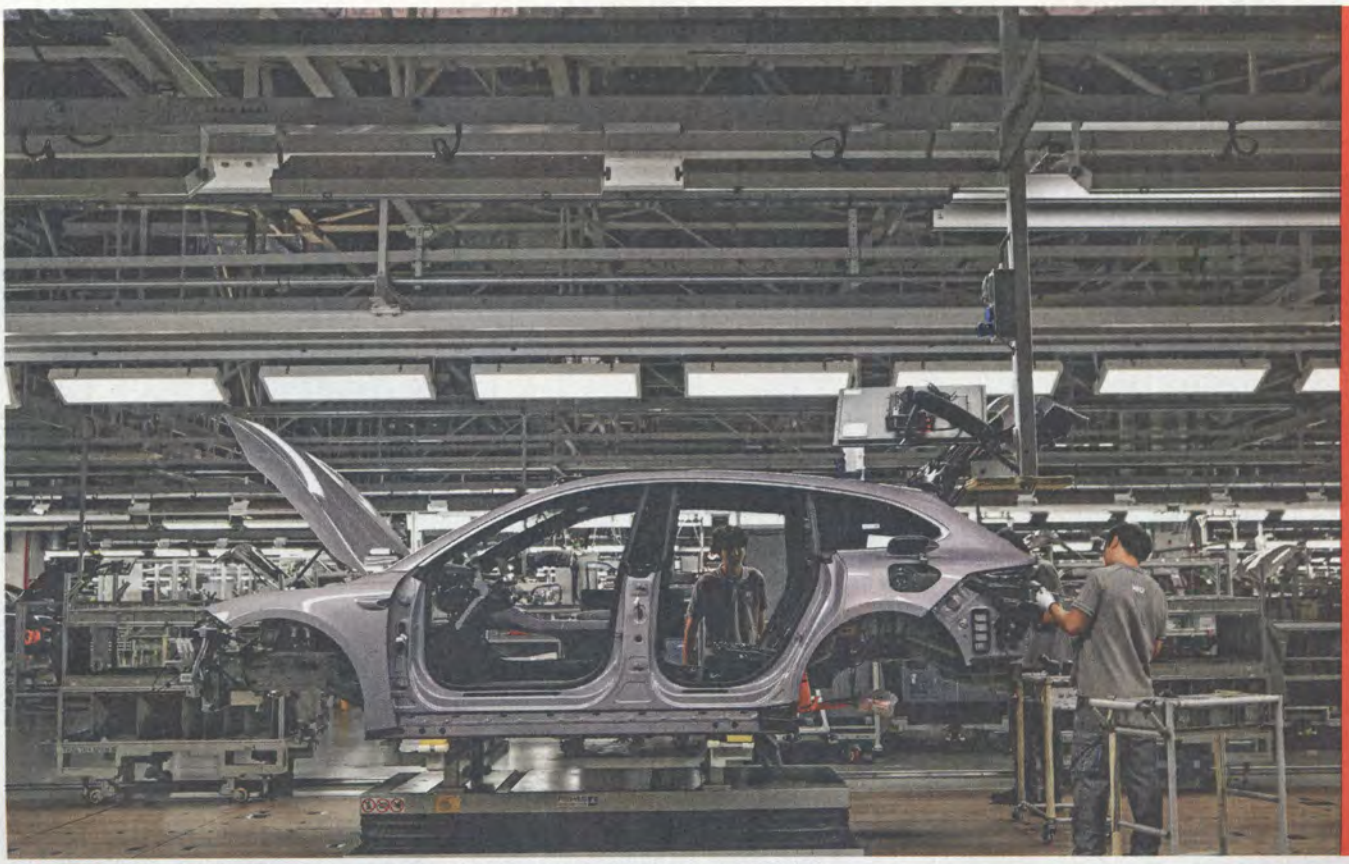

STRATEGIE La fabrica NIO din China, în mare parte automatizată, producția accelerează către 350.000 de vehicule electrice pe an, dar compania se concentrează pe Europa, nu pe SUA

păstreze talentele, în loc să alunge inginerii prin raiduri de imigrare", a scris Dan Wang, autorul cărții recente *Breakneck: China în căutarea viitorului (Breakneck: China's Quest to Engineer the Future)*, pe X.

Deși provocările pentru cei care lucrează în China includ totul, de la limbă, la birocrație – iar vizele sale nu oferă o cale către cetățenie – stilul de viață poate fi confortabil. Deși nu este tipic pentru cea mai mare parte a Chinei, PIB-ul anual pe cap de locuitor al orașului Shanghai, de peste 30.000 de dolari, nu este cu mult inferior celui al Japoniei.

Cu toate acestea, impactul global al industriilor de înaltă tehnologie pentru China nu ar trebui supraestimat, a spus Magnus. Aproximativ 80-85% din economie nu este reprezentată de industria modernă de producție și s-ar putea să nu se descurce la fel de bine, a spus el.

„Este foarte ușor să fii impresionat de toate aceste realizări și succese incredibile pe care industria manufacturieră chineză le-a demonstrat și le-ar putea demonstra în viitor. Este, de asemenea, destul de important să le privim în perspectivă", a spus el. Tehnologia nu funcționează întotdeauna conform așteptărilor. O companie care dezvoltă taxiuri aeriene electrice fără pilot a trebuit să anuleze prezentarea planificată și, în schimb, a expus aeronava în hangarul său, deoarece ploua.

Provocare globală

Dar provocarea pe care o reprezintă pentru concurenții globali creșterea rapidă a sectorului tehnologic din China este evidentă în întreaga regiune.

Niciun showroom al unei companii tehnologice chineze nu este complet fără o hartă gigantică luminoasă care afișează în timp real cele mai recente descărcări de aplicații, mașinile încărcate sau gigawații de energie solară generați. Este la fel de esențială ca un perete acoperit cu certificate de brevet și premii din partea industriei și a guvernului.

Pentru unele companii, hărțile se concentrează pe China; pentru altele, ele sunt globale. Dar doar câteva indică o prezență în Statele Unite.

Incertitudinile legate de tarifele sub Trump s-au dovedit a fi un factor major de descurajare pentru multe companii, determinându-le să se orienteze mai serios către piețe alternative din Asia, Europa și sudul global.

Producătorul de vehicule electrice de lux NIO, care a creat un sistem de schimbare a bateriilor ca alternativă de trei minute la stațiile de reîncărcare, a declarat că nu are planuri în SUA pentru moment, deoarece adaugă alte 20 de țări pentru exporturi în acest an la piețele europene pe care le deservește deja, cu linii de producție în mare parte automatizate, care vor produce până la 350.000 de vehicule în 2025.

O situație similară s-a înregistrat și la China Aviation Lithium Battery, sau CALB Group, unul dintre cei mai mari furnizori mondiali de baterii pentru vehicule electrice, din Changzhou, provincia Jiangsu. „În prezent, ne concentrăm în principal pe Europa", a declarat directorul de vânzări Ryan Xuan. „Știți, politica Americii nu este stabilă".

Matthew Tostevin este redactorul pentru afaceri globale la *Newsweek*. Contactați-l prin e-mail, m.tostevin@newsweek.com

ÎNCEPEȚI VIZIONAREA

Scanați codul QR pentru a afla mai multe despre dezvoltarea tehnologică a Chinei

FOTO: JADE GAO/AFP/GETTY

FILM DOCUMENTAR

„IERTARE PENTRU MINERI" – UN DOCUMENTAR DUR, FILMAT TIMP DE PATRU ANI

La 35 de ani de la Mineriadele din 1990, adevărul despre acele zile rămâne încă fracturat. Imaginea minerilor coborâți în București cu bâte și furtunuri sub presiune a devenit simbolul unei democrații fragile lovite de propriul ei stat.

DE
MIHAI DUȚĂ

DAR POVESTEA ESTE MULT MAI COMPLEXĂ. Iar filmul documentar *Iertare pentru mineri*, în regia lui Mugur Vărzăriu, aduce o perspectivă nouă: în spatele victimelor din iunie '90 nu s-au aflat doar autoritățile și minerii.

„În 2025, la 300 de metri sub pământ, în mina Livezeni, am filmat momente care vor dispărea odată cu închiderea exploatărilor. Dar, dincolo de imaginea spectaculoasă a lumii subterane, esența filmului nu este estetica, ci înțelegerea. O coborâre în memoria unui loc care a fost cândva mândria economiei românești, dar și scena manipulării care a aruncat țara în haos.

Minerii de astăzi nu sunt demonii anilor '90. În galerii întunecate, printre utilaje vechi ținute în viață prin efort supraomenesc, am întâlnit oameni care nu mai caută glorie, ci demnitate. Lucrează în condiții ce sfidează limita umanului, motivați nu de salarii, ci de o loialitate profundă față de comunitatea lor", spune Mugur Vărzariu.

Filmările au început în 2021

Mugur a început acest proiect în 2021, însă, abia în 2025, cu sprijinul total al Teatrului I.D. Sârbu din Petroșani, al echipei de filmare și al minerilor care l-au primit în subteran, a reușit să continue și să ajungă la finalizarea documentarului.

„Cea mai importantă lecție a acestei călătorii este că adevărul nu acuză, ci vindecă. Timp de 35 de ani, am preferat să repartizăm vina simplu: statul care a ordonat și minerii care au executat. Dar filmul arată că între aceste două extreme s-a aflat o a treia forță: o societate care nu doar a tăcut, ci uneori a și încurajat violența, legitimând-o prin frică, ură sau dorința de a se supune orbește unui nou «tătuc». Această complicitate tăcută a lăsat urme la fel de adânci ca loviturile din stradă. *Iertare pentru mineri* nu caută să rescrie istoria, ci să o înțeleagă. Este o invitație la recunoaștere — a suferinței, a manipulării, a propriilor noastre tăceri. Numai prin adevăr putem vorbi despre iertare, iar prin iertare putem construi un viitor comun.

Filmul se află în montaj și post-producție. Iar când va ajunge la public, nu va fi doar o reconstituire a Mineriadelor, ci o lumină coborâtă în profunzimile memoriei noastre colective. O încercare de reconciliere între două Românii care nu s-au privit niciodată cu adevărat: cea de la suprafață și cea de sub pământ", spune Mugur Vărzariu.

MUGUR VĂRZARIU este fotograf de documentar și realizator de film cu o recunoscută activitate în apărarea drepturilor omului la nivel internațional. Mugur poate fi urmărit și pe www.mugurvarzariu.com

AUTO

EVOLUȚIA PIEȚEI DE MAȘINI ELECTRIFICATE ȘI ELECTRICE ÎN 2025

Au șanse mașinile electrice să le ia repede locul celor termice?

DE
RĂZVAN SCĂEȘTEANU

SOCOTEALA UE DE ACASĂ, DE A FORȚA electrificarea totală a mașinilor noi până în 2035, nu se potrivește cu cea din târg. Industria auto din Europa a intrat într-o criză profundă, mai ales din cauza costurilor foarte mari ale electrificării, fiind nevoită să închidă fabrici și să dea afară sute de mii de oameni (doar în Germania, de exemplu, circa 50.000 de angajați din industria auto au rămas fără job în 2025). Iar vânzările de mașini electrice, încă mult mai scumpe decât echivalentele lor termice, merg mult sub așteptări și sunt dependente de bonusurile și reducerile oferite de state. În România, de exemplu, în intervalul ianuarie – octombrie 2025, au fost înregistrate doar 6.427 de mașini electrice noi (-18,4%, față de aceeași perioadă din 2024), pe fondul întârzierii lansării programului Rabla și a reducerii ecobonusului la 3.200 de euro. Singura reușită a socotelii UE privind electrificarea automobilelor este ajungerea hibridelor la putere pe piața auto europeană și sugrumarea vânzărilor de mașini diesel.

Deocamdată, hibridele sunt la putere

În 2025, Europa a rămas în fruntea tranziției către vehiculele electrice, automobi-

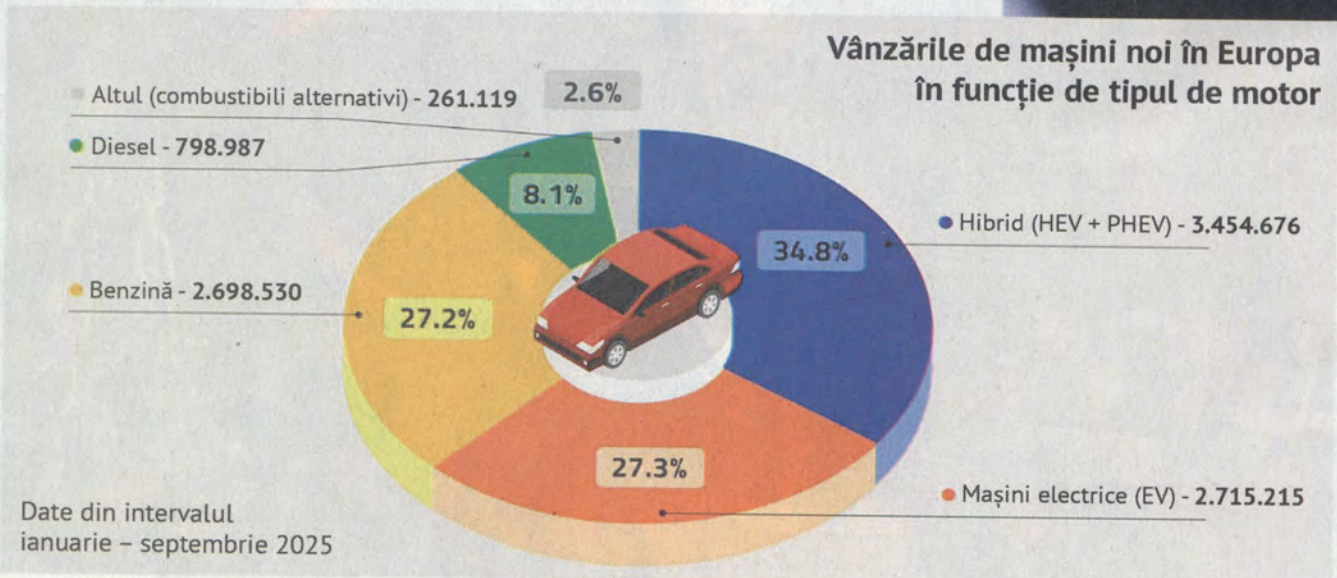

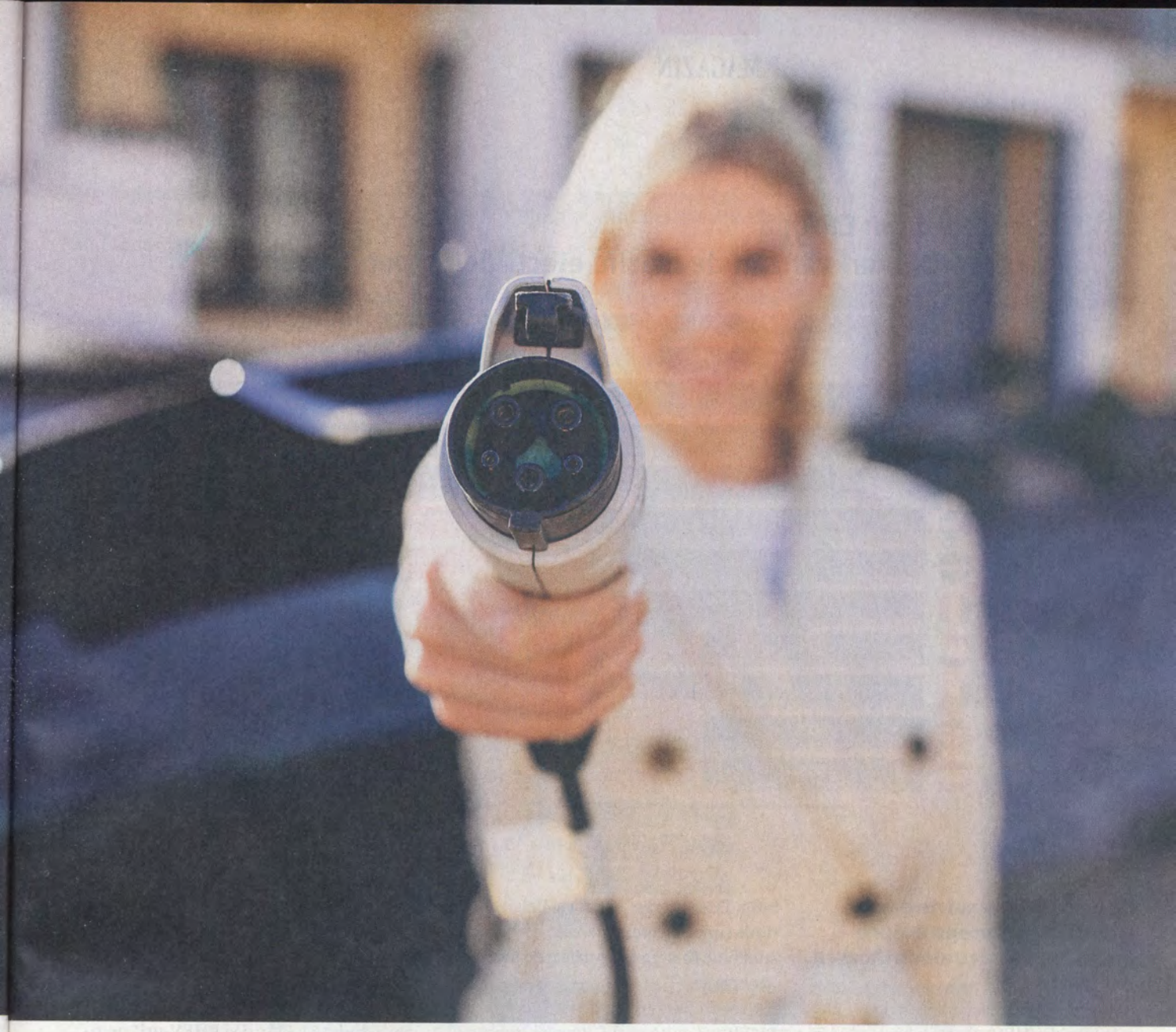

lele pe baterii reprezentând peste un sfert din totalul înmatriculărilor de mașini noi.

Dar progresul este inegal. În timp ce Norvegia și Suedia sunt aproape de eliminarea completă a mașinilor pe benzină și motorină, mașinile electrice reprezintă încă mai puțin de 10% din vânzările noi în unele părți ale Europei de Sud și de Est. În România, cota de piață a mașinilor electrice e de circa 5% (ianuarie – octombrie 2025), în Bulgaria, de 5,82% (ianuarie – septembrie 2025), iar în Slovacia, de 8,58% (ianuarie – septembrie 2025), de exemplu. Iar în intervalul 10%-20% sunt multe țări din Europa, inclusiv Italia, una dintre cele mai mari piețe auto din UE – 11,12% ((ianuarie – septembrie 2025), conform datelor Asociației Producătorilor Europeni de Automobile (ACEA).

Motorul cu ardere internă continuă să domine majoritatea țărilor europene, chiar dacă UE vrea să oprească vânzările de mașini noi pe benzină și motorină până în 2035.

Iar cifrele arată că, deși în Europa vânzările de mașini electrice (BEV) au crescut cu 25,4% în primele nouă luni din 2025, cota de piață a acestora abia a trecut de 27%.

În schimb, mașinile hibride plug-in (PHEV) au câștigat teren, cu vânzări în creștere cu 32%, în timp ce vehiculele hibride (HEV) continuă să crească în popularitate.

Concret, hibridele (HEV + PHEV) dețin acum cea mai mare cotă de piață, de 34,8% din totalul înmatriculărilor de autoturisme noi, comparativ cu un total cumulat de 35,2% pentru vehiculele pe benzină și motorină (datele valabile pentru intervalul ianuarie – septembrie 2025).

Aceste cifre evidențiază o transformare profundă a pieței auto europene. Consumatorii se îndreaptă din ce în ce mai mult spre opțiunile electrificate, hibrizii oferind o punte pragmatică de tranziție între motoarele tradiționale și electrificarea completă.

Top 10 țări din Europa cu cele mai mari vânzări de mașini electrificate per capita

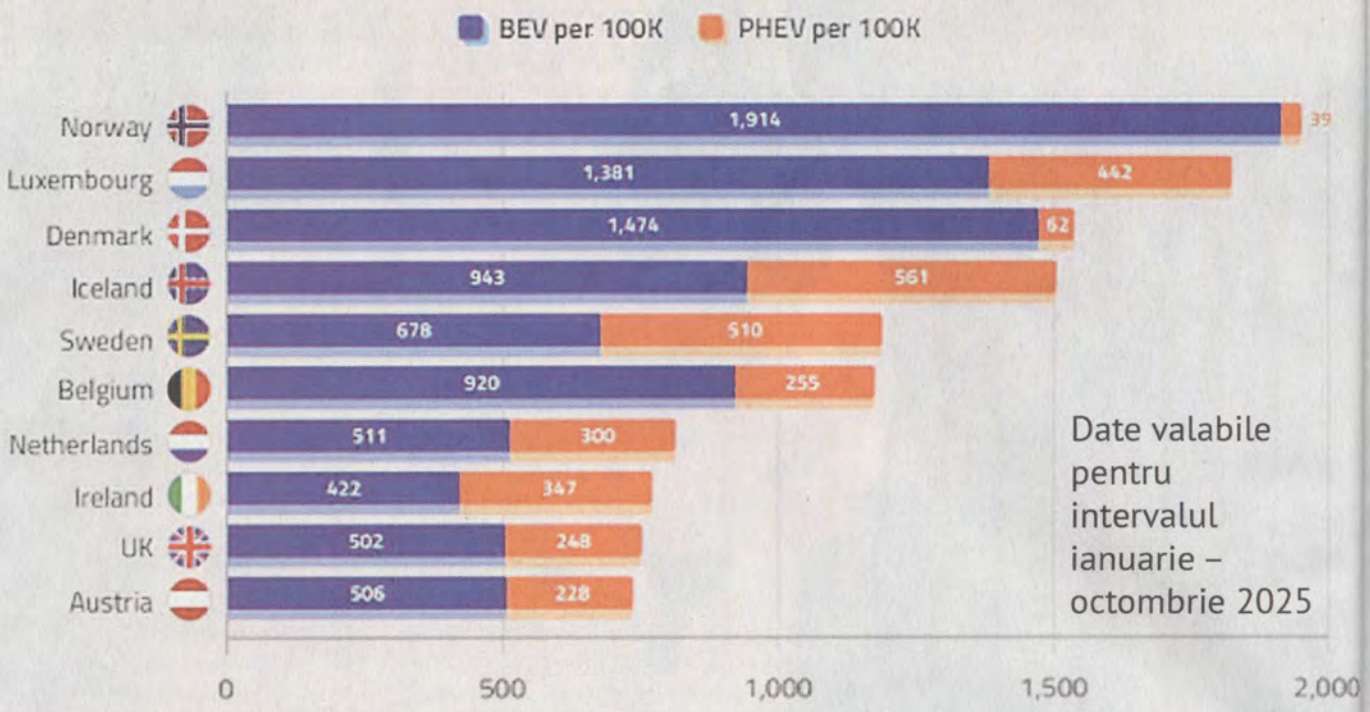

Ce dezvăluie mixul de mașini electrice din Europa despre pregătirea pentru electrificarea completă

Raportul dintre mașinile electrice (BEV), cele hibride (HEV) și cele hibride plug-in (PHEV) poate fi un indicator puternic al maturității unei țări în ceea ce privește gradul de pregătire pentru electrificarea completă.

O pondere mai mare a BEV reflectă infrastructura avansată, politici puternice de zero emisii și venituri mai mari în rândul populației, în timp ce dominația HEV/PHEV indică piețe în tranziție cu rețele de încărcare mai slabe sau bariere în materie de accesibilitate.

În esență, acest raport surprinde atât pregătirea economică, cât și angajamentul politic față de electrificarea completă.

Nu întâmplător BEV-urile domină piețele din unele dintre cele mai bogate țări din Europa, precum Norvegia, Luxemburg, Danemarca, Elveția și Belgia. Veniturile sunt ridicate, schemele de stimulare sunt bine finanțate și rețelele de încărcare dezvoltate.

Piețele dominate de HEV-uri și PHEV-uri, cum ar fi Spania și Italia, evidențiază venituri mai mici și dezvoltarea inegală a infrastructurii de încărcare.

Suedia, unde adoptarea vehiculelor hibride (510 unități la 100.000 locuitori) este aproape egală cu adoptarea mașinilor electrice (678 unități la 100.000 locuitori), iese în evidență ca o excepție în rândul statelor cu venituri mari, echilibrul fiind generat de stimulente generoase pentru mașinile de serviciu și de avantajele practice pe care le oferă hibridele în climatele mai reci.

Ce mașini BEV și PHEV cumpără europenii

Pe măsură ce piața de mașini electrice, BEV și PHEV, din Europa se extinde și tehnologia de încărcare se îmbunătățește, au început să se contureze și preferințele cumpărătorilor.

Interesant, în ciuda desantului puternic al mărcilor chinezești, în „Top 20 cele mai vândute BEV-uri și PHEV-uri" nu figurează decât un singur model „Made in China", BYD Seal U.

Tesla este în declin în Europa de peste un an, din cauza concurenței intense din partea producătorilor auto europeni și chinezi, a rapoartelor privind calitatea inconsistentă a construcției și a pozițiilor politice ale fondatorului și CEO-ului său, Elon Musk. Dar, în ciuda acestor provocări, Tesla Model Y este cel mai bine vândut model electric de pe „Bătrânul continent" în primele 10 luni din 2025, cu aproape 117.000 de unități noi înmatriculate.

Apoi, interesant, strategia multibrand a Grupului Volkswagen continuă să dea roade și în zona electrificării, grupul

având patru modele în „Top 10 cele mai vândute BEV-uri și PHEV-uri" în Europa - Škoda Elroq, VW ID.4, VW ID.3 și Skoda Enyaq.

„Top 20 cele mai vândute BEV-uri și PHEV-uri" indică și un apetit mai mare pentru mașinile electrice orientate spre mediul urban, mai compacte și mai accesibile, precum Renault 5, Kia EV3, Cupra Born și VW ID.3.

BMW este marca care conduce vânzările de mașini electrice premium europene cu BMW iX1 (54.442 unități, în primele 10 luni din 2025). Iar pe locul doi se află Audi, cu Audi Q4 e-Tron (47.484 unități, în primele 10 luni din 2025). De asemenea, BMW mai figurează cu un model în „Top 20 cele mai vândute BEV-uri și PHEV-uri" – BMW i4 (35.796 unități, în primele 10 luni din 2025).

În ceea ce privește hibrizii plug-in, modelul chinezesc BYD Seal U este lider în vânzările de PHEV-uri cu peste 56.000 de unități în Europa, în primele 10 luni din 2025, ceea ce demonstrează presiunea tot mai mare pe care producătorii chinezi o exercită asupra rivalilor lor europeni.

Pe locul doi, se află Volvo XC60 PHEV, cu 50.923 unități în primele 10 luni din 2025. Apoi, urmează VW Tiguan PHEV, Ford Kuga PHEV și Toyota C-HR PHEV.

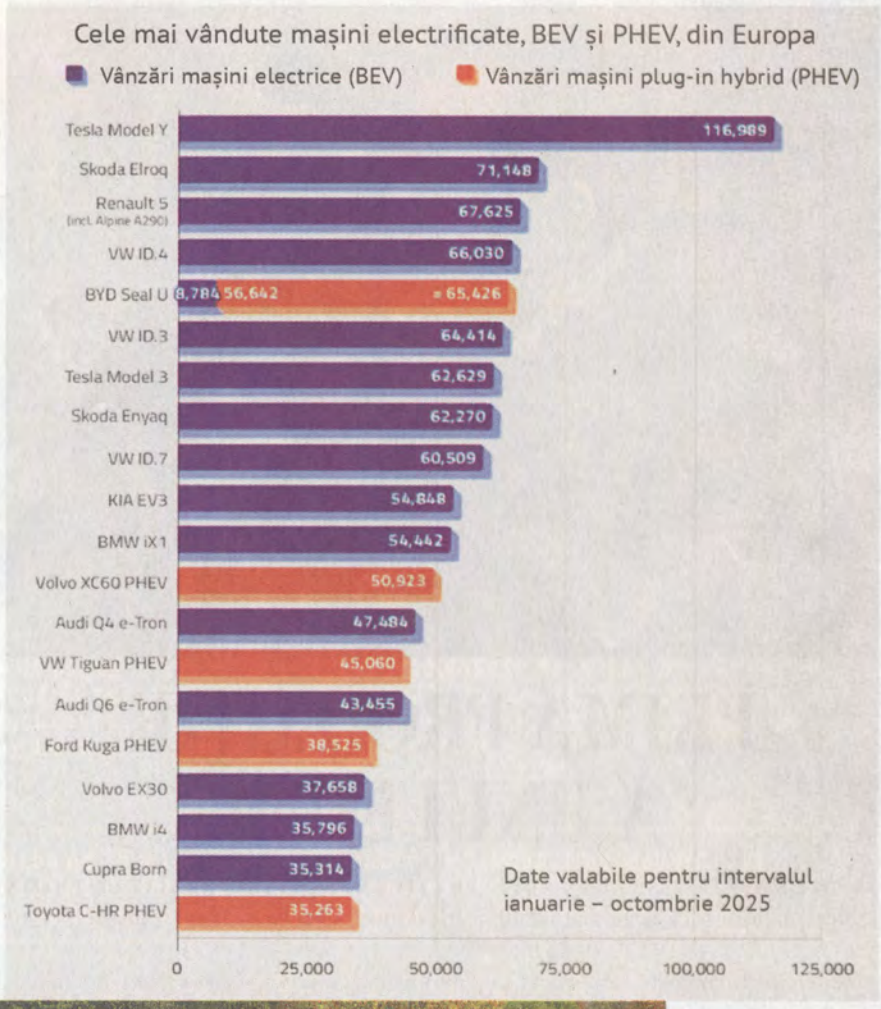

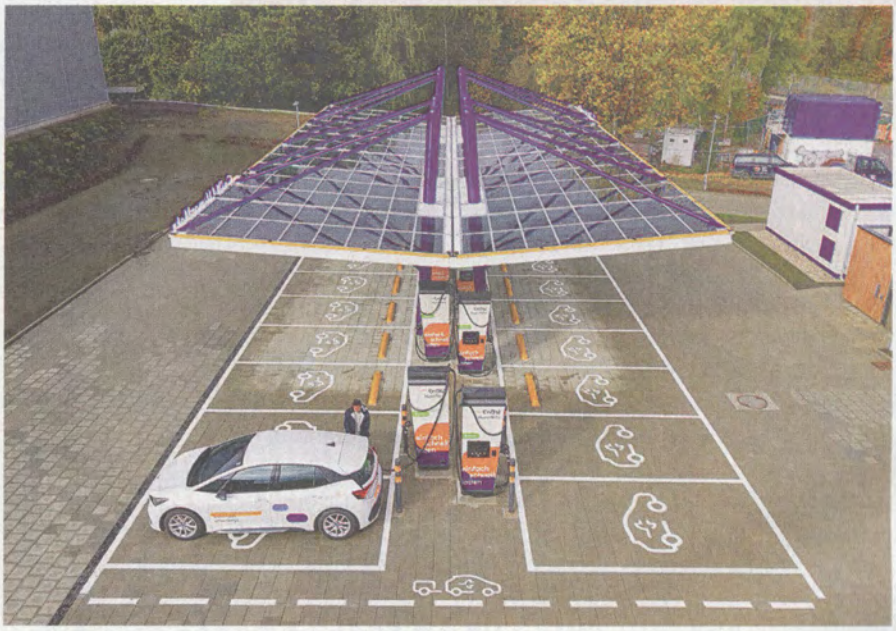

FOTO: PROFIMEDIA IMAGES

PRIMA PROIECȚIE A UNUI FILM

28 DECEMBRIE 1895. LA PARIS, FRAȚII LUMIÉRE AU REALIZAT PRIMA reprezentație publică a cinematografului, în salonul indian de la Grand Cafe (Boulevard des Capucines 14).

Acest moment marchează nu doar începutul exploatării comerciale a cinematografului, ci și data nașterii lui. Auguste și Louis Lumière prezentau primul film comercial din lume, cunoscut sub numele de „Sortie des Usines Lumière a Lyon" („Ieșirea din Uzinele Lumière la Lyon"). Frații Lumière au dat naștere astfel industriei cinematografice, dezvoltată de Léon Gaumont dar și de Charles și Emile Pathé, care și-au înființat propria companie de producție în 1896. Louis Lumière realizează primele filme alegându-și diferite subiecte hazlii din însăși fabrica lor de aparate de fotografiat.

Astfel au fost realizate pelicule ca „Tâmplarul", „Fierarul", „Dărâmarea unui Zid". Alte subiecte tot hazlii sunt alese din viața de familie: „Dejunul unui Bebeluș", „Borcanul cu Peștișori roșii", „Ceartă între Copii", „Baia de Mare", „Partida de Cărți", „Partide de Table", „Pescuitul Crevetelor". Fratele său Auguste Lumière filmează câteva pelicule inspirate din activitatea fermierilor la proprietatea tatălui lor, una dintre ele numindu-se „Femei care ard ierburi". Un alt film important al fraților Lumiére fost și "L'Arivée d'un train en gare de la Ciotat" („Sosirea unui tren în gara La Ciotat"), care a rulat, imediat după premiera franceză, și la București. Mulți spectatori s-au speriat văzând cum locomotiva se îndreaptă spre ei, crezând că vor fi loviți.

Panica a izbucnit și publicul a părăsit sala în dezordine. Prima proiecție nu a avut succesul scontat, încasându-se abia 30 de franci. La următoarele reprezentații, costul de intrare a unei singure persoane a fost însă de un franc, fapt ce a dus încasările până la 2.500 de franci pe zi. Filmul a fost multă vreme socotit ca un amuzament de bâlci, tratat cu dispreț de oamenii serioși.

Condamnarea la moarte și execuția Ceaușeștilor

25 decembrie 1989. Procesul soților Ceaușescu a avut loc chiar în ziua de Crăciun, în cazarma Târgoviște, unde fuseseră duși într-un transportor blindat al Armatei. Procurorul militar Dan Voinea a prezentat patru capete de acuzare, printre care genocid și subminarea economiei naționale.

Cutremurul și valurile tsunami din Oceanul Indian

26 decembrie 2004. Valurile uriașe provocate de un cutremur submarin cu magnitudinea 9,3 grade au lovit 14 țări cu ieșire la Oceanul Indian. Peste 220.000 de oameni și-au pierdut viața după al cincilea cel mai puternic seism din istorie. Cutremurul s-a produs în largul insulei indoneziene Sumatra și a durat 10 minute, fiind atât de puternic încât axa Pământului s-a mișcat 1 cm.

A fost aprobată constituirea societății româno-franceze Oltcit

27 decembrie 1976. Consiliul de Stat a aprobat, la 27 decembrie 1976, Decretul nr. 424/1976 privind constituirea Societății mixte româno-franceze „OLTCIT" S.A. pentru producția și comercializarea autoturismelor de mic litraj. Fabrica de automobile a fost construită în perioada 1977-1981. La ceremonia oficială de începere a lucrărilor de construire a fabricii de automobile din vara anului 1977 au fost prezenți Nicolae și Elena Ceaușescu.

Tratatul de pace dintre Mircea cel Bătrân și Baiazid

5 ianuarie 1393. Tratatul de pace dintre Mircea cel Bătrân, domnul Țării Românești (1386-1418), și sultanul Baiazid I prevedea ca „Principatul Valahiei" să se guverneze după propriile sale legi. El avea dreptul de a face război și pace cu vecinii săi și să încheie tratate de prietenie cu ei și să aibă drept de viață și de moarte asupra supușilor săi.

Beatles lansează *Yellow Submarine*

13 ianuarie 1964. *Yellow Submarine* este al zecelea album de studio al trupei engleze de rock The Beatles, lansat pe 13 ianuarie 1969 în Statele Unite și pe 17 ianuarie în Regatul Unit. A fost coloana sonoră a filmului de animație cu același nume, care a avut premiera la Londra în iulie 1968.

Newsweek ROMÂNIA

ABONEAZĂ-TE!

Online, cu cardul, pe www.newsweek.ro/abonamente	Prin ORDIN DE PLATĂ în contul S.C. NEWS INTERNATIONAL S.A., J40/2003/2018, CUI: RO38847674, cont RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Calea Moșilor	La toate oficiile poștale	La firmele de abonamente: ➤ Manpres Distribution București ➤ Calliope S.R.L. Ploiești ➤ Cuget Liber S.A. Constanța

Pentru informații și reclamații abonamente: abonamente@newsweek.ro

Pentru abonamentele plătite cu ordin de plată trebuie să ne trimiteți datele necesare livrării revistei (nume, prenume, adresa completă, numărul de telefon, adresa de e-mail), împreună cu copia dovezii de plată la S.C. NEWS INTERNATIONAL S.A., București, B-dul Mărăști nr. 65-67, Pavilion G3, Complex Romexpo, Intrarea B, sector 1 sau prin e-mail la: abonamente@newsweek.ro.

Plata se va efectua până la data de 25 a lunii în curs pentru ca livrarea abonamentului să înceapă de la data de 1 a lunii următoare.
Dacă plata se efectuează după data de 25, data de început a abonamentului se decalează cu o lună.

Abonament PRINT+DIGITAL*	Abonament PRINT*	Abonament DIGITAL*
3 luni: 125 lei	3 luni: 73 lei	1 lună: 21 lei
6 luni: 234 lei	6 luni: 141 lei	3 luni: 57 lei
12 luni: 450 lei	12 luni: 275 lei	6 luni: 105 lei
		12 luni: 200 lei

Revista *Newsweek România* apare lunar.

**Prețurile includ TVA 11%*

Revista *Newsweek România* este distribuită în toată țara, la chioșcurile de presă, în magazinele de presă Inmedio, Relay și Tabac Xpress. Prețurile afișate sunt valabile pentru livrarea revistei pe teritoriul României. Pentru livrarea în străinătate se adaugă taxe poștale, în funcție de zonă.
Detalii: abonamente@newsweek.ro

DACĂ NU GĂSIȚI REVISTA ÎN ORAȘUL DUMNEAVOASTRĂ
vă rugăm să ne comunicați la abonamente@newsweek.ro

VEOLIA

25 de ani de activitate. 2,31 miliarde de euro, impactul Veolia România în economia locală.

Apa și energia dau viață orașelor. Noi le punem în mișcare zi de zi, pentru 2,1 milioane de utilizatori.

887 mil. € investiții totale

718,5 mil. € investiți în infrastructura de apă și canalizare

73,8 mil. € alocați pentru proiecte de modernizare și eficientizare operațională

41,5 mil. € direcționați către comunitate și mediu

41 mil. € dedicați pentru proiecte de digitalizare

12,2 mil. € utilizați pentru eficiență energetică

Scanare și prelucrare digitală

de

Anonim

și

CAT Graur

Antwerpen 2026